

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นางสาวจันทร์ตา ใจดี

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**The Construction of a Reading Enhancement Book Entitled Series of Moral
Tales for Prathom Suksa IV Students of Maharat Ban Saeng-arun
School in Surat Thani Province**

Miss Jantra Jaidee

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อและนามสกุล นางสาวจันทร์ ใจดี

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

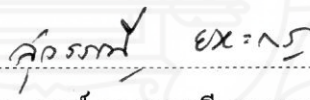
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณ ียะกร)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้ศึกษา นางสาวจันทรา ใจดี รหัสนักศึกษา 2602100337 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน
ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ (2) ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย และด้านการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม (2) แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้เชี่ยวชาญ และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระมีดังนี้ (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยนิทานคุณธรรม 10 เรื่องที่มีเนื้อหาสอดคล้องคุณธรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ที่นักเรียนควรปฏิบัติ มีภาพสีประกอบและกิจกรรมทำเรื่อง และ (2) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.44 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือด้านเนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.67

คำสำคัญ หนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานคุณธรรม ประถมศึกษา

Independent study title: The Construction of a Reading Enhancement Book Entitled Series of Moral Tales for Prathom Suksa IV Students of Maharat Ban Saeng-arun School in Surat Thani Province

Author: Miss Jantra Jaidee; **ID:** 2602100337;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Apirak Anaman, Assistant Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The purposes of this study were (1) to construct a reading enhancement book entitled Series of Moral Tales for Prathom Suksa IV students at Maharat Ban Saeng-arun School in Surat Thani province; and (2) to verify quality of the constructed reading enhancement book.

The informants for this study consisted of a group of 3 experts on construction of reading enhancement book and a group of 10 Prathom Suksa IV students. The instruments employed for quality verification comprised (1) a reading enhancement book entitled Series of Moral Tales, (2) a reading enhancement book quality verification form for the experts, and (3) a form for assessment of student's satisfaction. Data were statistically analyzed using the mean.

The findings of the study were as follows: (1) the constructed reading enhancement book comprised a series of ten moral tales, the contents of each of which were inserted with morality and desirable characteristics for students, with color illustrations and end-of-book activities; and (2) results of quality verification of the book by experts regarding the plots, language style, illustration, book appearance and format, and values and benefits were at the highly appropriate level with the total rating mean of 4.44; and students' satisfaction with the book in the aspects of the plots, language style, illustration, book appearance and format, and values and benefits were at the highly appropriate level with the total rating mean of 2.67.

Keywords: Reading enhancement book, Moral tale, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุมาน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามผลการศึกษาค้นคว้า อย่างใกล้ชิดเสมอมา จนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร กรรมการสอบ ผู้ศึกษาชาวซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ นางขวัญจิตร รัตนพิบูลย์ ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านเขาตากวน อ.ละแม จ.ชุมพร นางนุสรณ์ จิตพิทักษ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์นครศรีธรรมราช อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช และนางฉนรฉฉ ฉ้งษ์เพชร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนมหราชบ้านแสงอรุณ อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์แก้ไข เสนอแนะ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลง ได้ด้วยดี

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ฉันทรา ใจดี

กุมภาพันธ์ 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน	44
บทที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	50
บทที่ 3 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152
สรุปผลการศึกษา	152
อภิปรายผล	154
ข้อเสนอแนะ	157
บรรณานุกรม	158
ภาคผนวก	163
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	164
ข แบบประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	166
ค การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	171
ง แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน	176
จ การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน	180
ประวัติผู้ศึกษา	184

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารที่มีความสำคัญมากในยุคปัจจุบัน ซึ่งถือว่ายุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การอ่านนั้นเป็นช่องทางที่สำคัญที่จะรับข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งต้องใช้ทักษะกระบวนการอ่านตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ หรือทำให้เราได้รับข่าวสารในแต่ละวัน ได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้การอ่านยังช่วยในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ สร้างความรู้อย่างกว้างขวาง พัฒนากระบวนการคิด เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การสร้างความรู้ที่ยั่งยืนให้กับผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านรักการอ่านไปจนตลอดชีวิตดังที่ ฌีววรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้ อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านจึงมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้ อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น.2) ที่ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ การใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี จะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูจัดเตรียมให้อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเอมอร์ เนียมน้อย (2551, น.9) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีประโยชน์และความจำเป็นต่อทุกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาเนื่องจากวิธีการเรียนสมัยนี้นักเรียน นิสิต นักศึกษาต้องค้นคว้าศึกษาความรู้มาประกอบการเรียนให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนต้องสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดอย่างเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และการใช้ภาษา เพื่อการพัฒนาตน และสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดี และวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551, น.2)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่ผ่านมาค่อนข้างมีปัญหา กล่าวคือ ผู้เรียนไม่มีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรตั้งเป้าหมายไว้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนยังอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาบางคนมีปัญหาเรื่องความเข้าใจในการอ่าน หรือผู้จบอุดมศึกษาบางคน มีความสามารถทางภาษาไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545, น.2) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546, น.188) และอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2550, น.4) ที่ได้กล่าวถึงสาเหตุที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเท่าที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะนักเรียนไม่รักการอ่าน ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร นอกจากนี้หนังสือส่วนหนึ่งมีสาระที่ไกลตัว ไม่สามารถเรียกความสนใจจากผู้อ่านได้ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน และในปัจจุบันนี้สังคมเยาวชนของเรามีการแข่งขันกันในเรื่องของแฟชั่น ทำให้มีความเห็นแก่ตัว ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย สังคมเสื่อมโทรม มีค่านิยมที่ผิดและขาดคุณธรรมอยู่มาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรตัดหาหนังสือให้เหมาะสมและเพียงพอ เพราะหนังสือเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์สำคัญในการฝึกทักษะการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสอดแทรกคุณธรรมพื้นฐานที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และเพื่อให้เด็กมีหนังสือที่มีคุณภาพ เด็กอ่านแล้วสามารถซึมซับเอาความรู้ได้อย่างไม่รู้ตัว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อันจะส่งผลให้เด็กเป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข

ปัจจุบันการสอนการอ่าน พบว่า หนังสือภาษาไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในระดับชั้นประถมศึกษานั้นไม่เพียงพอต่อการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการใช้ภาษา ไม่สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของนักเรียน นักเรียนยังขาดความสนใจ และไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ส่งผลให้ความสำคัญของการอ่านลดลงไปอย่างมาก การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคือเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพราะหนังสือส่งเสริมการอ่าน จะช่วยเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในการใช้ภาษา ช่วยขยายประสบการณ์และความคิดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ช่วยในการพัฒนาตนเอง และสังคม ปลูกฝังคุณธรรม เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ นักเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน

เพิ่มขึ้น เพราะมีภาพประกอบเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนอยากอ่านมากขึ้น ช่วยทำให้เกิดทักษะความเข้าใจในการใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันต่อไป

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จึงต้องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับนักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เห็นคุณค่าของภาษาไทย อีกทั้งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นงานเขียนประเภทนิทาน ที่ผู้ศึกษาเป็นผู้แต่งขึ้นเอง ประกอบด้วยนิทานคุณธรรม จำนวน 10 เรื่อง ลักษณะการประพันธ์เป็นร้อยแก้ว มีการกำหนดเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร ตลอดจนกลวิธีการดำเนินเรื่อง นิทานแต่ละเรื่องมีการสอดแทรกคุณธรรม มีภาพสีประกอบ และกิจกรรมท้ายเรื่อง

3.2 มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก และเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 คน

3.3 มีการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหाराชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้ว ประกอบด้วย 10 เรื่อง ได้แก่ หนูดาวกับกระปุกออมสิน หนูดาวไปตลาดขนมไทยของคุณยาย เรื่องเล่าของคุณยาย เทียบสวนสัตว์ หนูดาวมีวินัย สามัคคีคือพลัง พรจากนางฟ้า หนูดาวรักสะอาด และตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้

4.2 นิทานคุณธรรม หมายถึง นิทานที่ผู้ศึกษาได้แต่งขึ้น ซึ่งแฝงไว้ด้วยคุณธรรม 10 ข้อ ได้แก่ การอดออม ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูกตเวที ความมีน้ำใจ ความมีวินัย ความสามัคคี ความสุภาพ ความสะอาด และใฝ่เรียนรู้

4.3 คุณภาพของหนังสือ หมายถึง การตรวจสอบหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหाराชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ตรวจสอบโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหाराชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 คน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 สถานศึกษามีหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย

4.2 นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน

4.3 ครูผู้สอนได้แนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียน

6. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน
2. หนังสือสำหรับเด็ก
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เป็นประโยชน์ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

6.1.1 ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ไบกาชุย (2542, น.7) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติ และมีสารประโยชน์

กุศยา แสงเดช (2545, น.5) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นวัสดุประเภทหนึ่งซึ่งไม่ใช่แบบเรียนแต่เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เด็กอ่านได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน เด็กหรือผู้เรียนอาจใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น อ่านเพื่อหาคำตอบ อ่านเพื่อขยายประสบการณ์ให้ลึกซึ้งเฉพาะเรื่อง อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ถวัลย์ มาศจรัส (2544, น.11) ได้กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะการอ่านไปในตัว โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม และศีลธรรมดีงามของสังคมเป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์ในแง่ความรู้ ความคิด ปรัชญาและบันเทิง ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือสารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น

รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550, น.8) ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั่นเอง รูปแบบของหนังสือส่งเสริมการอ่านอาจเป็นนิทาน นวนิยาย สารคดี เรื่องสั้น หรือวรรณกรรมเยาวชนก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีคติ แก่คิดจากเรื่อง รูปเล่มต้องสวยงาม มีภาพประกอบ จะเขียนอยู่ในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ แต่เนื้อหาต้องไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม

คำลี รักสุทธี (2544, น.58) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านไปในตัว โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณีวัฒนธรรมและ

ศีลธรรม อันดีงามของสังคม เป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์ในแง่ความรู้ ความคิด ปรัชญาและบันเทิง ซึ่งอาจเป็นหนังสือเรื่องสั้นๆ นิทาน ตำนาน วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น

จากความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน เป็นวัสดุประเภทหนึ่งซึ่งไม่ใช่แบบเรียนแต่เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เด็กอ่านได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงามของสังคม เป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์ในแง่ความรู้ ความคิด ปรัชญาและบันเทิง รูปเล่มต้องสวยงาม มีภาพประกอบ จะเขียนอยู่ในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ แต่เนื้อหาต้องไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม

6.1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่แตกต่างกัน มีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

สมลักษณ์ ภาพันท์ (2547, น.9) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างที่ดีที่พึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย

กุศยา แสงเดช (2545, น.5) กล่าวว่า การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน เพื่อใช้ประกอบการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ส่งเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ยังสนองความต้องการและสร้างความสนใจของเด็กหลายๆ ด้าน

จินตนา ไบกาชุยี่ (2534, น.27) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก

5. ช่วยให้ผู้รู้จักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง เกิดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เด็กต่อไปในอนาคต ในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหาความรู้

6. ช่วยทดแทนความรู้สึกที่เด็กขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความหว้าหว่ว มีปมด้อย หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ จะช่วยปลอบประโลมจิตใจเด็ก และเป็นเพื่อนกับเด็กได้ดี

7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมวัย เป็นการป้องกันไม่ให้เด็กหันไปอ่านและสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัยกำหนด อันจะเป็นสิ่งชักนำให้เด็กประพฤติตนในสิ่งที่ไม่ควร

จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน ช่วยให้ผู้ได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก ปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก พัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดีของชาติบ้านเมือง

6.1.3 ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน มีเนื้อหาที่สนุกสนาน และปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็ก ซึ่งกฤษยา แสงเดช (2545, น.10) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

1) มีภาพประกอบ หนังสือจะต้องมีภาพประกอบเนื้อหา โดยเฉพาะถ้าเป็นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก จะมีภาพทุกหน้า สีและขนาดของภาพจะต้องเหมาะสมกับวัยและจิตวิทยา

2) การเขียนตัวอักษร ลักษณะของตัวอักษร ต้องเป็นไปตามรูปแบบที่ถูกต้องและอ่านง่าย ขนาดและสีเหมาะสมกับวัยของเด็ก

3) ความยาวของเรื่อง ความยาวที่นิยมเขียนทั่วไปคือ 16-24 หน้า และในแต่ละหน้าไม่ควรมีความยาวมากนัก เพราะความสนใจของเด็กจะมีระยะสั้น ๆ ถ้ายาวเกินไปเด็กจะเบื่อ
จินตนา ไบกาชุยี (2542, น.10-19) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1) เนื้อหาต้องมีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งบอกชัดเจน เพราะจะทำให้เด็กสับสนได้ง่าย

2) เนื้อหาต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย ถ้าเป็นเด็กเล็ก และเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น เนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน มีภาพดำเนินเรื่องแทนเนื้อเรื่องอย่างแท้จริง

มีบทบรรยายน้อย ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควรเพราะถ้ามีบทบรรยายมาก ๆ จะเกิดความเบื่อหน่ายละทิ้งการอ่านกลางคันได้

3) แนวการเขียนเนื้อหาหรือการเสนอเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา หรือแนวการเขียนมีหลายประเภท เช่น นิทาน นิทานพื้นเมือง นิยาย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร จดหมาย บันทึกเรื่อง ความเรียง เป็นต้น รวมทั้งบทร้อยกรองทุกรูปแบบ หรือคำคล้องจอง ทั้งนี้ควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความถูกต้องตามรูปแบบ รวมทั้งระลึกว่าให้เด็กอ่านแล้วเข้าใจไม่ต้องให้ผู้ใหญ่อธิบายอีกครั้งหนึ่ง

4) ภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กจะต้องมีภาพประกอบเสมอ ทั้งนี้ต้องให้ได้สัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ภาพที่ใช้มีทั้งการ์ตูนและภาพถ่าย ถ้าเป็นภาพสี จะน่าสนใจมากกว่า

5) ภาษาและสำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือเด็กต้องใช้คำง่าย หลีกเลียงคำศัพท์ยากๆ ใช้ประโยคสั้นๆ หากใช้คำที่ใช้อยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 แล้ว เชื่อได้ว่าเด็กสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องราวได้ดี

6) ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษร การใช้ตัวไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ ควรใช้อักษรที่อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอนปลาย ใช้ขนาด 18-20 พ้อยท์

7) รูปเล่มหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่ กว้าง หรือ ยาว หรือเล็กเกินไป ให้มีจำนวนหน้าและขนาดพอเหมาะ และไม่หนักเกินไปสำหรับเด็ก ดังนี้

(1) หนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มเรียนและประถมศึกษาตอนต้น จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า (ขนาดแปดหน้ายก)

(2) หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลายจำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 16-48 หน้า (ขนาดแปดหน้ายกใหญ่) ขนาดรูปเล่มที่นิยมจัดทำ ได้แก่

ก. ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก ขนาดสิบหกหน้ายกเล็ก (ขนาดเล็ก) 13 x 18.5 ซม.

ข. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

ค. ขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6 x 21 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

ง. ขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกก็คือ การเลือกรูปเล่มควรแข็งแรงและคงทนต่อการหยิบใช้ของเด็ก ปกหนังสือควรเป็นปกแข็งหรือขนาด 210-260 แกรม และต้องออกแบบให้สะดวกต่อผู้อ่าน รวมทั้งมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจนด้วย

จากลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านสามารถสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านจะต้องมีภาพประกอบ ใช้คำง่าย หลีกเลียงคำศัพท์ยาก ๆ ขนาดตัวอักษรสำหรับเด็ก ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ใช้ขนาด 18-20 พ้อยท์ หนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มเรียนและประถมศึกษาตอนต้น จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า (ขนาดแปลหน้ายก) ส่วนหนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลายจำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 16-48 หน้า (ขนาดแปลหน้ายกใหญ่) ปกหนังสือควรเป็นปกแข็ง และต้องออกแบบให้สะดวกต่อผู้อ่าน รวมทั้งมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจนด้วย

6.1.4 ขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน จะต้องมีความเข้าใจและความรอบคอบ จำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้ในการเขียน และเทคนิคในการเขียนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ได้หนังสือตรงกับจุดมุ่งหมายและมีคุณภาพ ซึ่งจิวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.12-21) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ไว้ดังนี้

1) จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยอาจศึกษาจากหนังสือวิชาการประกวด ศึกษาจากผลงานของนักเขียนต่าง ๆ เข้าฟังการอบรมเกี่ยวกับการสร้างหนังสือเด็ก

2) เลือกเนื้อหา อาจนำมาใช้ได้หลายทาง เช่น นำเรื่องมาจากหลักสูตรประถมศึกษา หรือนำเรื่องมาจากสภาพท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสามารถหาได้จากการศึกษาความสนใจ และความต้องการของเด็กวัยต่างๆ

3) เขียนโครงเรื่อง โครงเรื่องจะครอบคลุมถึงจำนวนหน้า จำนวนหัวข้อเรื่อง ความยาวสั้นของแต่ละหัวข้อเรื่องของย่อหน้า เพื่อจะได้นำไปสู่การจัดทำรูปเล่ม และการจัดวางหน้าให้เหมาะสมกับภาพประกอบ โครงเรื่องควรจัดหน้าย่อ ๆ ให้เห็นชัดเจนทั้งเรื่อง โดยเริ่มที่วางจุดหมาย หรือแก่นของเรื่องก่อน เมื่อได้แก่นของเรื่องแล้วจึงคิดหรือผูกเป็นโครงเรื่อง

4) การเขียนบท เป็นการนำเรื่องที่ได้จากโครงเรื่อง หรือเนื้อเรื่องย่อมาเขียนบอกขั้นตอนของเรื่องและรูปภาพ โดยการบอกแต่ละหน้าของหนังสือตั้งแต่หน้าปก ใบรมงปก หน้าปกใน จนถึงหน้าสุดท้าย การเขียนบทสคริปต์จะเป็นแนวทางในการจัดวางภาพและรูปเล่มของหนังสือ ได้ว่าหนังสือเรื่องนี้แต่ละหน้าจะมีอะไรบ้างคำบรรยายอะไรบ้าง และมีกี่หน้า

5) การทำดัมมี่ คือ การทำหนังสือจำลองของหนังสือที่จะขึ้นมา อาจจะทำเป็นรูปเล่มเล็ก ๆ ก็ได้ แล้วนำรายละเอียดของบทสคริปต์ที่เขียนขึ้นมา เขียนและวาดรูปลงไปทีดัมมี่

ตั้งแต่ปกไปถึงหน้าสุดท้ายควรมีเป็นการทดลองทำก่อนที่จะพิมพ์เป็นเล่มเพื่อจะได้ดูว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

6) การทำรูปเล่ม หมายถึง ลักษณะรูปร่าง ขนาดกระดาษ ขนาดของตัวหนังสือ หรือการพิมพ์ ลักษณะและขนาดของรูปเล่มควรมีขนาดพอเหมาะหยิบถือได้สะดวก ความหนาของหนังสือขึ้นอยู่กับระดับของผู้อ่าน หนังสือที่มีเนื้อหายาวมากควรแบ่งออกเป็นหลายเล่ม โดยจบเป็นตอนๆ แต่ละตอนจบในตัวเอง ขนาดของรูปเล่มถือเอาตามกะทัดรัดเปิดง่ายเป็นเกณฑ์ รูปเล่มที่นิยมในการสร้างหนังสือ คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน

7) การตั้งชื่อเรื่อง มีความแปลกใหม่ ทำให้เขาได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร รู้จักใช้ถ้อยคำ สำนวนที่เด็กคิดใจ และเกิดภาพพจน์ ชื่อเรื่องอาจพิจารณาจากตัวเอกของเรื่อง จำนวนตัวละคร ชื่อสัตว์ เนื้อเรื่อง ชื่อสถานที่ หรือลักษณะรูปร่างของหนังสือ

จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.31) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการเขียนหนังสือไว้ดังนี้

1) สำรวจแรงบันดาลใจในการเขียน ผู้เขียนสำรวจตนเองว่ามีความสามารถในการเขียนเพียงใด ต้องการเขียนหนังสือเพื่ออะไร

2) ศึกษาหนังสือสำหรับเด็กในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ วัตถุประสงค์ของเรื่องต้องชัดเจน เนื้อหาอย่างเหมาะสมกับวัย สำนวนภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน มีแนวการเขียนเหมาะสมกับเนื้อหา มีโครงเรื่องสนุกชวนให้ติดตาม และสอดคล้องกับจิตวิทยาการอ่านของเด็กตามระดับวัย

3) กำหนดองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ กำหนดประเภทหนังสือ กำหนดผู้อ่าน กำหนดหัวเรื่องหรือเนื้อหา ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง วางจุดประสงค์หรือแก่นของเรื่อง วางโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่องเพื่อจัดลำดับของเรื่อง เลือกแนวการเขียน เลือกสรรในการเขียน กำหนดวรรณศิลป์อื่นๆ เช่น ตัวละคร บทสนทนาและฉาก ตั้งชื่อเรื่องให้สั้นกะทัดรัด สะดุดตา สะดุดใจ ชวนคิด ชวนสงสัย กำหนดความยากง่ายของภาษา และออกแบบหนังสือโดยกำหนดขนาดรูปเล่ม ภาพประกอบ และจำนวนหน้า

กุศยา แสงเดช (2545, น.26-28) ได้กล่าวถึงการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1) ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรในกลุ่มสาระที่ทำการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำสื่อต่าง ๆ เพราะทำให้ทราบถึงขอบเขตของสาระ การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาเรียน เป็นต้น เพื่อเกิดความชัดเจนในการทำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

2) วิธีการเขียน ต้องมีเทคนิควิธีเขียนที่น่าสนใจ ใช้ถ้อยคำสุภาพ ใช้ภาษาง่าย เหมาะกับระดับชั้น บทสนทนาจะต้องกะทัดรัด สมจริงสมจัง ถ้ามีคำศัพท์ที่ยากๆ ต้องมีคำอธิบายศัพท์ไว้ท้ายเล่ม การดำเนินเรื่องไม่สับสนเข้าใจง่าย สอดแทรกข้อคิดและคุณธรรมในเรื่อง

3) รูปแบบการเขียนที่เหมาะสม มีรูปแบบเป็นแบบสารคดีและบันเทิงคดี ซึ่งสามารถเขียนได้ทั้งในลักษณะร้อยแก้วและร้อยกรอง ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือ มีดังนี้

- (1) ปกหน้า-ปกหลัง
- (2) ไบรอนปกหน้า-และรองปกหลัง
- (3) คำนำ
- (4) สารบัญ
- (5) สารบัญตารางและสารบัญรูป
- (6) บทนำ
- (7) บรรณานุกรม
- (8) ภาคผนวก
- (9) อภิธานศัพท์
- (10) วรรณคดี

4) ภาพประกอบ ภาพประกอบต้องสัมพันธ์กับเนื้อหา ให้ความหมายตรงกับเนื้อหาซึ่งช่วยให้เนื้อหาชัดเจนขึ้น

5) ความยาวของเนื้อเรื่อง ควรพอเหมาะกับวัยของเด็ก

6) ความหนา บางของเล่ม ควรมีตั้งแต่ 16-24 หน้า และไม่ควรเกิน 32 หน้า ผู้จัดทำควรศึกษาความชอบของนักเรียนที่มีต่อขนาดและรูปเล่มของหนังสือ

7) ควรมีการระบุกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การฝึกอ่าน และการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง เป็นการเสริมทักษะการอ่านได้มากยิ่งขึ้น

8) ควรมีแบบฝึกหัด คำถามหรือแบบทดสอบท้ายเรื่องพร้อมกับเกณฑ์การประเมิน

จากขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า จะต้องดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรในกลุ่มสาระที่ทำการสอนก่อน มีการกำหนดองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ เลือกเนื้อหา เขียนโครงเรื่อง การเขียนบท การทำคำมมี การทำรูปเล่ม การตั้งชื่อเรื่องมีความแปลกใหม่ กำหนดวรรณศิลป์ ได้แก่ ตัวละคร บทสนทนาและฉาก ตั้งชื่อเรื่องให้สั้นกะทัดรัด สะดุดตา สะดุดใจ ควรมีการระบุกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มีแบบฝึกหัด คำถามหรือแบบทดสอบท้ายเรื่องด้วย

6.1.5 การจัดรูปเล่มหนังสือ

หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี ควรคำนึงถึงการจัดทำรูปเล่ม ดังที่กัญญาพร นิตยะ
ประภา (2534, น.70-77) ได้เสนอแนวทางการจัดรูปเล่มหนังสือไว้ดังนี้

การจัดรูปเล่มของหนังสือแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) ลักษณะภายนอกทั่วไปของหนังสือ

(1) ขนาด ขนาดหนังสือสำหรับเด็กมักถือเอาตามความสะดวก ควรยึดหลักที่ว่าเด็กสามารถหยิบ ยก เปิดได้สะดวกตามวัยของเด็ก และควรเป็นหนังสือประเภทแนวตั้ง ปกแข็ง กะทัดรัด เปิดง่าย

(2) รูปเล่ม ส่วนมากมี 2 แบบ คือ แบบแนวตั้ง และรูปเล่มตามแนวนอน หรือมีรูปร่างแปลกเข้ากับเนื้อหาภายใน เช่น เนื้อหาภายในเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับกระต่าย รูปเล่มก็มีลักษณะเป็นรูปกระต่ายด้วย

(3) การเย็บเล่ม วัสดุที่ใช้เย็บเล่มต้องทนทานและเย็บด้วยความประณีต

2) ส่วนต่างๆ ของหนังสือ

(1) ส่วนหน้า ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ คือ

ก. หน้าปก ภาพปกหน้าควรสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ควรใช้สีสันสะดุดตา บนปกมีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดรูป ตัวโตชัดเจน เป็นภาพที่ดึงดูดความสนใจ ชักจูงให้เปิดอ่าน หนังสือบางเล่มอาจมีปกหุ้ม ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับปก ปกอาจเป็นปกอ่อนหรือปกแข็งก็ได้

ข. ปกด้านใน ส่วนหนึ่งของหน้าปกส่วนใหญ่จะทิ้งว่าง ถ้าเป็นรายละเอียดก็เป็นรายละเอียดที่เกี่ยวกับการพิมพ์

ค. ไบรอนปก คือหน้าต่อจากปกให้มีเพียงชื่อเรื่องซึ่งพิมพ์อยู่ด้านบน

ง. ด้านหลังของไบรอนปก ส่วนใหญ่เว้นว่างไว้ หรืออาจใส่ชื่อชุดหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่ผู้แต่งเรื่องนี้เขียนไว้ ปกใน มักอยู่ทางด้านขวามือ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนแรกชื่อเรื่องหรือชื่อรอง ตอนที่สองมีชื่อผู้แต่ง ผู้จัดทำ ผู้รวบรวม และตอนที่สามเป็นเรื่องของการพิมพ์ รองปกในเป็นส่วนหลังของปกใน อาจใช้เป็นคำนำอุทิศหรือบุคคลที่อุทิศการแต่ง หน้าคำนำหรือ คำชี้แจง เป็นหน้าแสดงวัตถุประสงค์ของหนังสือ ประวัติความเป็นมา หรือชี้แจงการใช้หนังสือหน้าสารบัญ อาจอยู่ซ้ายมือหรือขวามือ แล้วแต่หน้าจะวางแต่ให้ต่อจากหน้าคำนำ ส่วนเนื้อหาหรือส่วนในของเล่ม ส่วนที่ต้องพิจารณา ได้แก่

(2) ส่วนเนื้อหาหรือส่วนในของเล่ม ส่วนที่ต้องพิจารณา ได้แก่

ก. สีของตัวอักษร หนังสือส่วนมากมักพิมพ์ตัวอักษรลงบนพื้นสีขาว เพราะต้นทุนในการพิมพ์ต่ำกว่าการพิมพ์บนกระดาษสี สีตัวอักษรในหนังสือมักเป็นสีดำ

ข. ขนาดตัวอักษร ผู้จัดทำหนังสือมักพิจารณาเลือกใช้อักษรที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เด็กประถมศึกษาควรใช้ตัวอักษรขนาด 21 พอยท์ ควรพิมพ์ให้ชัดเจน ไม่เลอะเลือน มีการเว้นว่างเพื่อให้ดูสวยงามไม่น่าเบื่อ

ค. การวางหน้า หรือจัดหน้า จัดภาพและคำบรรยายให้เหมาะสม สามารถจัดได้หลายวิธี เช่น ภาพอยู่คนละหน้ากับคำบรรยาย ซึ่งจะอยู่ในลักษณะหน้าคู่ อาจอยู่ด้านขวามือตามหลักความสนใจของคนที่ยังมองด้านขวาก่อนเสมอ แต่การจัดภาพแบบนี้ไม่เป็นผลดีต่อเด็ก เพราะปกติเด็กจะสนใจภาพมากกว่าตัวหนังสืออยู่แล้วหากเอาตัวหนังสือไว้ทางซ้ายจะทำให้เด็กลดความสนใจตัวหนังสือลงไปอีก เพื่อให้เกิดความสมดุลควรเอาภาพไว้ทางซ้ายมือข้าง หากภาพวางไว้หน้าเดียวกับคำบรรยาย อาจวางไว้ด้านบนหรือด้านล่างปนกันก็ได้ ภาพและคำบรรยายอยู่หน้าเดียวกัน วางไว้ด้านบนหรือด้านล่าง และกระจายไปทั่วหน้ากระดาษที่ว่าง ภาพและคำบรรยายกระจุกกระจุกติดต่อกันทั้งสองหน้าคู่ทำให้องเห็นชัดเจน ซึ่งมักเป็นภาพใหญ่ ๆ แต่ต้องเย็บกระดาษกลางเล่มในหน้ากระดาษติดกันอย่างเรียบร้อยแนบสนิท ภาพและคำบรรยายจะต่อเนื่องกันได้สนิท ดูแล้วเป็นภาพเดียวกัน สีแบบ และขนาดของภาพ ภาพมีความสำคัญพอ ๆ กับเนื้อเรื่อง เพราะภาพเกิดความเพลิดเพลิน ความแจ่มแจ้ง ความสวยงามงดงาม และเป็นประสบการณ์แก่เด็กอย่างหนึ่ง สีของภาพควรสมจริง เพราะจะทำให้เด็กเรียนรู้ด้วยภาพทั้งภาพวาดหรือภาพถ่าย คุณภาพกระดาษ ควรเป็นกระดาษดี หนาแน่น แข็งแรง ทนทานต่อการยับยู่ยี่ของเด็ก จำนวนหน้าประมาณ 10-30 หน้า

(3) ส่วนหลัง ประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้จัดเรียงตามลำดับ คือ

ก. หน้ากิจกรรมหรือหน้าคำอธิบายศัพท์ที่เป็นรูปภาพ ทำให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องดีขึ้น

ข. รองปกใน (ปกหลัง) ส่วนใหญ่จะเว้นไว้ บางครั้งจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์ หรืออาจใส่ชื่อชุดหนังสือของผู้แต่งคนเดียวกันกับเรื่องที่แต่งเรื่องนั้น

ค. ปกหลัง อาจเว้นว่างเปล่า แต่ปัจจุบันนิยมมีภาพประกอบ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของปกหน้า เพื่อสร้างความสนใจ การออกแบบปกหน้าและปกหลังนิยมให้เป็นแผ่นเดียวกัน

รังสิมันต์ นิมรักษ์ (2550, น.25-29) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1) จัดพิมพ์ต้นฉบับ หลังจากเขียนเรื่องจบโดยสมบูรณ์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว ลำดับต่อไป คือ การจัดพิมพ์ต้นฉบับ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการจัดทำรูปเล่ม ในการจัดพิมพ์ต้นฉบับควรพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์ดีที่สุด เพราะสามารถเลือกรูปแบบตัวหนังสือ ขนาดตัวหนังสือ และลักษณะตัวหนังสือได้ตามความต้องการ ความเหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย ข้อควรปฏิบัติในการจัดพิมพ์ต้นฉบับ คือ

- (1) พิมพ์คำถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน วรรคตอนถูกต้อง
- (2) ไม่มีการฉีกคำระหว่างบรรทัด
- (3) เนื้อเรื่องควรพิมพ์ไว้ส่วนล่างของกระดาษ แต่ไม่เสมอไป
- (4) ตัวพิมพ์ควรเป็นตัวมาตรฐาน
- (5) ก่อนพิมพ์ต้องตั้งค่าน้ำกระดาษ (บน/ล่าง/หน้า/หลัง) ให้ได้มาตรฐานเพื่อความสวยงามของต้นฉบับที่พิมพ์และการเข้าเล่มด้วย ทั้งนี้การตั้งค่าน้ำกระดาษต้องคำนึงถึงรูปเล่ม ขนาดของเล่ม ตลอดจนการพิมพ์หน้าเดียวหรือสองหน้าด้วย

2) การจัดทำส่วนประกอบของหนังสือ

เมื่อระบายสีเสร็จสมบูรณ์แล้ว ต้องจัดทำส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ปกนอก
- (2) ปกใน
- (3) คำนำ
- (4) คำนิยม คำชี้แจง (ถ้ามี)
- (5) อธิบายศัพท์ท้ายบท
- (6) คำรับรองของผู้บริหารโรงเรียน
- (7) บรรณานุกรม
- (8) ปกหลัง

3) การเข้าเล่ม

การเข้าเล่มจะต้องเรียงลำดับ ดังนี้

- (1) ปกนอก (ใช้กระดาษปกมาตรฐาน แข็งแรง ไม่ขาดง่าย)
- (2) ปกใน
- (3) คำนำ
- (4) คำนิยม คำชี้แจง (ถ้ามี)
- (5) เนื้อเรื่อง
- (6) อธิบายศัพท์ท้ายบท

- (7) คำรับรองของผู้บริหารโรงเรียน
- (8) บรรณานุกรม
- (9) ปกหลัง

ในการจัดรูปเล่มหนังสือ สามารถสรุปได้ว่า ขนาดของหนังสือสำหรับเด็ก สามารถหยิบ ยก เปิดได้สะดวกตามวัยของเด็ก และควรเป็นหนังสือประเภทแนวตั้ง ปกแข็ง กะทัดรัด เปิดง่าย มีรูปเล่ม แบบแนวตั้ง และรูปเล่มตามแนวนอน หรือมีรูปร่างแปลกเข้ากับเนื้อหาภายใน การเย็บเล่ม วัสดุที่ใช้เย็บเล่มต้องทนทาน ภาพปกหน้าควรสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ควรใช้สีสันสะดุดตา บนปกมีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดรูป ตัวโตชัดเจน เป็นภาพที่ดึงดูดความสนใจ ชักจูงให้เปิดอ่านปกอาจเป็นปกอ่อนหรือปกแข็งก็ได้ ต่อมาคือปกด้านใน ใบบรองปก ซึ่งต่อจากปกให้มีเพียงชื่อเรื่องซึ่งพิมพ์อยู่ด้านบน ด้านหลังของใบบรองปกส่วนใหญ่เว้นว่างไว้ ปกในมักอยู่ทางด้านขวามือ ลำดับถัดมารองปกใน หน้าคำนำหรือคำชี้แจง ประวัติความเป็นมา หรือชี้แจงการใช้หนังสือ หน้าสารบัญ สำหรับขนาดตัวอักษรควรเลือกใช้อักษรที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เด็กประถมศึกษาควรใช้ตัวอักษรขนาด 21พอขยั ควรพิมพ์ให้ชัดเจน ไม่เลอะเลือน มีการเว้นว่างเพื่อให้ดูสวยงามไม่น่าเบื่อ

6.2 หนังสือสำหรับเด็ก

หนังสือสำหรับเด็ก เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กอ่าน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับเด็ก มีการพัฒนาให้เด็กมีความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้เด็ก และจะช่วยส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านมากขึ้น ผู้ศึกษาได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็กไว้ดังนี้

6.2.1 ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก

จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.7) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กใช้ในการฝึกการฟัง การอ่าน และการเรียนรู้ ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้ ความคิด อันเป็นสารประโยชน์ต่อผู้อ่าน หรือให้ความเพลิดเพลิน และจรรโลงจิตใจผู้อ่านอย่างหนึ่งอย่างใด หรือให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกันไป โดยใช้แนวเขียนแบบสารคดี และบันเทิงคดี รวมทั้งการจัดทำรูปเล่มที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความสามารถในการอ่านของผู้เรียน

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534, น.1) ได้สรุปความหมายของหนังสือสำหรับเด็กว่า เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อให้เด็กอ่าน ให้ความเพลิดเพลิน บันเทิง อาจเป็นนิยาย นิทาน วรรณคดีประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก หรืออาจเป็นเรื่องจริงจากชีวประวัติบุคคลหรือวิทยาศาสตร์ แต่มีวิธีการเขียนที่เหมาะสมกับแต่ละวัย

รัชนี้ ศรีไพรวรรณ (2538, น.11-12) กล่าวถึงความหมายของหนังสือสำหรับเด็กว่า หนังสือสำหรับเด็กหมายถึง หนังสือสำหรับให้ความบันเทิง อาจเป็นนิทาน นิยาย วรรณคดี ประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

วินัย รอดจ่าย (2543, น.8) ได้สรุปความหมายของหนังสือสำหรับเด็กว่า หนังสือสำหรับเด็กคือ หนังสือที่เขียนให้เด็กและเยาวชนอ่านโดยเฉพาะ หรืออาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังก็ได้ถ้าเด็กยังเล็ก โดยมุ่งเน้นที่จะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน นำไปสู่นิสัยรักการอ่านต่อไป

ปราณี เชียงทอง (2526, น.6) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับให้เด็กอ่านอย่างเหมาะสมกับวัยของเด็กและเป็นที่น่าสนใจของเด็กในวัยต่างๆ ตั้งแต่วัยก่อนเข้าโรงเรียนไปจนถึงวัยรุ่น ซึ่งเด็กสามารถเลือกอ่านได้ตามความพอใจโดยไม่มีใครบังคับ

จากความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก สรุปได้ว่า หนังสือสำหรับเด็ก เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กใช้ในการฝึกการฟัง การอ่าน และการเรียนรู้ ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้ ความคิด หรือให้ความเพลิดเพลิน อาจเป็นนิทาน นิยาย วรรณคดีประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

6.2.2 จุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็ก

ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กนั้น นักวิชาการได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

จินตนา ไบกาชุกี (2534, น.27-28) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็กนั้นช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติและแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก ช่วยให้เด็กรู้จักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง เกิดนิสัยรักการอ่านและนิสัยรักการอ่านดำรงอยู่ตลอดไป ซึ่งจะประ โยชน์แก่เด็กต่อไปในอนาคต ช่วยทดแทนความรู้สึกที่เด็กขาดหายไป และช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย

สมปอง นิธิสกุลกาญจน์ (2538, น.12) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า มุ่งให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน รักการอ่านหนังสือ เสริมสร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมอันดีงาม

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็กนั้นช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติและแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก ช่วยทดแทนความรู้สึกที่

เด็กขาดหายไป และช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย รวมทั้งการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมอันดีงามให้แก่เด็ก

6.2.3 ลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก

จากการศึกษาลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก มีนักวิชาการ ได้เสนอแนะถึงลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก ไว้ดังนี้

วิริยะ สิริสิงห์ (2537, น.23-26) กล่าวว่า เด็กก่อนวันเรียนสนใจนิทาน เทพนิยาย โดขึ้นมาที่ชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ และต่อมาก็จะชอบเรื่องการต่อสู้ ผจญภัย เด็กชอบดู อยากรู้ อยากเห็น เด็กทุกคนชอบความสนุกสนาน ขบขัน เด็กมีจินตนาการ เรื่องที่เด็กชอบจะต้องเป็นเรื่องที่เด็กนึกฝัน ต่อได้อย่างสดใส ภาพที่เด็กนึกฝันเป็นภาพที่เด็กเห็นได้ชัดเจนในขณะที่บางทีผู้ใหญ่ก็มองไม่เห็น เด็กชอบดูภาพมากกว่าอ่านเรื่อง และกล่าวเพิ่มเติมถึงหนังสือที่เด็กชอบว่า

1. ชื่อเรื่อง หนังสือที่เด็กชื่นชอบเป็นส่วนมากนั้น ชื่อเรื่องส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์และในเรื่องจะมีคำว่าลูก คำว่าวิเศษ มหัศจรรย์ รวมอยู่ด้วย
2. ปก เด็กชอบหนังสือปกสีสวยสดใส และชอบปกมัน ๆ มากกว่าปกหนังสือที่พิมพ์สีเดียว หรือพิมพ์หลายสีแต่ไม่เคลือบเงา
3. ราคา ราคาหนังสือเด็กไม่ใช่ปัญหาของเด็ก แต่เป็นปัญหาของผู้ซื้อ เด็กชอบหนังสือทุกราคา แต่ผู้ใหญ่จะชอบราคาเล่มละ 10-20 บาท มากกว่าราคาที่แพงกว่านี้
4. ชื่อผู้แต่ง ไม่มีความหมายสำหรับเด็กเล็ก แต่ในเด็กที่โตขึ้น ชื่อผู้แต่งก็จะมีคามหมายบ้าง แต่ยังไม่สำคัญเท่าส่วนประกอบอื่น ๆ ในหนังสือนั้น ๆ
5. ภาพประกอบ เป็นสิ่งที่ต้องมีในหนังสือสำหรับเด็ก เด็กจะชอบหรือไม่ชอบเรื่องนั้น ก็เนื่องมาจากรูปประกอบเป็นปัจจัยสำคัญอันดับหนึ่ง เด็กจะชอบภาพสีมากกว่าภาพดำ-ขาว ชอบภาพสวยงามที่ดูเหมือนมีชีวิตจริง ๆ แต่ไม่ใช่ภาพสมจริง ภาพประกอบในเรื่องไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ ต้องให้ปฏิบัติหรือทำอะไร ๆ ได้เหมือนอย่างคน

จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.17) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า หนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มเรียนและประถมศึกษาตอนต้น จำนวนหน้าควรรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า (ขนาดสิบหกหน้ายก) ซึ่งขนาดรูปเล่มที่จัดทำกันได้แก่

1. ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก ขนาดสิบหกหน้ายกเล็ก (ขนาดเล็ก) 13 x 18.5 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน
2. ขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6x21 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน
3. ขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

อรอนงค์ โขกสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2546 : 10-12) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเด็ก ไว้ว่า

1. เนื้อหาของหนังสือต้องมีความเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นและความสนใจของเด็ก เนื้อหาจะต้องมีความสนุกสนาน มีการดำเนินเรื่องน่าสนใจ ไม่ใช้การบรรยายมากเกินไป ไม่ทำให้น่าเบื่อ เด็กเล็กๆ ควรมีเนื้อหาเพียงเล็กน้อยใน 1 หน้า ถ้าเป็นเด็กที่โตขึ้น เนื้อหาจะเพิ่มขึ้นตามวัยของเด็ก ได้แต่ต้องดูความเหมาะสมเป็นเกณฑ์ในการจัดทำเนื้อหา

2. เนื้อหาต้องมีแก่นของเรื่องหรือวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เนื้อหาของหนังสือระดับเด็กเล็กควรมีความคิดรวบยอดเพียงอย่างเดียว เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายไม่สับสน ส่วนเนื้อหาของเด็กเล็กที่กำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่น จะมีความคิดรวบยอดมากกว่าหนึ่งก็ได้ แต่ต้องสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบและมีความเหมาะสมกลมกลืนได้เป็นอย่างดีคืออีกด้วย

3. เนื้อหาต้องมีรูปแบบที่ชัดเจน เช่น จะเขียนเนื้อหาเป็นร้อยแก้ว หรือบท ร้อยกรอง ก็ควรจะกำหนดให้แน่นอนก่อนจะลงมือเขียน นอกจากจะกำหนดการเขียนเป็นบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรองแล้ว ยังจะต้องกำหนดให้ชัดเจนอีกว่าจะเขียนเนื้อหาในรูปแบบใด เช่น นิทาน นิทานพื้นบ้านเรื่องสั้น บทละคร บทกวีเรื่องราว สารคดี เป็นต้น

4. จำนวนภาษา ลักษณะการเขียนประโยคในหนังสือเด็ก จำนวนภาษาและประโยคที่จะนำมาเขียนในหนังสือเด็กจะต้องเป็นภาษาง่าย ๆ อ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมายได้โดยไม่ต้องนำมาแปลอีกครั้งและการเขียนทุกคำจะต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาเด็ก ๆ จะได้นำไปใช้อย่างถูกต้องทั้งในด้านการเขียนและนำไปใช้ต่อไป

5. ภาพประกอบที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก การใช้ภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กมีหลายวิธี เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพตัดปะ เป็นต้น ในการนำภาพมาประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้จัดทำจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เพื่อจะทำภาพได้อย่างเหมาะสมตามความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เช่น เด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 2-6 ขวบ) ควรเป็นหนังสือที่มีภาพมาก ๆ มีตัวหนังสือประกอบได้เล็กน้อย แต่สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ขวบ) ไม่จำเป็นต้องมีภาพประกอบทุกหน้า ขนาดตัวอักษรและขนาดของรูปเล่ม ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ขนาดตัวอักษรที่ใช้ในเรื่อง ควรจะให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น เด็กก่อนวัยเรียนใช้ตัวอักษรโต ขนาดประมาณ 20-30 พอยท์ (ประมาณ ½ ซม.) และตัวอักษรที่ใช้ไม่ควรเป็นตัวอักษรลวดลาย ควรเป็นตัวอักษรที่มีรูปที่ชัดเจน อ่านง่าย การเขียนอักษรแต่ละตัวถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เด็กวัยที่สูงขึ้น ตัวอักษรจะมีขนาดลดลงได้ตามความเหมาะสม สำหรับขนาดของรูปเล่ม หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดไม่เล็กหรือไม่ใหญ่เกินไป จำนวนหน้าก็เช่นเดียวกัน ต้องมีจำนวนเหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งจำนวนหน้าของหนังสือ

สำหรับเด็กที่นิยม คือ สำหรับเด็กวัย 2-5 ขวบ จำนวน 8-16 หน้า และเด็กวัย 6-11 ขวบจำนวน 16-32 หน้า ในส่วนของขนาดรูปเล่มหนังสือสำหรับเด็ก ได้แก่ 8 หน้ายก (18.5 x 26 ซม.) ขนาด 16 หน้ายกเล็ก (13 x 18.5 ซม.) และขนาด 16 หน้ายกใหญ่ (14.8 x 21 ซม.)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เด็กชอบหนังสือปกสีสวยสดใส และชอบปกมันๆ มากกว่าปกหนังสือที่พิมพ์สีเขียว หรือพิมพ์หลายสีแต่ไม่เคลือบเงา ส่วนภาพประกอบเป็นสิ่งที่ต้องมีในหนังสือสำหรับเด็ก เด็กจะชอบภาพสีมากกว่าภาพ ดำ-ขาว เนื้อหาของหนังสือต้องมีความเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นและความสนใจของเด็ก เนื้อหาจะต้องมีความสนุกสนาน มีการดำเนินเรื่องน่าสนใจ ลำดับภาษาและประโยคที่จะนำมาเขียนในหนังสือเด็ก จะต้องเป็นภาษาง่าย ๆ และตัวอักษรที่ใช้ไม่ควรเป็นตัวอักษรลวดลาย ควรเป็นตัวอักษรที่มีรูปที่ชัดเจน อ่านง่าย

6.2.4 ความสนใจในการอ่านของเด็ก

ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กนั้น ผู้เขียนควรศึกษาจิตวิทยาสำหรับเด็ก เพื่อให้ทราบความสนใจของเด็กแต่ละวัย วัยใดมีความต้องการอ่านหนังสือประเภทใด ซึ่งผู้เขียนจะต้องทราบความสนใจของเด็กแต่ละวัย ดังที่จินตนา ไบกาชยี่ (2534, น.37-40) กล่าวว่า

1) เด็กวัย 2-5 ขวบ หรือเด็กวัยเริ่มเรียน อนุบาลปีที่ 1-2

เด็กวัยนี้ยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่สามารถดูภาพ และฟังเรื่องราวได้ มีความสนใจในตัวเองและเด็กในวัยเดียวกัน ชอบฟังคำพูดที่คล้องจองกัน ชอบดูสี โดยเฉพาะสีสด ๆ ชอบสัตว์และสัตว์เลื้อย ชอบดูรูปหรือฟังเสียงสิ่งที่อยู่ใกล้เคียงกับสิ่งแวดล้อมของตน นอกจากนี้ยังชอบฟังบทกล่อมเด็ก คำกลอน ดอกสร้อยสุภายิต นิทาน นิทานคำกลอน ปริศนาคำกลอน โดยเฉพาะถ้ามีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสัตว์ที่พูดได้ คิดและทำเหมือนมนุษย์ สังคมของสัตว์ที่ตนคุ้นเคย และการดำเนินชีวิตของครอบครัวสัตว์ การผจญภัยของสัตว์ เป็นต้น

2) เด็กวัย 6-7 ขวบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

เด็กในวัยนี้เริ่มอ่านหนังสือได้บ้างเล็กน้อย เริ่มมีความคิดคำนึงมาก มีจินตนาการมากขึ้น ชอบเรื่องเวทมนตร์ปา นิทาน นิยายต่างๆ สนใจอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของคน นก สัตว์ และต้นไม้ สนใจเรื่องเกี่ยวกับต้นไม้ สนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิต และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในหนังสือภาพ ดังนั้นหนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้จึงควรเป็นเรื่อง นิยายผจญภัย นิทานพื้นบ้านต่างๆ นิทานแต่งใหม่ มีตัวละครไม่มากนัก มีบทบาท และการเคลื่อนไหวอยู่เสมอๆ นิทานคำกลอนสั้นๆ นิทานเพลงสั้นๆ เรื่องเกี่ยวกับการเล่นต่างๆ เรื่องประเพณี เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก เรื่องที่สร้างจินตนาการ ความคิด ความฝันที่น่าตื่นเต้น เรื่องขำขัน ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจของเด็กกลุ่มนี้ เด็กวัยนี้มีความสามารถในการอ่าน หรือมีสมาธิในการอ่านสั้นมาก

จึงไม่ควรเขียนเรื่องยาว เรื่องควรจบประมาณ 4-10 หน้า สามารถอ่านจบภายใน 3-5 นาที อ่านจบแล้วอ่านใหม่อีกได้ เขียนสั้นๆ ง่ายๆ คำที่ใช้ไม่ควรเกิน 500 คำ

3) เด็กวัย 8-9 ขวบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

เด็กในวัยนี้อ่านหนังสือได้มากขึ้น ชอบอ่านนิทาน เทพนิยาย เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานคำกลอน หรือนิทานที่แต่งขึ้นใหม่ นอกจากนี้ยังสนใจเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมีความสนใจในการอ่านแตกต่างกันไปตามรสนิยมของเพศ เด็กผู้หญิงยังคงชอบเล่นตุ๊กตา เด็กผู้ชายชอบของเล่น เช่น รถยนต์ หุ่นยนต์ เกมกดและเครื่องดนตรี กลไกต่างๆ ชอบผจญภัยและการเล่นโลดโผนต่างๆ นอกจากนี้ ในขณะที่เด็กผู้หญิงชอบเล่นอยู่ในบ้าน เด็กในวัยนี้มักจะชอบเปรียบเทียบตัวเองกับตัวละครในหนังสือ ดังนั้นผู้เขียนหนังสือจึงต้องระมัดระวังในการเขียนบุคลิกของตัวละครให้ดี ควรสร้างตัวละครให้มีลักษณะโน้มน้าวใจเด็ก ให้เกิดเจตคติที่ดี มีความเมตตา กรุณา กล้าหาญ เก่งในการผจญภัย ปราบศัตรู เอาชนะอุปสรรคได้

4) เด็กวัย 10-11 ขวบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

เด็กในวัยนี้อ่านหนังสือได้คล่อง เป็นระยะที่มีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริง เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายแยกกันอ่านหนังสือตามความสนใจของตน เด็กผู้หญิงชอบเรื่องกระจุ้มกระจิม ตลกขบขัน นิทาน นิยาย ชีวิตในครอบครัว เด็กผู้ชายชอบเรื่องเกี่ยวกับกีฬา ผจญภัย หุ่นยนต์ และเครื่องดนตรีกลไกต่างๆ นอกจากนี้ยังชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบเรื่องความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วรรณคดีไทยประเภทร้อยกรอง ซึ่งถอดเป็นร้อยแก้ว อ่านง่าย นิทานชาดก หรือนิทานคติธรรมพื้นบ้าน ที่มุ่งหมายส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมและเจตคติที่ดีงามยามเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

วิริยะ สิริสิงหะ (2537, น.51-52) ได้อธิบายถึงกลุ่มผู้อ่าน ตามหลักจิตวิทยา ดังนี้

1. ผู้อ่านที่มีอายุสมอง 2-7 ปี ผู้อ่านกลุ่มนี้จะชอบหลักเรื่องการถูกลงโทษ ตัวเล็กจะต้องชนะตัวใหญ่ เช่น นิทานอีสป เรื่องราชสีห์กับหนู ลูกไก่แสนกล เป็นต้น
2. ผู้อ่านที่มีอายุสมอง 7-10 ปี ผู้อ่านกลุ่มนี้ชอบรางวัล ทำดีต้องได้ดี นิทานเจ้าชายเจ้าหญิง หรือ เรื่องที่เขียนเมื่อถึงตอนจบเรื่องตัวเองได้แต่งงานกับเจ้าหญิง ได้ทรัพย์สมบัติ ประสบความสุขสบายในชีวิต
3. ผู้อ่านที่มีอายุสมอง 10-13 ปี ผู้อ่านกลุ่มนี้ชอบทำตามสังคม ชอบคนดัง คนเด่น เรื่องบุคคลสำคัญทั้งหลาย ยอดคนที่อุทิศตนทำงานให้แก่สังคม
4. ผู้อ่านที่มีอายุสมอง 13-16 ปี ผู้อ่านกลุ่มนี้เป็นวัยรุ่น รักอุดมคติชอบเสียสละเพื่อส่วนรวม รักหมู่คณะ เรื่องที่คนกลุ่มนี้ชอบอ่านจะเป็นเรื่องปลุกใจให้เสียสละเพื่อส่วนรวม

5. ผู้อ่านที่มีอายุสมอง 16-25 ปี ผู้อ่านกลุ่มนี้เป็นพวกวัยรุ่น ชอบสร้างความหวัง มีความฝัน จะชอบนิยายเพื่อฝัน รักหวานซึ่ง เรื่องที่เมื่อต่อสู้อุปสรรคแล้วจบลงด้วยความหวานชื่น

6. ผู้อ่านที่มีอายุสมอง 25 ปีขึ้นไป เป็นผู้ใหญ ยึดตามความคิดสากล มีเหตุ มีผล เรื่องที่อ่านจึงต้องสมจริงสมจัง

ถวัลย์ มาศจรัส (2540 : 20) ได้กล่าวถึงเรื่องที่เด็กสนใจ ดังนี้

1. อายุ 1-3 ปี ชอบเรื่องสั้น ๆ มีตัวละคร 2-3 ตัว โครงเรื่องไม่ซับซ้อนและจบเรื่องด้วยความสมหวัง

2. อายุ 4-5 ปี จะชอบเทพนิยาย นิทานเกี่ยวกับสัตว์ ชอบฟังเพลงห่ก่ล่อม

3. อายุ 6-8 ปี สนใจภาพ ชอบเรื่องง่าย ๆ ที่อ่านเข้าใจด้วยตนเอง ประเภทเทพนิยาย

4. อายุ 9-10 ปี ชอบนวนิยาย สารคดี ชอบอ่านหนังสือด้วยตนเอง ชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเรื่องวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ เครื่องยนต์กลไก ชีวิตประวัติของบุคคลสำคัญ เด็กผู้หญิงสนใจ โคลง กลอน ส่วนเด็กผู้ชายไม่ค่อยชอบภาษาที่ใช้เขียนเรื่องให้เด็กวัยนี้ควรใช้ภาษาพูดเด็กจะให้ความสนใจติดตามอ่าน

จากความสนใจในการอ่านของเด็กที่นักวิชาการได้กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า เด็กแต่ละวัยจะมีความชอบที่แตกต่างกัน ทำให้ความสนใจในการอ่านของเด็กก็แตกต่างกันด้วย ซึ่งนอกจากวัยที่มีความแตกต่างกันแล้ว เรื่องเพศก็มีความแตกต่างกันด้วย เด็กผู้ชายชอบเล่นรถยนต์ หุ่นยนต์ เกมกดและเครื่องยนต์ กลไกต่าง ๆ ชอบพจญภัยและการเล่น โลก โฟนต่างๆ นอกสถานที่ ส่วนเด็กผู้หญิงชอบเล่นอยู่ในบ้าน ชอบเล่นตุ๊กตา ซึ่งจะมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

6.2.5 ขั้นตอนการเขียนเรื่อง

จากขั้นตอนการเขียนเรื่อง ได้มีผู้เสนอแนะแนวทางไว้หลายแนวทาง ดังต่อไปนี้

จินตนา ไบกาชุกี (2534, น.96-100) กล่าวถึงการเขียนเรื่องไว้ 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

ขั้นตอนที่ 1

1) กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนว่าจะเขียนเรื่องในรูปแบบใด นิทาน นิยายร่วมสมัย เรื่องสั้น หรือสารคดี โดยเน้นความบันเทิงหรือสาระความรู้หรือคติสอนใจ กำหนดให้แน่นอนและบันทึกไว้

2) แก่นเรื่อง อย่างชัดเจนเพียงเรื่องเดียว

3) สร้างโครงเรื่อง ให้มีความน่าสนใจ โดยมีบทนำเรื่องตอนกลางเรื่อง และตอนจบ ทั้งนี้เหตุการณ์ต่างๆ จะต้องกำหนดจุดที่เร้าใจที่สุด หรือเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น ซึ่งเป็น จุด

สุดยอดของเรื่อง ซึ่งจะคลี่คลายปัญหาทุกอย่างอันจะนำไปสู่ตอนจบ (โดยเรื่องจะต้องเป็นเรื่องของเด็ก ไม่ใช่เป็นเรื่องของผู้ใหญ่ หรือสร้างทำเป็นว่าเป็นเรื่องของเด็ก) ทบทวน โครงเรื่องในใจให้แม่นยำ

4) เขียน โครงเรื่องย่อๆ ในกระดาษ อ่านทบทวนดูว่าโครงเรื่องถูกใจหรือไม่

5) กำหนดการเขียนบทนำหรือการขึ้นต้นเรื่อง การดำเนินเรื่องตอนกลาง และตอนจบอย่างละเอียด โดยดูว่าสนองความพอใจของผู้เขียนหรือไม่

6) สร้างตัวละครและอุปนิสัยให้ชัดเจน โดยเฉพาะตัวละครเอก เช่น กำหนดอายุ รูปร่าง นิสัย เป็นต้น

7) สร้างรายละเอียดฉาก ซึ่งได้แก่บ้าน สถานที่ ถนนหนทาง บริเวณที่เรื่องราวเกิดขึ้นกำหนดยุคสมัย ระยะเวลา และฤดูกาล ได้ถูกต้อง รวมทั้งเสื้อผ้าที่ตัวละครแต่งให้ถูกต้องตาม ยุคสมัยด้วย เพราะเรื่องสำหรับเด็กส่วนใหญ่ใช้ภาพแสดงรายละเอียดข้อปลีกย่อยเหล่านี้

8) ทบทวนดูว่าโครงเรื่องยังสนุกเป็นที่ประทับใจผู้เขียนหรือไม่ แล้วนำไปเล่าให้เด็ก 2-3 ฟัง เพื่อดูว่าเด็กสนุกในการฟังเรื่องหรือไม่

9) ตรวจสอบดูว่าแก่นเรื่องที่แทรก พรรณนะหรือคุณธรรมที่กำหนดไว้ยังคงอยู่ในเรื่องชัดเจน ให้ผู้อ่านเข้าใจหรือไม่ มีลักษณะแอบแฝงอยู่ในเรื่องอย่างแนบเนียน หรือแยกออกเป็นคำสอนชัดเจน จนดูเป็นคำสอนในตอนจบหรือไม่ ปรับปรุงแก้ไขให้ดี

10) ตำรวจดูว่าเรื่องมีเคลื่อนไหวดีหรือไม่ตัวละครสำคัญเป็นผู้ดำเนินเรื่องราวอย่างราบรื่นหรือไม่ เหตุการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องรับกันดี มีเหตุผลดีหรือไม่

11) กำหนดความยาวของเรื่อง จะใช้ประมาณกี่หน้า

ขั้นตอนที่ 2

1) ลงมือเขียนเรื่องอย่างละเอียดตามที่กำหนดไว้ในขั้นแรกตั้งชื่อเรื่อง

2) ทบทวนว่าชื่อเรื่องเหมาะสมกับเรื่องหรือไม่ เนื้อเรื่องน่าเชื่อถือหรือไม่ เรื่องค่อยๆ ดำเนินไปอย่างเหมาะสมหรือไม่ ตั้งแต่ตอนต้น ตอนกลางเรื่อง และตอนจบเรื่อง ทั้งหมดมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันหรือไม่ แก่นเรื่องที่เน้นมีอยู่ตลอดเรื่องอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ ดูว่าเรื่องมีการขึ้นต้นอย่างเฉียบขาดดึงดูดความสนใจได้หรือไม่ ปัญหาของตัวละครสำคัญได้รับการแก้ไขอย่างมีเหตุ และสนุกเร้าความสนใจของผู้อ่านหรือไม่ เรื่องมีความเคลื่อนไหวและความตื่นเต้นเหมาะสมกับสถานการณ์หรือไม่ อุปนิสัย และความประพฤติของตัวละครเป็นธรรมชาติเหมือนคนธรรมดาหรือไม่ ภาษาสำนวนและคำพูดได้ตอบเป็นภาษาที่ใช้จริงของเด็กหรือไม่ น่าสนใจหรือไม่ เนื้อเรื่อง

ดำเนินไปเพราะคำพูดหรือเหตุการณ์ รายละเอียดที่แทรกอยู่ในเรื่องมีมากเกินไปจนความต้องการหรือไม่ และเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องหรือไม่ สิ่งเหล่านี้จะต้องทบทวนให้ดี และปรับปรุงแก้ไขให้เรื่องมีลักษณะที่ดี

ขั้นตอนที่ 3

1) อ่านทบทวนตลอดเรื่องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบดูสำนวนภาษาที่ใช้และความกลมกลืนของเรื่อง

2) ลงมือเขียน (หรือพิมพ์) ใส่กระดาษด้วยลายมือที่ชัดเจน

3) การทำต้นฉบับที่เป็นหนังสือการ์ตูน จะต้องทำเป็นบทพูด มีคำพูดโต้ตอบ และคำบรรยายเรื่อง นำมาลงจัดทำภาพคร่าว ๆ ให้ดูเหมาะสมกับคำบรรยายเรื่อง และคำพูด

4) การจัดทำต้นฉบับที่เป็นหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีรูปภาพประกอบด้วยทุกหน้า ควรทำต้นฉบับในทำนอง คัมมี้ ซึ่งเป็นรูปเล่มจำลอง กำหนดเนื้อเรื่องลงในแต่ละหน้า ถ้าเป็นไปได้กำหนดรายละเอียดภาพลงไปด้วย อาจเป็นภาพหยาบๆ หรือวันที่ไว้สำหรับใส่ภาพ จะช่วยให้เรื่องกับภาพในแต่ละหน้าผสมกลมกลืน อ่านราบรื่น โดยตลอด และยังช่วยให้ผู้วาดจัดภาพประกอบในหน้าได้สวยงามเหมาะสมกลมกลืนอ่านราบรื่น โดยตลอด อย่างไรก็ตามการทำต้นฉบับในลักษณะคัมมี้ก็ไม่จำเป็นนัก อาจจะมีพิมพ์ดีดเรื่องลงในกระดาษพิมพ์ยาวติดต่อกันไปจนจบเรื่องก็ได้ แต่ควรกำหนดเลขหน้า (ไว้ในบริเวณซ้ายมือ) ของเนื้อหาที่จะบรรจุลงในแต่ละหน้าไว้ด้วย แต่ถ้าเป็นเรื่องที่มีเนื้อหามาก โดยเฉพาะนวนิยายสำหรับเด็กโต อาจเขียนหรือพิมพ์ดีดต้นฉบับไปจนจบเรื่อง โดยไม่คำนึงถึงข้อความในแต่ละหน้าย่อไม่ได้ เพราะการจัดหน้าและจัดภาพประกอบนวนิยายเป็นเรื่องของบรรณาธิการ

5) เมื่อจัดทำต้นฉบับเรียบร้อยแล้ว อ่านทบทวนต้นฉบับอีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของทุกอย่างในต้นฉบับ โดยเฉพาะการสะกด และวรรคตอน

6) จัดส่งต้นฉบับไปยังบรรณาธิการ เพื่อจัดทำรูปภาพประกอบหรือถ้าวาดภาพได้เองก็ลงมือวาดภาพประกอบ หรือจัดหาภาพประกอบตามเรื่อง การวาดภาพประกอบให้วางลงในกระดาษต่างหาก ไม่วาดภาพลงในต้นฉบับหรือคัมมี้

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการเขียนเรื่อง เป็นสิ่งที่สำคัญมากในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ผู้เขียนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจอย่างละเอียดรอบคอบ มีการวางแผนการเขียนเรื่องอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อที่จะได้หนังสือที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากอ่านหนังสือ และรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

6.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้นั้น ต้องอาศัยคุณงามความดี คุณลักษณะที่เป็นไปในทางที่ถูกต้อง ดังที่นักวิชาการให้ความหมาย คำว่าคุณธรรม ไว้ดังต่อไปนี้

6.3.1 ความหมายของคุณธรรม

วิวัฒน์ ชัดติยะมาน (2549, น.23) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นสิ่งที่ตั้งงมที่อยู่ในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกายและวาจา ซึ่งเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้ สรุปหลักธรรมทางศาสนาและคุณธรรม ประกอบด้วยคุณสมบัติที่เป็นความดีงาม ความถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจบุคคลทำให้บุคคลนั้นพร้อมที่จะกระทำสิ่งต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

ประเวศ ะสี (2549, น.10) ได้กล่าวว่า สังคมคุณธรรมที่มีความเป็นอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันควรประกอบด้วยคุณธรรมที่พึงประสงค์อย่างน้อย 8 ประการ คือ 1) ความซื่อสัตย์ สุจริต 2) ความมีน้ำใจ ความไม่ทอดทิ้งกัน ความมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อส่วนรวม 3) มีความขยันขันแข็ง อดทนอดกลั้น พึ่งตนเองได้ ไม่มัวเมาในอบายมุข 4) มีสัมมาชีพ มีความพอเพียง 5) มีความเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนสามารถรวมตัวกันคิดร่วมทำอย่างเสมอภาค 6) อนุรักษ์วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ มีการใช้อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน 7) มีความยุติธรรมและแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และ 8) มีการพัฒนาจิตใจให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทิสนา แจมมณี (2549, น.53) กล่าวถึงคุณธรรมว่า คุณลักษณะหรือสภาวะภายในจิตใจของมนุษย์ที่เป็นไปในทางที่ถูกต้องดีงาม

นิภา มลิณทวิสมัย (2549, น.14) ได้กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึงธรรมที่เป็นคุณเป็นสภาวะธรรมของคุณงามความดี

ประภาศรี สีหอำไพ (2550, น.21) กล่าวว่า คุณธรรม คือหลักจริยธรรมที่สร้างความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจ อยู่ในขั้นสมบูรณ์จนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขยินดี การกระทำที่ดีย่อมมีประสิทธิผลของความดีคือ ความชื่นชมยกย่องในขณะที่การกระทำชั่วย่อมนำความเจ็บปวดมาให้ และในอีกความหมายหนึ่งคือ สภาพของความงามความดีภายในบุคคล ทำให้เกิดความชื่นชมยินดี มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขขั้นสมบูรณ์ คือความสุขใจ ผลิตผลของความดีคือธรรมะที่กล่าวไว้ว่า ทำดีได้ดีใจที่เป็นสุข คือใจของคนดี คำว่าใจดีคือใจ ที่มีแต่ให้ ให้ความรัก ความเมตตา ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ความเข้าใจคุณงามความดีเป็นกฎเกณฑ์สากล ที่เป็นที่ยอมรับตรงกันทุกชาติ ความดีจึงเป็นความไม่เบียดเบียน ทำร้าย ทำลายกัน ไม่ข่มเหง รังแกกัน ไม่ก่อสงครามวิวาทบาดหมางกัน

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.263) ให้ความหมายของคุณธรรมว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรมหมายถึง คุณลักษณะหรือสภาวะภายในจิตใจของมนุษย์ สร้างความรู้สึกผิชอบซำดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจ ทำให้เกิดความชื่นชมยินดี มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขชั้นสมบูรณ์

6.3.2 ความหมายของจริยธรรม

มีผู้ให้ความหมายของจริยธรรม ไว้ในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2550, น.2) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง สิ่งบุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง

ประภาศรี สีหอำไพ (2550, น.17) กล่าวไว้ว่า หลักจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญงอกงาม อยู่ในสภาพแวดล้อมที่โน้มนำ ใ้บุคคลมุ่งทำความดี ละเว้นความชั่ว มีแนวทางการประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้องในการปฏิบัติตน เพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างสงบ เรียบร้อยและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นมีคุณธรรมและมโนธรรมที่จะสร้างสัมพันธอันดี โดยมีสำนึกที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยมที่พึงประสงค์

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2551, น.2) กล่าวถึงจริยธรรมว่า ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ ด้วยลักษณะทางพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจริยธรรมจะมีลักษณะประเภทใด ประเภทหนึ่งคือ ลักษณะที่ทางสังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกทางสังคม คือ พฤติกรรมที่สังคมนิยม ชมชอบ สนับสนุนและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสม ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสังคม เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัดออกไปให้พ้นจากสังคม

ธีราพร กุลนันทน์ (2552, น.3) กล่าวถึงจริยธรรมไว้ว่า องค์ประกอบของจริยธรรมมี 3 มิติ คือ 1) มิติของความรู้ คือ ความเข้าใจเหตุผลของความถูกต้องดีงาม ความสามารถในการตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยความคิด โดยใช้ความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมในการตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดดีและควร พฤติกรรมใดไม่ดี ไม่ถูกหรือไม่ควร 2) มิติของความรู้สึกคือส่วนประกอบของอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่ ความพึงพอใจ ความเลื่อมใส ศรัทธา ความนิยมยินดีที่จะรับและนำจริยธรรมนั้นๆ มาเป็นแนวปฏิบัติ และ 3) มิติด้านความประพฤติ คือ เป็นส่วนของการแสดงพฤติกรรมต่อตนเอง ต่อผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแสดงออกให้เห็นว่าถูกหรือไม่ถูก ควรหรือไม่ควรเพียงใด

จากความหมายของจริยธรรมสามารถสรุปได้ว่า ความประพฤติที่อบรม กิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรม เป็นการกระทำทั้งกาย วาจา และใจที่ดีงาม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่นและสังคม ความสามารถในการตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยความคิด โดยใช้ความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมในการตัดสินใจว่า พฤติกรรมใดดีและควรพฤติกรรมใดไม่ดี ไม่ถูกหรือไม่ควร เป็นสิ่งที่สังคมยึดถือเป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง

6.3.3 ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม

กรมวิชาการ (2550, น.7) ได้กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมเป็นข้อควรประพฤติปฏิบัติที่มีความถูกต้องดีงาม เป็นแนวทางแห่งการถือประพฤติปฏิบัติแต่ลำพังในแนวทางแห่งความดี ความถูกต้องนั้น ไม่เพียงพอที่จะจูงใจให้คนปฏิบัติตนให้เป็นคนดีได้ เรื่องการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก

ประภาศรี สีหอำไพ (2550, น.48) กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมว่า จริยธรรมเป็นเครื่องกำหนดหลักปฏิบัติในการดำรงชีวิตเป็นแนวทางให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อย ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ คือ อันดับแรกความมีระเบียบวินัย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง สังคมที่ขาดกฎเกณฑ์ทุกคนสามารถทำได้ทุกอย่างได้ตามอำเภอใจ ย่อมเดือดร้อนระส่ำระสาย ขาดผู้นำ ผู้ตาม ขาดระบบที่กระชับความเข้าใจ เป็นแบบแผนให้ยึดปฏิบัติ การหย่อนระเบียบวินัยทำให้เกิดการละเมิดสิทธิและหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละบุคคล ชาติใดไร้ระเบียบวินัย ย่อมยากที่จะพัฒนาไปได้ทัดเทียมชาติอื่น จึงควรประพฤติตามจารีตประเพณีของสังคม อันดับสอง สังคม การรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผนก่อให้เกิดขนบธรรมเนียมที่ดีงามมีวัฒนธรรมอันเป็นความมีระเบียบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นกลุ่มชนที่ขยายวงกว้างเรียกว่าสังคม และอันดับสุดท้ายอิสระเสรี ความมีสำนึกในมโนธรรมที่พัฒนาเป็นลำดับ ก่อให้เกิดความอิสระ สามารถดำรงชีวิตตามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษา และประสบการณ์ในชีวิต มีความสุขอยู่ในระเบียบวินัยและสังคมของตน เป็นค่านิยมสูงสุดที่คนได้รับการขัดเกลาแล้ว สามารถบำเพ็ญตนตามเสรีภาพเฉพาะตนได้อย่างอิสระ สามารถปกครองตนเองและชักนำตนเองได้ อยู่ในทำนองคลองธรรม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551, น.192) กล่าวถึงความสำคัญของจริยธรรมว่า ในการจัดการศึกษาควรเน้นคุณธรรมจริยธรรม เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนไทย หากได้รับการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอผู้เรียนจะเป็นคนมีคุณภาพเป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีแนวทางในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ถูกต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคมและประเทศชาติในอนาคต ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควรมีนโยบายที่ชัดเจนด้วยการจัดให้มี

หลักสูตรการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติ และนำความรู้ไปใช้ให้ถูกทางเกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ คุณธรรมและจริยธรรมที่ โรงเรียนควรสร้างให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความอดทน และความอดสาหัส

วศิน อินทสระ (2551, น. 6) ได้อธิบายถึงความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง และความสงบสุขของปัจเจกชน สังคม และประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็น แกนกลางของการพัฒนาด้านอื่นๆ ทั้งเศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง การปกครอง การพัฒนาที่ขาด จริยธรรมเป็นหลักยึดย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าดีเพราะผู้มีความรู้แต่ขาดคุณธรรมย่อมก่อความเสียหาย ได้มากกว่าผู้ด้อยความรู้ การพัฒนาบ้านเมืองต้องพัฒนาจิตใจคนก่อน หรืออย่างน้อยก็ให้พร้อมๆ กันไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่นๆ เพราะการพัฒนาที่มีจริยธรรมเป็น แกนนำนั้นจะสูญเปล่าและเกิดผลเสียเป็นอันมาก ทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุและอบายมุขมากขึ้น จริยธรรม มิได้หมายถึง การถือศีล กินเพล เข้าวัด ฟังธรรม จำศีลภาวนาโดยไม่ช่วยเหลือทำ ประโยชน์ให้แก่สังคม แต่จริยธรรมหมายถึง ความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้อง เหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งควรเว้น ทำสิ่งควรทำด้วยความฉลาด รอบคอบรู้เหตุ รู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล ดังนั้นจะเห็นว่าจริยธรรมจึงจำเป็นและมีคุณค่า สำหรับทุกคนในทุกวิชาชีพทุกสังคม สังคมจะอยู่รอดได้ก็ด้วยจริยธรรม การทุจริต คดโกง การ เบียดเบียนกันในรูปแบบต่างๆ อันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อมโทรม มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรม ของคนในสังคม ทรัพยากรธรรมชาติในโลกนี้จะพอเลี้ยงชาวโลกไปได้อีกนาน ถ้าชาวโลก ช่วยกันละทิ้งความละโมภโลภมากแล้ว มามีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ช่วยกันสร้างสรรค์สังคม ยึดเอา จริยธรรมเป็นทางดำเนินชีวิต ไม่ใช่ยึดลาภยศความมีหน้ามีตาในสังคมเป็นจุดหมาย ถ้าสิ่งนั้นจะ เกิดขึ้นก็ให้ถือเป็นเพียงผลพลอยได้ และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประพฤติกิเลสธรรม

จากความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นเครื่องกำหนดหลักปฏิบัติในการดำรงชีวิตเป็นแนวทางให้อยู่ ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อย คุณธรรมจริยธรรมจึงจำเป็นและมีคุณค่าสำหรับทุกคนในทุกวิชาชีพทุก สังคม หากได้รับการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอผู้เรียนจะเป็นคนมีคุณภาพเป็นทั้งคน ดี คนเก่ง และมีแนวทางในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ถูกต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคมและ ประเทศชาติต่อไป

6.3.4 การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากดำเนินการส่งเสริมตั้งแต่ในวัยเด็ก เขาก็จะค่อย ๆ ซึมซับ จนทำให้มีชีวิตอยู่ร่วมในสังคม ได้อย่างสงบสุข และก่อให้เกิดผลดีต่อ เขาชนส่งผลให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ดังที่ นักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

1) ด้านความประหยัด

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของความประหยัดไว้ ดังนี้

รุจิร ภูสาระ (2543, น.10) กล่าวว่า การประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ อย่างเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ละเว้นการใช้จ่ายที่แพงเกินควร การซื้อหาสิ่งใดจะ คำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับเป็นอันดับแรก การประหยัดมิได้หมายถึงการไม่ใช้จ่ายใด ๆ เลย แต่ หมายถึงการใช้จ่ายอย่างจำเป็นและเหมาะสม

วสิน อินทสระ (2551, น.150-158) ได้กล่าวว่า ความประหยัดคือ การใช้ ทรัพย์สินไม่ให้เกิดความสูญเปล่า เช่น อาหารไม่กินครึ่งทิ้งครึ่ง เสื้อผ้าหรือข้าวของเครื่องใช้ที่ใช้งาน คู่้มค่า และใช้อย่างทะนุถนอม การใช้เวลาให้คุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

กรมวิชาการ (2550, น.17-18) ให้ความหมายของความประหยัดไว้ว่า การ ประหยัด คือการรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควร พอประมาณ ให้ประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เช่น ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม ใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างรู้ค่า

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความประหยัดการรู้จักเก็บออม ถนอม ใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือผู้ที่ดำเนิน ชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ซึ่งนอกจากการประหยัดเงินทองสิ่งของเครื่องใช้แล้ว การประหยัดเวลา และการประหยัด ทรัพยากรธรรมชาติก็นับว่าเป็นการประหยัดเช่นกัน หากเราวางแผนด้านความประหยัดให้ดีก็จะไม่ พบกับความขาดแคลนในวันข้างหน้า ชีวิตก็จะพบแต่ความสุขความเจริญ

2) ด้านความซื่อสัตย์

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

เลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น.18) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจปลอดจากความรู้อีกล้ำเอียงหรืออคติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.17-18) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า ประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ เช่น ประพฤติตรงต่อหน้าที่ ตรงอาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551, น.203-236) ให้ความหมายความซื่อสัตย์สุจริตว่า คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจาใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจและถือหลักความจริง ความถูกต้องการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น.382) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรง และจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของความซื่อสัตย์

ได้มีผู้กล่าวถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น.96-97) กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ไว้ว่า คนที่ซื่อสัตย์เป็นคนที่มีใจเที่ยงตรงและยึดมั่นในหลักการความถูกต้องตามคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม จะมีคุณลักษณะดังนี้ คือ เป็นบุคคลที่รักษาคำพูด เป็นบุคคลที่รักษาคำมั่นสัญญา มีความยุติธรรมในการดำเนินการต่าง ๆ โดยไม่เล่นพรรคเล่นพวก มีความกล้าหาญในการทำความคิดหรือกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นบุคคลที่ไม่รักษาหน้าแต่กล้าจะรับผิดชอบ ไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน และเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี

กรมวิชาการ (2553, น.60) อธิบายว่า ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่เน้นความซื่อตรงต่อตนเอง หน้าที่การงาน คำมั่นสัญญา และถูกต้องดีงาม ซึ่งลักษณะพฤติกรรม ได้แก่ ซื่อตรงต่อเวลา ซื่อตรงต่องานของตนเองที่กำหนดไว้ ซื่อตรงต่อหน้าที่การงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ ซื่อตรงต่อคุณธรรมที่ยึดถือปฏิบัติ ซื่อตรงต่อการนัดหมาย ซื่อตรงต่อการให้สัญญา ซื่อตรงต่อทรัพย์สินของผู้อื่น ซื่อตรงต่อหน้าที่การงานผู้อื่น ซื่อตรงต่อระเบียบแบบแผนประเพณี ซื่อตรงต่อกฎหมายที่เกี่ยวกับสังคม ซื่อตรงต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซื่อตรงต่อข้อมูลปัจจุบัน โดยรู้จำแนกระหว่างข้อมูล และค่าประเมินของผู้อื่นได้อย่างดี

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สามารถสรุปได้ว่า คนที่ซื่อสัตย์เป็นคนที่มีความซื่อตรงและยึดมั่นในหลักการความถูกต้องตามคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม มีความนับถือตนเอง ไม่หลอกลวงตนเอง เป็นผู้ที่มีความละเอียดต่อการกระทำผิด ไม่คิดคดต่อผู้อื่น ไม่ลักขโมย

ประพฤติปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างตรงไป ตรงมา ทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความซื่อตรงต่อเวลา ซื่อตรงต่องานของตนเองที่กำหนดไว้ ซื่อตรงต่อคุณธรรมที่ยึดถือปฏิบัติ ซื่อตรงต่อการนัดหมาย ซื่อตรงต่อการให้สัญญา ซื่อตรงต่อทรัพย์สินของผู้อื่น และเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี

3) ความขยัน

นักการศึกษาและวิชาการได้กล่าวถึงความขยันไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542, น.1257) ให้ความหมายคำว่า หมั่น ขยัน คือ การกระทำหรือประพฤติบ่อย ๆ อย่างเป็นปกติสม่ำเสมอ เช่น หมั่นทำการบ้าน หมั่นมาหา เขียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2545, น.123) กล่าวว่า ขยัน หมั่น เพียร บากบั่น คือ ขยันหมั่นเพียรทำงาน หรือขยันเล่าเรียนและหมั่นฝึกฝนตนเอง

กรมวิชาการ (2550, น.17-18) ให้ความหมายของความขยันว่า ความตั้งใจ เพียร พยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนไม่ทอดทิ้งเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลงามสำเร็จตามความมุ่งหมาย เช่น ตั้งใจทำงานอย่างจริงจังในเรื่องที่ถูกต้อง สู้งาน รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551, น.203-236) ให้ความหมายความขยันไว้ว่า คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

6.3.5 ลักษณะและความสำคัญของความขยัน

กรมวิชาการ (2523, น.61-63) กล่าวถึงความขยันหมั่นเพียรว่า เป็นธรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จชีวิต ควรใช้ร่วมกับ “ปัญญา” และจริยธรรมหมวดคติชีวิต 4 ที่เน้น ความพอใจ ความมีน้ำใจ จดจ่อและไต่ตรง การฝึกปฏิบัติควรเน้นการควบคุมตนเอง อันเป็นที่มาของระเบียบวินัย และได้ระบุลักษณะพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร ไว้ ดังนี้

- 1) มาโรงเรียนสม่ำเสมอไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
- 2) กระตือรือร้นและรักที่จะมาโรงเรียนโดยไม่ต้องให้ใครเตือน
- 3) ตั้งใจทำงานที่ครูอาจารย์กำหนดให้ทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
- 4) อ่านหนังสือที่ครูอาจารย์กำหนดให้ทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
- 5) จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ

- 6) เข้าเรียนทุกวิชาไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
 - 7) พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเกี่ยวกับการเรียน
 - 8) ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทน
 - 9) มีความมานะ บากบั่น ที่จะทำงานให้ผิคน้อยที่สุด
 - 10) ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หากความรู้ความจริงอยู่เสมอ
 - 11) ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งธุรการงานของตน
 - 12) ทำงานต่าง ๆ เช่น อ่าน-เขียน คำนวณ สม่าเสมอ
 - 13) ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ
 - 14) มีความตื่นตัวและสม่าเสมอในการทำงานทุกอย่าง
 - 15) ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตนเองทำ
- จนสำเร็จ
- 16) ตรวจสอบวิธี ปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพก้าวหน้าอยู่
- ตลอดเวลา
- 17) แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
 - 18) ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์
 - 19) แนะนำเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดให้ขยันในการเรียน
 - 20) ทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
 - 21) ช่วยเหลืองานของครูอาจารย์หรือเพื่อนเท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจ
 - 22) ช่วยทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
 - 23) เข้าร่วมทำงานกับหมู่คณะด้วยความเต็มใจตั้งใจทำให้ดีที่สุด
 - 24) ช่วยเหลือในกิจการงานทางบ้านทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจ
 - 25) ช่วยแนะนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนด้วยความเต็มใจ
 - 26) ให้ความคิดเห็นความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะด้วยความเต็มใจ
 - 27) เอาใจใส่ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการงานของเพื่อนอย่างใกล้ชิด
 - 28) หมั่นตักเตือนเพื่อนร่วมงานให้ทำด้วยตั้งใจและอดทน
 - 29) ช่วยดูแลความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียนให้สะอาดเสมอ
 - 30) ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ความสามารถของตนอย่าง
- สม่าเสมอ
- 31) ไม่เกี่ยงหรือเลียงงานของส่วนรวม
 - 32) ช่วยดูแลทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม

- 33) พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกัน
- 34) สนใจและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ
- 35) มีความเพียรพยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน
- 36) มีความกระตือรือร้นในการทำงานส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- 37) อาสาสมัครทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน
- 38) มีความพยายามอดสาหะในการทำงานที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อ

ส่วนรวม

- 39) เสียสละและไม่ทอดทิ้งงานของส่วนรวมและชุมชน
- 40) เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน
- 41) มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งธุระหรือหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม
- 42) ไม่เพิกเฉย ละเลยงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและชุมชน
- 43) ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนและสังคม
- 44) ให้ความร่วมมือและความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม
- 45) หมั่นประชุมกันเนื่องนิิตย์ เพื่อปรึกษาหารือกิจการงาน โดยสม่ำเสมอ

จากที่นักวิชาการได้กล่าวถึงความขยัน สามารถสรุปได้ว่า ความขยัน คือ ความตั้งใจ เพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนไม่ทอดทิ้งเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลงามสำเร็จตามความมุ่งหมาย และแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

4) ความกตัญญูกตเวทิต

ได้มีผู้กล่าวถึงความกตัญญูไว้ ดังนี้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) (2548 : 67-68) ได้ให้ความหมายว่า กตัญญู กตเวทิต หมายถึง ผู้รู้อุปการะที่เขาทำแล้วและตอบแทน ผู้รู้จักคุณค่าแห่งการกระทำดีของผู้อื่น และแสดงออกเพื่อบูชาความดีนั้น

อำนาจ จันเงิน (2539, น.4) กล่าวว่า กตัญญูกตเวทิต หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณที่ท่านทำแล้วและตอบแทนคุณท่าน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.6) ได้ให้ความหมายของกตัญญู ไว้ว่า อุปการะที่ท่าน ทำให้รู้คุณท่าน กตเวทิต หมายถึง สนองคุณท่าน

ประเภทของความกตัญญูกตเวทิต

มีนักวิชาการได้แบ่งประเภทของความกตัญญูทศเวที ดังนี้

อำนวย จันเงิน (2539, น.166-168) กล่าวว่า ประเภทของความกตัญญู แบ่งได้ ดังนี้

(1) บิดา มารดา บิดามารดาเป็นผู้ให้ชีวิตเรา เลี้ยงดูเราด้วยความรัก ความเมตตาไม่มีใครเสมอเหมือน เราต้องตอบแทนคุณด้วยการเคารพเชื่อฟัง ประพฤติตนอยู่ในโอวาท คำสั่งสอน เมื่อท่านแก่ชราต้องเลี้ยงท่านเป็นการตอบแทน

(2) ครู อาจารย์ ครูอาจารย์เป็นผู้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ เพื่อให้เราเติบโตเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพในวันข้างหน้า ฉะนั้นเราต้องตอบแทนพระคุณท่าน โดยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอน แสดงความเคารพอ่อนน้อม รับใช้ตามโอกาส ไม่ลบหลู่บุญคุณของท่าน

(3) บ้านและครอบครัว บ้านและครอบครัว ให้ความสุขกายสบายใจ ฉะนั้นเราต้องคอยระวังรักษาความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ทำลายให้ชำรุดทรุดโทรม หรือก่อความไม่สงบสุขขึ้นภายในครอบครัว ต้องให้ความรักความร่วมมือกับสมาชิกทุกคน

(4) โรงเรียน โรงเรียนเป็นสถาบันให้การศึกษาแก่นักเรียนทุกคน ถ้าไม่มีโรงเรียนเราก็ไม่มีสถานศึกษาหาความรู้ จึงนับว่าเราได้รับประโยชน์จากโรงเรียนมาก ซึ่งเราอาจตอบแทนได้โดยการบำรุงรักษา ทำความสะอาดไม่ทำให้ห้องเรียน อาคารตลอดจนถึงบริเวณโรงเรียนสกปรกเลอะเทอะต้องคอยดูแลให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ

(5) ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันอันยิ่งใหญ่ที่มีคุณค่าต่อเราทุกคนเราอยู่ได้อย่างมีความสุขก็เพราะเรามี ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นหลักที่พึ่งทางจิตใจ ฉะนั้นเราต้องตอบแทนบุญคุณ

(6) ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ ลำธาร แม่น้ำ ภูเขา ถนน สัตว์ป่า เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อเราเป็นอย่างมาก เพราะให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่เรา ให้ผลผลิตทางการอุตสาหกรรม การเกษตรรวมทั้งอาหารแก่เรา ฉะนั้นเราต้องตอบแทนคุณโดยไม่ทำลายสิ่งเหล่านี้ การตัดต้นไม้ทำลายป่าทำให้แม่น้ำลำธารตื้นเขินและสกปรกเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เราต้องต่อต้านการกระทำดังกล่าวด้วยแม้ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ไม่รู้จักเรียกร้องบุญคุณจากเราแต่ถ้าเรารู้จักคุณประโยชน์และตอบแทนคุณมันก็จะคงอยู่และให้คุณประโยชน์แก่เราไปตลอด

กระทรวงศึกษาธิการ (2523, น.128-130) ได้กล่าวถึงการแสดงความกตัญญู แบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

(1) ความกตัญญูทศเวทีเนื่องด้วยความดีงามหรือความช่วยเหลือบุคคล

(2) ความกตัญญูทศเวทีเนื่องด้วยความดีงามหรือความช่วยเหลือส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความกตัญญูทเวที เป็น ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณที่ท่านทำแล้วและตอบแทนคุณท่าน ซึ่งประเภทของความกตัญญูทเวที แบ่งได้ดังนี้ บิดา มารดา ครู อาจารย์ บ้านและครอบครัว โรงเรียน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งที่กล่าวมาล้วนเป็นสิ่งที่เราควรสำนึกและตอบแทนบุญคุณ

5) ความมีน้ำใจ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความมีน้ำใจ ไว้ดังนี้

อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2550, น. 18) ได้กล่าวถึงความมีน้ำใจว่า น้ำใจ หมายถึงการเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เอื้ออาทร ช่วยเหลือ เอาใจใส่ให้ความสนในในชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ เพื่อให้สามารถทำงานของหมู่คณะประสบความสำเร็จ

กรมวิชาการ (2550, น.17-18) ให้ความหมายของความมีน้ำใจไว้ว่า ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ความสนใจ ในความต้องการความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เช่น เป็นผู้ให้และผู้อาสา ช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจเห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน ร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในสังคมและชุมชน

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น.580) ให้ความหมายน้ำใจว่า ใจแท้ ๆ ใจจริง ความจริงใจ เช่น เห็นน้ำใจ นิสยใจคอ เช่นน้ำใจพ่อ น้ำใจแม่ น้ำใจชาย น้ำใจหญิง ความเอื้อเฟื้อ เช่น เขาไม่มีน้ำใจ แล้งน้ำใจ

การแสดงออกถึงความมีน้ำใจ

นักวิชาการได้กล่าวถึง การแสดงออกถึงความมีน้ำใจ ไว้ดังนี้

สมคิด ไชยยันบูรณ (2535, น.24) กล่าวว่า การแสดงออกถึงความมีน้ำใจหรือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีดังนี้ 1) ทางกาย ได้แก่ การให้การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย เช่น ช่วยทำกิจการงานต่างๆ ตลอดจนให้การสงเคราะห์เท่าที่ กำลังสามารถจะช่วยได้ด้วย ความเต็มใจ 2) ทางวาจา ได้แก่ การให้คำแนะนำ ช่วยเจรจาให้ธุระของผู้อื่นสำเร็จ ตลอดจนช่วยพูดปลอบใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์หรือได้รับความกระทบกระเทือนใจจากเหตุการณ์ต่าง ๆ 3) ทางสติปัญญา ได้แก่ ช่วยแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหาทางออกให้ในทางที่ถูก หรือการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่น สามารถช่วยตนเองได้ 4) ทางกำลังทรัพย์ ได้แก่ การให้เครื่องอุปโภคบริโภค หรือทรัพย์สินเงินทองให้แก่ผู้ที่ขัดสน เพื่อให้พ้นจากความทุกข์หรือความเดือดร้อนที่กำลังเผชิญอยู่ 5) ทางจิตใจ ได้แก่

การฝึกจิตใจเอาตัวเองให้มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข และคิดให้อภัยในความผิดของผู้อื่น

สมิต อาชวนิจกุล (2544, น.133) อธิบายว่า ความมีน้ำใจ ตรงกันข้ามกับความอิจฉาริษยา คนที่คิดริษยาคนอื่น ย่อมปรารถนาจะให้ผู้ที่ได้ดีแก่เราเกิดความวิบัติด้วยประการต่างๆ แต่คนที่มีน้ำใจนั้น เมื่อเห็นคนอื่นได้ดีกว่า จะมีมุทิตาจิตแสดงความยินดีด้วยอย่างจริงใจ ความมีน้ำใจยังตรงข้ามกับความเห็นแก่ตัวมักจะคิดประโยชน์ส่วนตนมาก่อน

จากที่กล่าวมาถึงความมีน้ำใจสามารถสรุปได้ว่า ความมีน้ำใจ เป็นการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทร ช่วยเหลือ เอาใจใส่ให้ความสนในชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันมีความจริงใจต่อกัน มีความรู้สึกยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข และคิดให้อภัยในความผิดของผู้อื่น

6) ความมีวินัย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความมีวินัย ไว้ดังนี้

อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2550, น.16) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน กฎหมาย ข้อบังคับ กติกาของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศีลธรรมอันนำมาสู่ความสงบสุขในชีวิตของตน และความเป็นระเบียบในสังคม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น.745) ได้ให้ความหมายของวินัยว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของความมีวินัย

นักวิชาการได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความมีวินัย ไว้ดังนี้

รชดา สมทรัพย์ (2551, น.19) ได้กล่าวว่า ผู้มีวินัยคือผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขตกฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคมและประเทศชาติ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ ส่วนดวงเดือน พันธุมนาวิน (2553 : 59) กล่าวว่า ผู้มีวินัยจะมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการชะลอความต้องการ สามารถคาดหวังผลกรรมที่เกิดขึ้นภายหลังมีการตั้งเป้าหมายเพื่อลดอนาคต

ความสำคัญของความมีวินัย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัย ไว้ดังนี้

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (2551, น.25-26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัยไว้ว่า การสอนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา จัดเป็นเครื่องมือ

สำคัญ ในการสร้างนิสัยและพฤติกรรมที่พึงงามให้เกิดขึ้น ดังนั้นการที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า จำเป็นที่จะต้องฝึกให้บุคคลมีระเบียบวินัย อยู่ในกฎเกณฑ์ อันเป็นเครื่องมือที่จะควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม จนนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า ความมีวินัย เป็นการควบคุมตนเองให้ประพฤติ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน กฎหมาย ข้อบังคับ กติกาของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ การมีวินัยจะมีความสำคัญ คือ 1) ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยแก่เยาวชน คือเยาวชนจะรู้จักหลีกเลี่ยงจากอันตรายที่มาในรูปแบบต่างๆ 2) เกิดความสงบในครอบครัว 3) เพื่อการมีชีวิตในสังคมกับผู้อื่น คือ ถ้าเด็กก้าวร้าวไม่ประพฤติตนอยู่ในกรอบระเบียบวินัย ย่อมไม่เป็นที่ยินดีของบุคคลทั่วไป ส่งผลให้เด็กถูกรังเกียจ 4) เพื่อตัวของเยาวชน ดังนั้นการที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า จำเป็นที่จะต้องฝึกให้บุคคลมีระเบียบวินัย อยู่ในกฎเกณฑ์

7) ความสามัคคี

นักวิชาการ ได้กล่าวถึง ความสามัคคีไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2535, น.27) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง การแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ

สมพร เทพสิทธิ (2542, น.15) ได้กล่าวถึงความสามัคคีว่า ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานอย่างสร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายความคิด ความหลากหลายในเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความสามัคคี

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.17-18) กล่าวว่า ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับการมีเหตุผล หรือเรียกว่าสามัคคี เช่น เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อหน้าที่ได้ทั้งผู้นำและผู้ตาม รวมถึงช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นผู้มีความรับผิดชอบแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ลักษณะและความสำคัญของความสามัคคี

วินัย พัฒนรัฐ (2533, น.12) กล่าวว่า ความสำคัญของความสามัคคี มี

ดังนี้

1. ทำให้สามารถทำงานต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
2. ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจกัน และลดข้อขัดแย้งต่าง ๆ ลงได้
4. ทำให้ประหยัดเวลา แรงงาน และทรัพยากร
5. ทำให้เกิดความร่วมมือภายในหมู่คณะ

กรมวิชาการ (2535, น.27) ความสามัคคีต้องอาศัยความอดทน เสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และตระหนักในปัญหาาร่วมกัน ทั้งนี้ต้องมีการทำงาน ร่วมกันกันบ่อยๆ จะเห็นผลดีของการร่วมมือมากกว่าการแยกทำอะไรอยู่เพียงลำพังคนเดียว ความ สามัคคีจะก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกัน และสามารถปฏิบัติงานทุกอย่างสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความสามัคคี มีดังนี้

1. ปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น ได้ดี
2. รับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
3. เข้ามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจการของส่วนรวม
4. เป็นผู้ประสานความสามัคคีในหมู่คณะ
5. ไม่แบ่งแยกเป็นพวกเขาพวกเรา
6. รักหมู่คณะ มีใจหวังดี และช่วยเหลือเกื้อกูลในทางไม่ผิดศีลธรรม
7. มองคนอื่นในแง่ดีเสมอ

รุจิรี ภูสาระ (2535, น.26) ได้กล่าวว่า สมาชิกในกลุ่มต้องมีพฤติกรรม

ความสามัคคี ดังนี้

1. ช่วยเหลืองานในหมู่คณะด้วยความเต็มใจ
2. สละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. รู้จักการแบ่งหน้าที่ในกลุ่ม
5. มีความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานอย่าง สร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาर्डเอาเปรียบกัน ความสามัคคีต้องอาศัยความอดทน เสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และตระหนักในปัญหาาร่วมกัน ทั้งนี้ต้องมีการทำงาน ร่วมกันกันบ่อยๆ จะเห็นผลดีของการร่วมมือมากกว่าการแยกทำอะไรอยู่เพียงลำพังคนเดียว ความ สามัคคีจะก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกัน และสามารถปฏิบัติงานทุกอย่างสำเร็จ

8) ความสุภาพ

ได้มีผู้กล่าวถึงความสุภาพ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.17-18) กล่าวว่า ความสุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ เช่น อ่อนน้อม ถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจ ข่มขู่ผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง มีความมั่นใจในตัวเอง มีมารยาทวางตัวเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

พจนานุกรมฉบับมติชน (2547, น.880) ได้ให้ความหมายความสุภาพว่า ความสุภาพ หมายถึง เรียบร้อย อ่อนโยน ประพฤติดี

ราชบัณฑิตยสถาน (2544, น.1205-1206) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายคำว่า ความสุภาพ หมายถึง เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม ลักษณะของความสุภาพ

ท่านผู้หญิงพัว อนุรักษ์ราชมณเฑียร (2530, น.32-33) กล่าวว่า วาจาสุภาพ เป็นคุณสมบัติสำคัญในการพูด เพื่อความสงบ สำเร็จ ประโยชน์ตนประโยชน์ท่าน และข่มขี้ดเหนียวใจของผู้ฟังให้เกิดความนิยมนรักใคร่นับถือผู้พูด มารดาเจรจากับบุตรด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน คำนั้นย่อมจับใจบุตรธิดา ทำให้เกิดความรักใคร่นับถือและกตัญญูต่อบิดามารดา บุตรธิดารู้จักพูด มารดาก็ย่อมรักและเอ็นดูมากขึ้น และผู้ที่มีมารยาทจะต้องระมัดระวังในการใช้วาจา คือ

1. ต้องระวังไม่ใช้วาจาเท็จ
2. ไม่ใช้วาจายุยงส่อเสียดให้ผู้อื่นแตกร้าง
3. ไม่กล่าววาจาหยาบคายเสียดสีดูถูกหรือขัดคอผู้อื่น
4. ใช้คำพูดที่เหมาะสมที่ควรและถูกหูผู้ที่เราพูดด้วย
5. ไม่พูดเสียงดังจนเกินไป
6. คู่สนทนาที่ดีไม่เป็นผู้พูดอย่างเดียวหรือผู้ฟังอย่างเดียว
7. สุภาพสตรีมีความสำรวมกาย ไม่พูดจาหยาบคาย

สรุปได้ว่า ความสุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ลักษณะของผู้ที่มีสุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ผู้มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง

9) ความสะอาด

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสะอาด ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.17-18) กล่าวไว้ว่า ความสะอาด คือ ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่อนคลาย เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความ

สบายใจ แก่ผู้พบเห็น เช่น รักษาร่างกายที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจไม่ให้
ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ

วทัญญู มุ่งหมาย (2552, น.30) ได้กล่าวถึงความสะอาดว่า ความ
สะอาดคือ การรักษาความสะอาดทั้งร่างกายและใบหน้าอยู่เสมอ ทำให้แลดูสดใสและเกิดความ
ประทับใจแก่ผู้พบเห็น และยังหมายรวมถึงความสะอาดทั้งเสื้อผ้าและอุปกรณ์ที่ใช้กับผ้า

ลักษณะและความสำคัญของความสะอาด

พุทธทาสภิกขุ (2549, น.31) กล่าวว่า สะอาด คือ ปราศจากความมัว
หมองทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อมความส่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น
ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัวมี
ความแจ่มใสอยู่เสมอ

หัวข้อธรรมในคำกลอน ท่านพุทธทาส มีคำกลอนเกี่ยวกับการปฏิบัติ
เพื่อความสะอาดไว้ว่า

อาบอะไร ล้างกันใหญ่ ดูให้ดี
คูล้างกัน เต็มที่ ไม่มีเฉย
ไม่น่าดู นั้นแหละดู ให้ดีเอ๋ย
ขอเฉลย อรรถอ้าง ล้าง “ตัวกู”
อาบที่หนึ่ง นั้นล้าง ส่วนร่างกาย
ยอมทำได้ โดยขยัน หมั่นเช็ดถู
ภาพพวกเห็น อาบเป็น ตัวอย่างดู
ล้างตัวกู กันอย่างหนัก ด้วยรักทำ
อาบที่สอง จ้องล้าง ไล่กิเลส
ที่เป็นเหตุ เผลอไพล่ โถลถล่ำ
เที่ยวยัดนั่น ยัดนี่ ที่กอบกำ
เอามาทำ เป็น “ตัวกู” และ “ของกู”
เอาน้ำคือ “ธรรมะ” เข้าชะล้าง
ให้สว่าง สะอาดสิ้น สงบอยู่
อะไรมา ไม่ยึดมั่น ไม่ขัดถู
“สิ้นตัวกู” เป็นวิมุตติ ดีสุดดี

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความสะอาดคือ การรักษาความ
สะอาดทั้งร่างกายและใบหน้าอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อม ความ

ผ่องใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น และการรู้จักฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัวมีความแจ่มใสอยู่เสมอ

10) ใฝ่เรียนรู้

นักวิชาการได้กล่าวถึงใฝ่เรียนรู้ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.22) กล่าวว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออก ถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

พิเชษฐ ยศปัญญา (2552, น.6) กล่าวว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การที่นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ มุ่งมั่นในการเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การจดบันทึกสรุปความรู้ ประสบการณ์ และถ่ายทอด เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่น

คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้

มีผู้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.22) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีความ

ใฝ่เรียนรู้ ดังนี้

1. การตั้งใจ
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ
4. ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้

5. การบันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็น
 6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540, น.14) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ และสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ
3. มีการแสวงหาแนวทางใหม่
4. มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น
5. มีความตั้งใจ การเอาใจใส่ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ

6. มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ

7. มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิ ในการทำสิ่ง

ต่างๆ ไม่ย่อท้อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, น.37) กล่าวว่า ลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ มีดังนี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน
2. มีความกระตือรือร้น
3. กล้าแสดงความคิดเห็น
4. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
5. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ ดังนี้

1. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ
2. กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น
3. ตั้งใจ เอาใจใส่ ทำให้ดีอยู่เสมอ
4. ริเริ่ม กล้าแสดงออกและตัดสินใจ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการแสวงหาความรู้การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ แสวงหาความรู้ทั้งความรู้ด้านการเรียนและสภาพแวดล้อมรอบตัว ผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้จะต้องมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ เอาใจใส่อยู่เสมอ มีนิสัยรักการอ่าน มีความพยายาม กล้าคิดและกล้าแสดงออก

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ปรากฏว่ามีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี และ2)ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี ที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) หนังสือที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นหนังสือ

ส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม 8 เรื่อง เนื้อหาสอดคล้องคุณธรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ที่นักเรียนควรปฏิบัติ มีภาพสีประกอบและมีกิจกรรมท้ายเล่ม และ2) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.80 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือด้าน เนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.67 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

อนุวัฒน์ แก้วลอย (2557, น.126-127) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ 3) เพื่อศึกษาพัฒนาการสัมพัทธ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.38-82.36 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) พัฒนาการสัมพัทธ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีคะแนนพัฒนาการรวมเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 71.53 อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก 4) ความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับมาก

อมรรัตน์ เกษมรัตน์พร (2558, น.49) ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือการ์ตูนคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและใช้หนังสือการ์ตูนคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2) เพื่อศึกษาทักษะการอ่านของนักเรียนหลังการอ่านหนังสือการ์ตูนคุณธรรม และ3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนที่ใช้หนังสือการ์ตูนคุณธรรม ผลการศึกษาพบว่า 1) ได้หนังสือการ์ตูนคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 เล่ม ประกอบด้วย อารีผู้ชนะใจ น้องเป็งนักคิด เพื่อนกันทำดี หมูน้อยผู้ฝึกคน และบ้านเจ้าสิงโต เป็นหนังสือที่มีภาพประกอบสวยงาม เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมและมีข้อคิดสอนใจ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้ 2) ทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 65 และนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนที่ใช้หนังสือการ์ตูนคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จินตรา วาจาขำ (2559, น.89) ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง นิทานคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องนิทานคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า 1) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องนิทานคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่สร้างขึ้นมีจำนวน 12 เรื่อง เนื้อหาเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่สอดแทรกคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีภาพสี่ประกอบ แต่ละเรื่องมีแบบทดสอบท้ายเรื่อง และคำอธิบายศัพท์ และ2) ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 2.67 สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง นิทานคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมมาก

ณิณี สว่างศรี ไวท์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เพื่อนรักสี่ขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อนรักสี่ขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) หนังสือที่สร้างขึ้นมีรูปเล่มขนาดสิบหกหน้ายก หรือ 14.6 x 21 ซม. ความยาว 48 หน้า เนื้อหาของหนังสือแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กหญิงกำพร้าแม่คนหนึ่งกับสุนัขแสนรู้ที่มีความกตัญญู ลักษณะของเนื้อหาเป็นการสอดแทรกคุณธรรมมีภาพ

สี่ประกอบ มีคำถามท้ายเล่ม 2) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อเรื่อง จำนวน ภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60 ถึง 4.07 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก 3) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน ด้านเนื้อเรื่อง จำนวน ภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.60 ถึง 2.85 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.72 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านจะช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เพิ่มทักษะความรู้ ความสามารถให้แก่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจการเรียนรู้

7. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมราชบ้นแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

7.1 การกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

หนังสือที่สร้างขึ้น เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านรักการอ่าน และมีทักษะความรู้ ความสามารถในการอ่าน และปลูกฝังคุณธรรม และลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือดังนี้

7.1.1 ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ไว้ดังนี้

1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นเด็กอายุ 9-10 ปี

2) แนวการเขียนเป็นการเขียนประเภทนิทานที่แต่งขึ้น โดยได้แนวคิดมาจากคุณธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นเอง โดยใช้ลักษณะการแต่งร้อยแก้ว ตามลักษณะความเหมาะสมของเนื้อหาและเค้าโครงเรื่องแต่ละเรื่อง ซึ่งหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม มีจำนวน 5 เรื่อง มีภาพสี่ประกอบ และกิจกรรมท้ายเรื่อง

3) เนื้อหาในหนังสือนิทานชุดคุณธรรมทั้ง 5 เรื่อง แต่ละเรื่องเน้นด้านการมีคุณธรรม และส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

4) รูปเล่มหนังสือมีขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้ง

7.1.2 โครงสร้างหนังสือ

โครงสร้างของเนื้อหาบทนิทานแต่ละเรื่อง ประกอบด้วยลักษณะเนื้อหา การวางเค้าโครงเรื่องภาพประกอบ กิจกรรมท้ายเรื่อง ดังนี้

1) ลักษณะเนื้อหาผู้ศึกษาแต่งขึ้นเอง โดยพิจารณาจากความสนใจในการอ่านของเด็กวัย 9-10 ปี

2) การวางเค้าโครงเรื่องหนังสือชุดนิทานคุณธรรมทั้ง 5 เรื่อง ซึ่งมีลักษณะการแต่งโดยใช้สำนวนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง มีการกำหนดโครงเรื่อง สารสำคัญของเรื่องและกำหนดตัวละครในเรื่องให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ตามความเหมาะสม ดังนี้

(1) เรื่อง หนูดาวกับกระปุกออมสิน มีเนื้อหากล่าวถึงการอดออม เก็บหอมรอมริบ การรู้จักใช้จ่ายเงิน และการนำสิ่งของที่ชำรุดมาซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้อีกครั้ง

(2) เรื่อง หนูดาวไปตลาด เนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความประพฤติตรงจริงใจ และมีความบริสุทธิ์ใจที่ไม่นำสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

(3) เรื่อง ขนมหไทยของคุณยาย เนื้อหาเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร การปฏิบัติหน้าที่การทำงานและการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้นและ ตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

(4) เรื่อง เรื่องเล่าของคุณยาย สอนในเรื่อง ความกตัญญูกตเวทิตะ บุคคลที่รู้จักคุณของผู้อื่นแล้วรู้จักตอบแทน

(5) เรื่อง เที้ยวสวนสัตว์ มีเนื้อหามุ่งเน้นความมีน้ำใจ การช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นกับความทุกข์ที่กำลังเผชิญอยู่

(6) เรื่อง หนูคามิวินัย เป็นนิทานที่แสดงให้เห็นถึงความมีวินัยต่อตนเอง และวินัยต่อสังคม การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ปฏิบัติตนในขอบเขต เพื่อจะได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

(7) เรื่อง สามัคคีคือพลัง ได้สะท้อนเรื่องความสามัคคี ความกลมเกลียวปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาर्डเอาเปรียบกัน มีความเคารพซึ่งกันและกัน

(8) เรื่อง พรจากนางฟ้า สอนในเรื่องความสุภาพ กิริยามารยาท การพูดจาที่กตายน การอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดคุยด้วยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน ไม่มีคำหยาบคายเจ็บป

(9) เรื่อง หนูดาวรักสะอาด มุ่งเน้นในเรื่องความสะอาด ปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น และการรักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามสุขลักษณะฝึกฝนจิตใจไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใส

(10) เรื่อง ตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้ ได้สอนในเรื่องใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาความรู้ให้เป็นประโยชน์ การไม่ย่อท้อและไม่เบื่อกับการเรียน เห็นคุณค่าในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

3) ภาพประกอบ เป็นภาพวาดที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น เป็นการถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพื่อประเมินผลในด้านประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ และทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องมากขึ้น

4) มีคำอธิบายคำศัพท์ในเรื่อง และกิจกรรมท้ายเรื่อง เป็นการถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพื่อประเมินผลในด้านประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ และทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น

7.2 การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือ มีขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการสร้างหนังสือ ขั้นการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตรวจสอบคุณภาพโดยการนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

7.2.1 การสร้างหนังสือ

1) ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อให้หนังสือที่สร้างมีความเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ศึกษาได้ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากหนังสือหลักสูตรของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

3) กำหนดโครงสร้างของหนังสือ นำผลการศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้และเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน และหนังสือสำหรับเด็ก มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ

7.2.2 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของหนังสือ

การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

1) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ จัดทำแบบประเมินจำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของหนังสือ เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์ทางด้านการสอนภาษาไทย และด้านการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพหนังสือ พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของหนังสือ

3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4) นำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโดยใช้แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพหนังสือ คือ หนังสือต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละด้านและโดยรวมไม่น้อยกว่า 0.5 ซึ่งเกณฑ์การตัดสินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5) การตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน ในขั้นนี้เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อประเมินความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพหนังสือจากนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

6) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

7.2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน ได้ดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน

2) ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียน 10 คน

ผลการตรวจสอบคุณภาพมีรายละเอียด ดังนี้

1) ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ปรากฏผล ดังนี้

(1) ด้านเนื้อเรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าชื่อเรื่องมีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีการกำหนดแก่นเรื่องอย่างชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน มีการสอดแทรกความรู้ ข้อคิดหรือคุณธรรมมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน สนุกชวนให้ติดตาม ความยาวแต่ละเรื่องเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และมีคำถามท้ายเรื่องให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี โดยสรุปด้านเนื้อหา มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.33

(2) ด้านสำนวนภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสำนวนและภาษา ถูกต้องตามหลักเกณฑ์มาก สำนวนภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านมีความเหมาะสมมาก อ่านแล้วเข้าใจง่าย ใช้สำนวนภาษาสละสลวยน่าอ่าน สะกดคำได้ถูกต้องในระดับมาก โดยสรุปด้าน สำนวนภาษา มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.24

(3) ด้านภาพประกอบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าภาพประกอบมีความสวยงามชวนให้น่าอ่าน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในเรื่อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนช่วยให้ เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้นมาก จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง โดยสรุปด้าน ภาพประกอบ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51

(4) ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หน้าปก และปกหลังของหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความสวยงาม เป็นแผ่นเดียวกัน สามารถดึงดูดความ สนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างมาก ขนาดของตัวหนังสือเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ขนาดและ รูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย เล่มของหนังสือมีขนาดกะทัดรัด สามารถหยิบจับได้สะดวก มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก การจัดภาพและคำบรรยาย มีความเหมาะสมกับการจัดรูปเล่ม โดย สรุปด้าน รูปเล่มและการจัดรูปแบบ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.4

(5) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์การเรียนการสอนได้อีกด้วย โดยสรุปด้านด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.72

จากการที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพหนังสือทุกด้าน สามารถสรุปคุณภาพหนังสือโดยรวมได้ว่า หนังสือมีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ย 4.44

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียนโดยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

(1) ด้านเนื้อเรื่อง นักเรียนมีความเห็นว่าเนื้อเรื่องชวนสนุกน่าติดตาม ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ในแต่ละเรื่องมีข้อคิด คติสอนใจและมีคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่องจบแล้วสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.62

(2) ด้านสำนวนภาษา นักเรียนมีความเห็นว่าสำนวนภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความสละสลวยน่าอ่าน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.65

(3) ด้านภาพประกอบ นักเรียนมีความเห็นว่า ภาพประกอบสวยงามชวนให้น่าอ่าน สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.73

(4) ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ นักเรียนได้ให้ความเห็นว่า หน้าปกสวยงามมากดึงดูดความสนใจ ขนาดเล่มของหนังสือมีความเหมาะสมมาก ขนาดและรูปแบบตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.70

(5) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความเห็นว่า มีคำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น เมื่ออ่านจบแล้ว ให้ความรู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้อีก เนื้อเรื่องสอดแทรกคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.70

จากการที่นักเรียนประเมินคุณภาพหนังสือทุกด้าน สามารถสรุปคุณภาพหนังสือโดยรวมได้ว่า หนังสือมีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ย 2.67

บทที่ 2

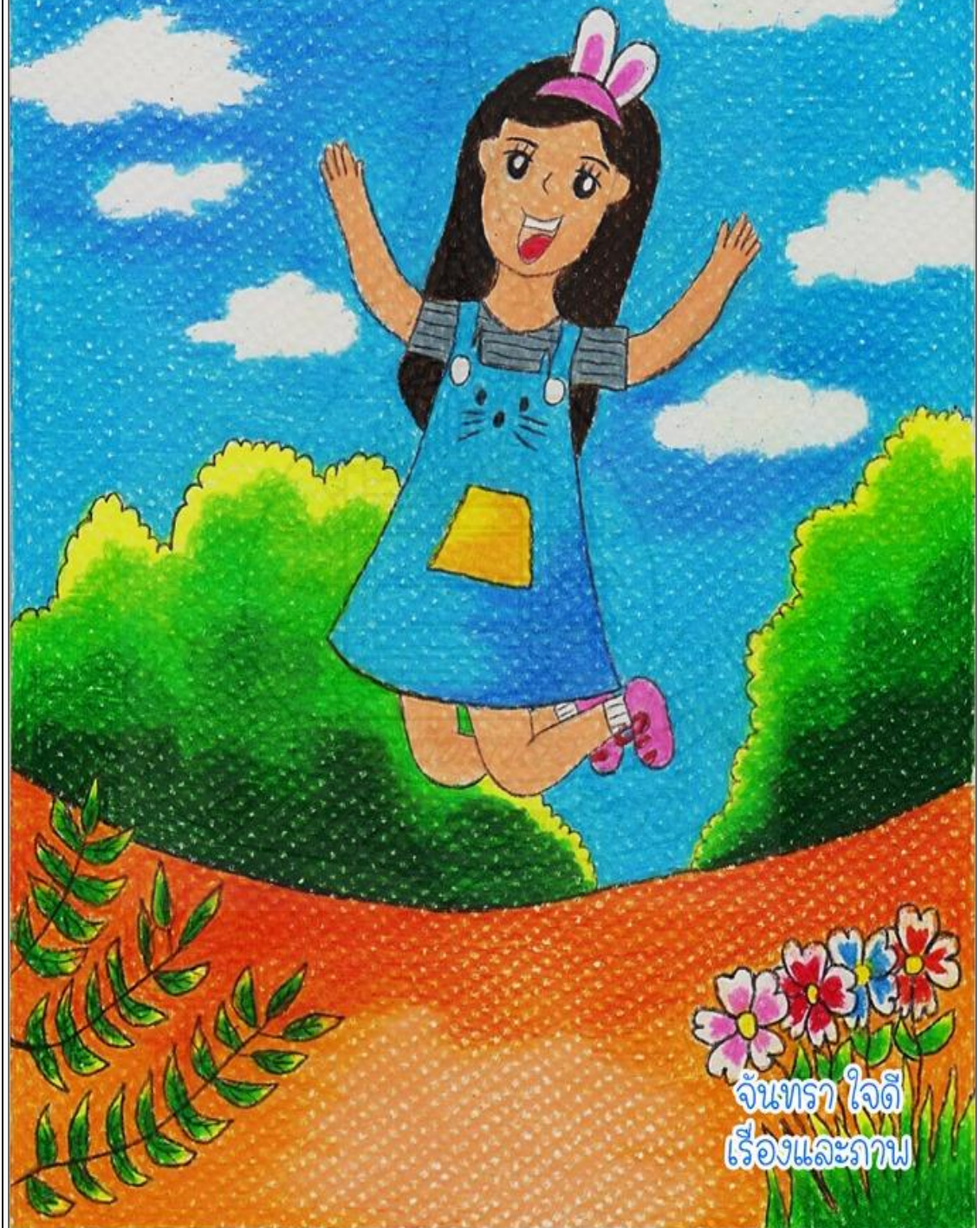
หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุติทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุติทานคุณธรรม ที่สร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ได้จัดพิมพ์รูปเล่มที่สมบูรณ์ขนาดรูปเล่มเปิดหน้ายกจำนวน 10 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องมีจำนวนหน้าระหว่าง 9-12 หน้า มีส่วนประกอบรูปเล่ม ดังนี้

1. ปกนอก เป็นปกแข็งที่มีความหนากว่าส่วนของเนื้อหา หน้าปกมีภาพประกอบของหนังสือชุติทานคุณธรรม ซึ่งเป็นเป็นชื่อหนังสือทั้ง 10 เรื่อง
2. ปกใน ประกอบด้วยประเภทของหนังสือ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาด ภาพประกอบหนังสือ
3. คำชี้แจง บอกจำนวนนิทานในเรื่อง
4. คำนำ บอกวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายในการแต่งหนังสือ เนื้อหาสาระ วิธีการนำเสนอลงชื่อเจ้าของผลงานผู้เขียนคำนำปิดท้าย
5. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นมีเนื้อหาสอดคล้องกับภาพประกอบ
6. คำอธิบายศัพท์ และกิจกรรมคำถามท้ายเรื่องเพื่อทบทวนความเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องราว ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น
7. ปกหลัง เป็นส่วนประกอบหลังสุดของหนังสือ มีภาพวาดประกอบเนื้อหาของหนังสือส่งเสริมการอ่านชุติทานคุณธรรมทั้ง 10 เรื่อง
เนื้อเรื่องและลักษณะรูปเล่มของหนังสือส่งเสริมการอ่านได้นำเสนอไว้ดังต่อไปนี้

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จันทรา ใจดี
เรื่องและภาพ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ชุดนิทานคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

จันทราใจดี

เรื่องและภาพ

คำชี้แจง

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประกอบด้วยนิทานที่มุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรม ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งมีนิทานจำนวน ๑๐ เรื่องด้วยกัน ได้แก่

๑. เรื่อง หนูดาวกับกระปุกออมสิน
๒. เรื่อง หนูดาวไปตลาด
๓. เรื่อง ขนมหไทยของคุณยาย
๔. เรื่อง เรื่องเล่าของคุณยาย
๕. เรื่อง เที้ยวสวนสัตว์
๖. เรื่อง หนูดาวมีวินัย
๗. เรื่อง สามัคคีคือพลัง
๘. เรื่อง พรจากนางฟ้า
๙. เรื่อง หนูดาวรักสะอาด
๑๐. เรื่อง ตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม

จันทรา ใจดี

ผู้เขียน

คำนำ

ทักษะการอ่านมีบทบาทสำคัญมาก สำหรับนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับประถมศึกษา นักเรียนต้องมีทักษะการอ่านเพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้อย่างถูกต้อง

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด นิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนนวมราชบ้านแสงอรุณ เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งใช้ฝึกนักเรียนให้มีความสามารถด้านการอ่านตลอดจนวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านได้ถูกต้อง

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

จันทรา ใจดี

ผู้เขียน

หนูดาว กับกระปุกออมสิน

เช้าวันเสาร์ พ่อแม่และหนูดาว นั่งดูโทรทัศน์อยู่ในบ้านหนูดาวพูดขึ้นว่า “คุณพ่อคะ วันนี้เป็นวันหยุด หนูดาวไม่ต้องไปโรงเรียน หนูดาวอยากจะไปเที่ยว จังเลย คุณพ่อช่วยพาหนูดาวไปเที่ยวหน่อยนะคะ นะ ๆ” เสียงลูกสาวพูดอ่อนน้อม

“คิดจะไปเที่ยว แล้วการบ้านทำเสร็จแล้วหรือยังลูก” ผู้เป็นพ่อเอ่ยปากถามลูก

“ถ้าหนูทำการบ้านเสร็จ คุณพ่อจะพาหนูไปเที่ยวที่ไหนคะ”

“ได้สิ ถ้าหนูทำการบ้านเสร็จแล้ว พ่อจะพาหนูดาวไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า”

“เย้ ๆ ดีใจจังเลยคะ ขอขอบคุณมากนะคะคุณพ่อ หนูดาวรีบไปทำการบ้านก่อนนะคะ”

หลังจากนั้นหนูดาวรีบเข้าไปในห้องนอนของตนเอง แล้วหยิบการบ้านขึ้นมาทำ

“ดีใจจังเลยคุณพ่อคุณแม่พาไปเที่ยว แต่ก่อนไปเที่ยวนี้สิต้อง ทำการบ้านให้เสร็จ เราต้องตั้งใจทำการบ้าน” ลูกสาวกล่าว

ก๊อ ก ๆ เสียงเคาะประตูดังขึ้น หนูดาวลุกขึ้นไปเปิดประตู

“หนูดาวทำการบ้านเสร็จแล้วหรือยังลูก” แม่ถาม

“ใกล้เสร็จแล้วค่ะคุณแม่”

“ถ้าทำการบ้านเสร็จแล้ว ไปกินข้าวกันเถอะจ๊ะลูก แม่ทำอาหาร งานไปรดไว้ให้ลูก”

“ค่ะคุณแม่ เดี่ยวหนูจะรีบไป”

หลังจากที่ทุกคนรับประทานอาหารเสร็จ พ่อก็พาหนูดาวและแม่ไปเที่ยวที่ห้างสรรพสินค้า เมื่อไปถึงห้าง หนูดาวได้เจอกับของเล่นใหม่ๆ จึงเกิดความอยากได้

“โอ้โฮ ! ตุ๊กตาสวย ๆ ทั้งนั้นเลย คุณพ่อกับคุณแม่ซื้อตุ๊กตาให้หนูหน่อยนะคะ ของเล่นชิ้นเก่า ๆ ก็เริ่มพังหมดแล้วด้วย” หนูดาวเอ่ยปากให้พ่อแม่ซื้อตุ๊กตาให้

“หนูดาว ลูกจะซื้อของเล่นไปทำไมอีก หนูมีของเล่นเต็มบ้านไปหมด”

“ใช่ พ่อก็คิดว่าหนูมีของเล่นที่บ้านเยอะมาก และหากของชิ้นไหนพังก็สามารถนำไปซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ อีก เราไม่ต้องซื้อให้สิ้นเปลืองเงิน เพราะกว่าเราจะเก็บเงินได้ต้องใช้เวลานานนะลูก ถ้าเราใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย เงินที่เราสะสมก็จะหมดไปอย่างง่ายดาย เราต้องรู้จักการอดออมนะลูก” พ่อกล่าว

“ถ้าเรารู้จักอดออม ซึ่งเป็นเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้วนำมาเก็บสะสมทีละเล็กละน้อย เมื่อเวลาผ่านไปเงินเราก็จะพอกพูนขึ้น หากเรารู้จักแบ่งเงินเก็บสะสมไว้ เมื่อมีเหตุจำเป็นอนาคตเราก็สามารถนำเงินที่เราออมไว้มาใช้จ่าย ซึ่งเป็นผลดีกับตัวเอง เพราะในยามลำบากก็จะมีเงินออมที่จะช่วยเราได้” แม่พูดและอมยิ้ม

หนูดาวฟังคำพูดของพ่อและแม่จึงนั่งคิดอยู่ครู่หนึ่ง

“หนูดาวเข้าใจที่คุณพ่อและคุณแม่พูดแล้วค่ะ ต่อจากนี้ไปหนูดาวจะไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย รู้จักเก็บหอมรอมริบ เมื่ออยากได้อะไรหนูดาวจะคิดให้ดีก่อนซื้อค่ะ”

พ่อและแม่ยิ้มด้วยความดีใจที่ลูกสาวเป็นเด็กดี รู้จักคิด และเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อและแม่

“เรากลับบ้านกันเถอะค่ะ หนูอยากไปซ่อมเจ้าตุ๊กตาตัวเก่าของหนูแล้ว”

“ได้สิจ๊ะ ถ้าอย่างนั้นเรากลับบ้านกันเถอะ” พ่อกล่าว

เมื่อกลับถึงบ้านหนูดาวนำตุ๊กตาตัวเก่า ๆ ที่พ่อและแม่เคยซื้อให้มาซ่อมแซมในบางส่วนที่มันชำรุด เพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้อีกครั้ง

“เจ้าพื้หมี แขนขาดเสียแล้ว เดี่ยวหนูดาวจะเสกให้พื้หมีมีแขนนะจ๊ะ”

หนูดาวนั่งซ่อมตุ๊กตาอย่างเพลิดเพลิน และคิดทบทวนคำพูดของพ่อและแม่

“ดีใจจังเลยที่เราไม่ซื้อตุ๊กตาตัวใหม่มา ไม่อย่างนั้นเจ้าพี่ ๆ ทั้งหลายคง
น้อยใจแย่เลย”

“หนูดาว คุยกับใครหรือลูก” เสียงแม่ถาม

“หนูคุยกับพี่ ๆ ตุ๊กตาอยู่ค่ะคุณแม่ คุณแม่คุณนี่สิคะ หนูนำเจ้าตุ๊กตาตัว
เก่า ๆ ที่ซำรุคมาซ่อม มันก็สามารถนำกลับมาใช้งานได้อีก ไม่ต้องซื้อให้
สิ้นเปลืองเงินเลยค่ะ”

“เก่งมากเลยหนูดาวที่หนูรู้จักซ่อมแซมสิ่งของให้สามารถนำกลับมา
ใช้งานได้อีก” แม่ยิ้มและพูดด้วยน้ำเสียงที่ปลื้มใจ

นอกจากการซ่อมแซมสิ่งของชิ้นเก่าให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้อีก
หนูดาวยังรู้จักการประดิษฐ์กระทงออมสิน เพื่อใช้ออมเงินและบอกตัวเองว่าจะ
หยอดเงินในกระทงออมสินทุก ๆ วันเพื่อเก็บเงินจะได้ใช้จ่ายยามจำเป็น

“วันนี้หยอดเงินในกระปุกก็บาทตึนนะ สิบบาทตึกว่า ค่อย ๆ เก็บสะสม ไปวันละเล็กวันละน้อย เดียวเงินก็เต็มกระปุก เรานำกระปุกออมสิน ไปให้คุณพ่อ และคุณแม่ดูดีกว่า” หลังจากนั้นหนูดาวเธอก็รีบวิ่งนำกระปุกออมสินไปให้พ่อและแม่ดู

“ว้าว ! นี่ลูกประดิษฐ์กระปุกออมสินเองหรือ” พ่อถาม

“ใช่แล้วค่ะคุณพ่อ ต่อจากนี้ไปหนูดาวจะหยอดเงินในกระปุกออมสินทุกวัน เพื่อสามารถนำเงินมาใช้จ่ายยามจำเป็น และจะได้ช่วยคุณพ่อและคุณแม่ประหยัดเงินด้วย”

“เก่งมากเลยจ้ะลูก แม่ดีใจที่ลูกรู้จักการเก็บออม”

“ใช่จ้ะ พ่อก็ภูมิใจในตัวลูกมากนะ”

พ่อแม่มองกระปุกออมสินแล้วยิ้มด้วยความปลาบปลื้มใจที่หนูดาวเป็นเด็กดี รู้จักการออมเงินไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น

เวลาผ่านไปหนึ่งเดือน หนูดาวเก็บเงินได้เต็มกระปุกจึงนำเงินไปฝากธนาคาร หนูดาวภูมิใจมากที่ตนเองมีเงินเก็บเยอะแยะ

“ต่อจากนี้ไปเราจะรู้จักออม เก็บหอมรอมริบ ไม่ใช่จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และจะได้ช่วยคุณพ่อคุณแม่ประหยัดค่าใช้จ่ายด้วย”

หนูดาวพูดพลางยิ้มแย้มไป และรู้สึกภูมิใจในตนเองที่สามารถเก็บเงินได้เยอะ มีเงินใช้จ่ายในอนาคต

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ห้างสรรพสินค้า	ห้าง-ลับ-พะ-สิน-ค้า	น.สถานที่จำหน่ายสินค้า
ลี้กหรือ	ลี้ก-หรือ	ก.กร่อนไป, ร่อยหรือ, หมด เปลืองไป
ซ่อมแซม	ซ่อม-แซม	ก.แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมของที่ ชำรุดให้กลับคืนสู่สภาพเดิม
ประดิษฐ์	ประ-ดิค	ก.ตั้งขึ้น จัดทำขึ้น คิดทำขึ้น สร้างขึ้น แต่งขึ้น ว.ที่จัดทำขึ้นให้เหมือนของจริง
การออม	กาน-ออม	ก.เงินรายได้ที่เหลือจากการใช้ จ่ายแล้วนำมาเก็บสะสมที่ละ เล็กทีละน้อยให้พอกพูนขึ้นเมื่อ เวลาผ่านไป
ชำรุด	ชำ-รุด	ก.เสื่อมจากสภาพเดิมจนถึง บกพร่องเสียหายหรือบอบสลาย ไป เช่น หนังสือชำรุด เกวียน ชำรุด
เก็บหอม รอมริบ	เก็บ-หอม-รอม-ริบ	ก.เก็บรวบรวมไว้ทีละเล็ก ละน้อย
ภูมิใจ	พุม-ใจ	ก.กระหยิ่มใจ, ปลาบปลื้ม, รู้สึก ว่ามีเกียรติ

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ฟุ่มเฟือย	ฟุ่ม-เฟือย	ว.สุรุ่ยสุร่าย, ใช้จ่ายโดยไม่คำนึงถึงความสิ้นเปลือง เกินความจำเป็น
อนาคต	อะ-นา-คค	ว.ยังมาไม่ถึง น.เวลาข้างหน้า

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. เพราะเหตุใดหนูดาวจึงประดิษฐ์กระปุกออมสิน

ตอบ

๒. ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์พ่อและแม่พาหนูดาวไปเที่ยว
ที่ไหน

ตอบ

๓. หนูดาวเก็บเงินเพื่อไว้ทำอะไร

ตอบ

๔. ทำไมพ่อและแม่ไม่ซื้อของเล่นให้หนูดาว

ตอบ

๕. เมื่อของเล่นชำรุดหนูดาวทำอย่างไร

ตอบ

หนูดาว ไปตลาด

เช้าวันเสาร์ แม่กำลังทำอาหารอยู่ในครัว หนูดาวเดินออกจากห้องนอนมองไปเห็นแม่พอดี จึงเดินเข้าไปหา

“คุณแม่กำลังทำอะไรอยู่หรือคะ”

“แม่กำลังทำแกงจืดสำหรับหนูสับอยู่จ๊ะ ของโปรดหนูเลย”

“ว้าว ! หนูดาวชอบมากเลยคะ หนูดาวชอบกินผัก เพราะถ้าหากเรารับประทานผักเข้าไป จะทำให้ดีต่อสุขภาพ มีวิตามินที่มีประโยชน์ทั้งนั้นเลย”

“ใช่แล้วจ๊ะ หนูต้องกินเยอะ ๆ นะ”

“คะ คุณแม่ เดี่ยวหนูช่วยนะคะ”

“ได้เลยจ๊ะ ถ้าอย่างนั้นหนูดาวช่วยแม่ล้างผักนะ”

“คะ คุณแม่”

“อ้าว แม่ลืมซื้อสำหรับ”

“เดี๋ยวหนูดาวไปซื้อให้ไหมคะ”

“น่ารักมากเลยจ๊ะลูก ถ้าอย่างนั้นหนูดาวช่วยไปซื้อสำหรับที่ตลาดให้แม่หน่อยนะ” แม่ยิ้มดีใจที่ลูกสาวเป็นคนมีน้ำใจ อาสาช่วยเหลือแม่

หลังจากที่หนูดาวอาสาไปซื้อของที่ตลาดให้แม่ หนูดาวก็เดินไปถึงตลาด เธอรู้สึกตื่นเต้นมากเพราะมีของเยอะแยะมากมาย ทำให้หนูดาวเพลิดเพลินกับการซื้อของมาก

“โอ้โฮ ! ขนมหเต็มไปหมดเลย เราซื้อขนมไปฝากพ่อและแม่ด้วย
ดีกว่า”

หนูดาวซื้อขนมตะโก้ และเม็ดยุุ่น ไปฝากพ่อและแม่ เพราะเป็นขนมที่
เธอพ่อและแม่ชอบรับประทานมาก หลังจากนั้นเธอก็เดินไปซื้อสาหร่ายที่แม่
ฝากซื้อ และรีบเดินทางกลับบ้านเพื่อนำสาหร่ายไปให้แม่

“ได้ของครบแล้ว เรายีบกลับบ้านดีกว่า แม่รออยู่ เอ๊ะ ! นั่นกระเป๋า
สตางค์ใครตกอยู่” หนูดาวเกิดความสงสัยจึงหยิบกระเป๋าสตางค์ขึ้นมาจากพื้น

“มีเงินอยู่ในกระเป๋าเยอะแยะเต็มไปหมดเลย เราจะต้องนำกระเป๋า
สตางค์ ไปคืนให้แก่เจ้าของ”

หนูดาวคิดได้ว่าเด็กดีจะต้องมีความซื่อสัตย์ ไม่นำสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง จึงรีบนำกระเป๋าใส่ต๋างค์ไปมอบให้แก่ตำรวจเพื่อที่จะได้ตามหาเจ้าของ

“คุณลุงตำรวจคะ หนูเจอกระเป๋าใส่ต๋างค์ตกอยู่ในตลาด คุณลุงตำรวจช่วยตามหาเจ้าของให้หน่อยนะคะ”

“ได้เลยจ๊ะ หนูเป็นเด็กดี และมีความซื่อสัตย์ ไม่นำสิ่งของไปเป็นทรัพย์สินสมบัติของตนเอง เดี่ยวลุงจะติดต่อเจ้าของกระเป๋าให้เลยนะ”

“ขอบคุณมากนะคะ” หนูดาวยิ้มและรู้สึกดีใจมากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชื่นชมหนูดาว

“หนู ๆ เดี่ยวก่อน” เสียงตะโกนเรียกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ
 “เดี๋ยวก่อน อย่าเพิ่งไป พ่อดีเจ้าของกระเป๋าเดินทางค์เขาติดต่อมาบอกให้
 หนูรอก่อน เขากำลังเดินทางมาใกล้ถึงที่นี่แล้ว”
 “ได้ค่ะ คุณลุงตำรวจ”
 “หนูดาวนั่งรอเจ้าของกระเป๋าเดินทางค์อยู่ครู่หนึ่ง”
 “สวัสดิ์ค่ะคุณตำรวจ ดิฉันเป็นเจ้าของกระเป๋าเดินทางค์ที่ติดต่อกับมาค่ะ”
 “ครับ โชคดีนะครับที่มีคนเจอแล้วนำมามอบให้แก่ผม”
 “ค่ะ ถือว่าโชคดีมากเลย ขอบคุณมากนะคะ”
 “นี่ครับคนที่เจอกระเป๋าเดินทางค์แล้วนำมามอบให้แก่ผม”
 “สวัสดิ์ค่ะ คุณน้ำ”
 “สวัสดิ์ค่ะ หนูเป็นเด็กดีมากเลย น้ำขอบคุณหนูมากนะ”
 “ค่ะ หนูคิดว่านำกระเป๋าเดินทางค์มามอบให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจดีที่สุดในแล้ว
 เพื่อที่จะได้ตามหาเจ้าของ”

“เพื่อเป็นการตอบแทนที่หนูทำความดี เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ น้ำขอ
มอบเงินส่วนหนึ่งให้แก่หนูนะจ๊ะ”

“ขอบคุณคุณน้ำมากนะคะ แต่หนูคงรับไว้ไม่ได้ เพราะไม่ใช่เงินของ
หนู หนูอยากช่วยเหลือคุณน้ำจริงๆ ค่ะ”

“หนูช่างเป็นเด็กดีจริงๆ เลย แต่ถ้าหนูไม่รับไว้ น้ำจะไม่สบายใจ รับไว้
เถอะนะเพื่อเป็นการตอบแทนที่หนูเป็นเด็กดี”

“หนูรับไว้ก็ได้ค่ะ หนูขอบคุณคุณน้ำมากนะคะ”

“จ๊ะ น้ำก็ขอบคุณหนูเช่นกันนะ ”

หลังจากที่หนูดาวยื่นคุยกับเจ้าของกระเป๋าต๋างค้อยู่ครู่หนึ่ง หนูดาวก็
คิดขึ้นมาได้ว่า แม่กำลังรออยู่ จึงรีบเดินทางกลับบ้าน

“หนูดาว” เสียงแม่ตะโกนเรียก

“ทำไมหนูไปตลาดนานจังเลยลูก แม่และพ่อจะออกไปตามหาอยู่
พอดี”

“ขอโทษนะคะคุณแม่คุณพ่อที่หนูมาช้า พอดีหนูไปสถานีตำรวจมาค่ะ”

“หนูไปทำอะไรที่นั่น” พ่อและแม่ถามพร้อมกันด้วยน้ำเสียงตกใจ

“ในระหว่างทางกลับบ้านหนูไปเจอกระเป๋าต๋องค์ตกอยู่ค่ะ หนูหยิบขึ้นมาดูข้างในมีเงินมากมาย หนูจึงนำไปมอบให้แก่ตำรวจ เจ้าของกระเป๋าต๋องค์บอกหนูว่า หนูเป็นเด็กดี มีความซื่อสัตย์ จึงมอบเงินจำนวนหนึ่งพันบาทให้แก่หนูเพื่อเป็นการตอบแทน หนูก็เลยกลับมาถึงบ้านช้าค่ะ”

“เก่งมากเลยจ้ะ หนูทำถูกแล้วที่ไม่นำเงินในกระเป๋ามาเป็นสมบัติของตัวเอง เพราะมันไม่ใช่ของเรา”

“ใช่จ้ะ ลูกเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความประพฤติตรงจริงใจ และมีความบริสุทธิ์ใจที่ไม่นำสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ถ้าหากคนเราขาดความซื่อสัตย์แล้วสังคมยุ่งเหยิง เกิดความหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ไม่รู้สิ่งไหนจริง สิ่งไหนเท็จ ถ้าหากทุกคน ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ย่อมจะทำให้สังคมและประเทศชาติ มีความมั่นคงสงบสุข จะมีผลดีต่อ ทุก ๆ คน”

“หนูดาวเข้าใจแล้วค่ะคุณพ่อ หนูจะเชื่อฟังคำพูดที่คุณพ่อสอนและ หนูจะนำไปปฏิบัติค่ะ” พ่อและแม่ยิ้มด้วยความดีใจที่หนูดาวเป็น เด็กดี และประทับใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนี้มาก

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ซื่อสัตย์	ซื่อ-สัต	ก.ประพฤติตรงและจริงใจไม่คิดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง
คนดี	คน-ดี	น.คนที่มีคุณธรรม, คนที่ประพฤติดี
เพลิดเพลิน	เพลิด-เพลิน	ก.สนุกสนานไม่รู้จักเบื่อ สนุกจนลืม กังวล
บริสุทธิ์ใจ	บอ-ริ-สุด-ใจ	ว.มีจิตใจสะอาด, มีใจสัตย์ซื่อ ไม่มีเล่ห์กลแอบแฝง
สมบัติ	สม-บัค	น.ความถึงพร้อม หรือความพร้อมพร้อม สมบูรณ์ หมายถึง ทรัพย์สิน เงินทอง ของมีค่า ของใช้ที่มีอยู่
เหตุการณ์	เหต-กาน	น.เรื่องที่เกิดขึ้น, เรื่องที่เกิดขึ้นอันจะ ทำให้ลุกลามต่อไป
หวาดระแวง	หวาด-ระ-แวง	ก.หวั่นเกรงสงสัย, เคลือบแคลงใจ
มั่นคง	มั่น-คง	ว.แน่นหนา, ทนทาน,หนักแน่น
เท็จ	เท็จ	ว.ปด โทหก ไม่จริง
ประทับใจ	ประ-ทับ-ใจ	ก.ซาบซึ้งใจ, จับใจ, ติดใจ, ชื่นชม, ต้องใจ,ตรึงใจ, ชื่นชอบ, ติดอกติดใจ, ฝังใจ
ปฏิบัติ	ปะ-ติ-บัค	ก.ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
วิตามิน	วิ-ตา-มิน	น.กลุ่มสารอินทรีย์ซึ่งเป็นสารอาหารที่จำเป็นที่ร่างกายต้องการแต่เพียงจำนวนน้อย ๆ และจะขาดไม่ได้ หากขาดจะทำให้อวัยวะในร่างกายทำงานผิดปกติและเกิดโรคได้ สารกลุ่มนี้มีส่วนช่วยในการเจริญเติบโตของร่างกาย บำรุงผิวพรรณ เหงือก ผม ตา และช่วยต้านทานโรค

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. หนูดาวได้รับเงินจำนวนเท่าไรเป็นการตอบแทนจากเจ้าของ
กระเป๋าสตางค์

ตอบ

๒. หนูดาวเจอกระเป๋าสตางค์ตกอยู่แต่ไม่ยอมได้เป็นทรัพย์สิน
สมบัติของตนเองแสดงว่าหนูดาวมีคุณธรรมข้อใด

ตอบ

๓. หนูดาวเจอกระเป๋าสตางค์ตกอยู่ที่ไหน

ตอบ

๔. ทำไมหนูดาวจึงได้รับเงินเป็นการตอบแทนจากเจ้าของ
กระเป๋าสตางค์

ตอบ

๕. หนูดาวนำกระเป๋าสตางค์ไปมอบให้แก่ใครเพื่อตามหาเจ้าของ

ตอบ

ขนมไทย ของคุณยาย

ในลานบ้านที่เขียวข่ม หอมกลิ่นไอดิน มีดอกไม้ ดอกหญ้าที่เขียวจี
บรรยากาศแบบนี้ทำให้รู้สึกผ่อนคลายและสดชื่น มีเด็กสามคนนำยามาต่อกัน
คล้าย ๆ โข้ เด็กสองคนถืออย่างคนละข้าง อีกหนึ่งคนกระโดดข้ามยางนั้น คนถืออย่าง
จะไต่ระดับจากต่ำจนถึงสูง

“เฮ้ ๆ กระโดดข้ามได้แล้ว สูงอีก ๆ” เสียงหนูดาวพูดกับเพื่อน ๆ
ในขณะที่เล่นกระโดดยาง

“เดี๋ยวเราผลัดกันเล่นนะ ใครกระโดดข้ามไม่ได้มาถือ สายยาง” เด็ก ๆ คอย
กันพร้อมเล่นกระโดดยางกันอย่างสนุกสนาน

“ขนมมาแล้วจ๊ะ เด็ก ๆ มาทานขนมกันก่อนนะ” เสียงแม่ชวนเด็ก ๆ
รับประทานขนม

“ขอบคุณค่ะ คุณแม่” เด็ก ๆ พูดพร้อมกัน

“เดี๋ยววันนี้พ่อและแม่จะไปเที่ยวบ้านคุณยาย หนูดาวจะไปด้วยไหม”

“ไปค่ะ” หนูดาวรีบตอบ “หนูดาวคิดถึงคุณยายมากเลย”

“ถ้าหนูดาวไปบ้านคุณยายก็ต้องไปอาบน้ำนะลูก ตอนนี้เหงื่อเต็มตัว
ลูกเลย”

“ได้ค่ะคุณแม่ ถ้าอย่างนั้นเราก็อายมาเล่นพุงนี้กันอีกนะ” หนูดาวพูด
กับเพื่อนอีกสองคน

“ได้เลยจ๊ะ” เสียงเพื่อน ๆ ตอบหนูดาว

หลังจากที่เด็ก ๆ ทุกคนรับประทานขนมเสร็จ ก็แยกย้ายกันเข้าบ้าน
ของตนเอง หนูดาวรีบไปอาบน้ำแต่งตัวเพื่อ ไปบ้านคุณยายกับพ่อและแม่

“หนูดาว” อาบน้ำเสร็จหรือยังลูก

“เสร็จแล้วค่ะ คุณแม่”

“ถ้าอย่างนั้นเราออกเดินทางกันเถอะจ๊ะ”

หลังจากที่หนูดาวอาบน้ำแต่งตัวเสร็จก็รีบขึ้นไปนั่งบนรถ จากนั้นพ่อ
ขับรถพาแม่และหนูดาวมุ่งหน้าไปบ้านคุณยาย

“วันนี้เล่นอะไรกับเพื่อน ๆ ละหนูดาว”

“เล่นกระโดดด้วยกันค่ะ สนุกมากเลย”

“ดีแล้วลูก เล่นแบบนี้ถือเป็นการอนุรักษ์การเล่นไทยด้วย ดีกว่าการ
เล่นเกมคอมพิวเตอร์ เพราะหากเล่นเกมพวกนั้นจะทำให้ติดและยังส่งผลกระทบต่อ
สุขภาพร่างกาย ทำให้ทรุดโทรม ชูบผอม การเข้านอนและการตื่นผิดปกติ
นอกจากนั้นอาจจะทำให้มีปัญหาด้านสายตา ลูกตาแห้งและล้า”

“นอกจากที่พ่อพูดมาแล้ว การติดเกมยังส่งผลด้านพฤติกรรมด้วยนะลูก จะเกิดปัญหาด้านครอบครัว ไม่เชื่อฟังผู้ปกครอง เกิดปัญหาการ โทกหก ลักขโมย หรือที่ร้ายแรงก็คือการทำร้ายร่างกายผู้อื่น” แม่กล่าวกับหนูดาว

“โอ้โห ! การติดเกมช่วงร้ายแรงจังเลยนะคะ คุณพ่อคุณแม่”

“ใช่แล้วจ๊ะ มันร้ายแรงกว่าที่เราคิดไว้ล่ะลูก” แม่พูดกับหนูดาว

หลังจากที่พ่อและแม่พูดเกี่ยวกับเด็กติดเกมให้หนูดาวฟังอยู่ครู่หนึ่ง พ่อ ก็ขับรถไปที่บ้านคุณยายพอดี พ่อและแม่ไปช่วยดูแลสวนผักของคุณยาย ส่วน หนูดาวไปช่วยคุณยายทำงานอยู่ในครัว

“วันนี้คุณยายทำงานอะไรบ้างคะ”

“มีขนมชั้น ตะโก้ ขนมโค ขนมสอดไส้ ทองหยอด เม็ดขนุนและวุ้นจ๊ะ”

“โอ้โห ! วันนี้คุณยายทำงานมากจัง เดี่ยวหนูดาวช่วยทำนะคะ”

“ได้สิจ๊ะ”

“นี่ขนมอะไรหรือคะ”

“ขนมสอดไส้จ๊ะ”

“ขนมสอดไส้ หนูยังไม่เคยเห็นคุณยายทำเลย ทำยากไหมคะ”

“ไม่ยากเลยจ๊ะ แค่เราเตรียมใบตองและนำไปลนไฟเล็กน้อย เพื่อให้ ห่อขนมได้ง่าย แล้วนำมะพร้าว เกลือป่น น้ำตาลปีบ กวนในกระทะพักไว้ให้เย็น จากนั้นผสมแป้งข้าวเหนียว และน้ำใบเตยเข้าด้วยกัน นวดจนแป้งเป็นก้อน จากนั้นก็นำน้ำกะทิผสมแป้งเข้า เกลือป่น กลิ่นมะลิ ใส่ในกระทะ คนจนกะทิ เหนียวขึ้น ตั้วไส้จะเป็นก้อน จากนั้นปั้นไส้เป็นก้อนกลม ๆ และปั้นตัวแป้งเป็น ก้อนกลมขนาดใหญ่กว่าตั้วไส้ แผ่แป้งให้แบนวางไว้ตรงกลาง และห่อไส้ขนม ให้มิดแล้วนำไปตองมาห่อพอเสร็จ ก็นำไปนึ่งจ๊ะ”

“ มีหลายขั้นตอน แต่ฟังจากคุณยายเล่ามันไม่ยากเลยค่ะ เดี่ยวหนูช่วยห่อขนมสอดไส้นะคะ”

“ได้โดยจ๊ะ”

เมื่อหนูดาวช่วยคุณยายทำงานเสร็จ จึงไปช่วยคุณยายขายขนม ที่ตลาด หนูดาวเพลิดเพลินกับการขายขนมมาก และดีใจที่ตนเองได้ช่วยคุณยายขายขนมแล้วได้รับเงินจากลูกค้ามากมาย

“หนูดาวต้องรู้จักความขยันหมั่นเพียรนะลูก ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ การงานและการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้นและตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน ไม่ควรย่อท้อต่อความยากลำบากหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น เราก็จะประสบความสำเร็จ”

“ค่ะ คุณยาย หนูจะจำคำสอนของคุณยายไว้นะคะ”

“จ๊ะ เก่งมากเลยลูก”

หลังจากที่คุณยายและหนูดาวขายขนมจนหมดก็เดินทางกลับบ้าน เมื่อไปถึงบ้านคุณยาย หนูดาวก็รีบไปหาพ่อและแม่ในสวนของคุณยาย เชอบอกพ่อและแม่ว่า ขนมคุณยายขายดีมาก ลูกค้าดีใจ และคุณยายก็สอนให้ทำงานต่าง ๆ สอนให้รู้จักกับความขยันหมั่นเพียร พ่อและแม่ดีใจที่หนูดาวได้ช่วยคุณยายทำงาน และเชื่อฟังคำสอนของคุณยาย พอถึงเวลาตอนเย็น พ่อแม่และหนูดาวได้ลาคุณยายแล้วออกเดินทางกลับบ้าน

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ขยันหมั่นเพียร	ขะ-หยัน-หมั่น-เพียร	ก. ทำการงานอย่างแข็งขัน
ภาคภูมิใจ	พาก-พุม-ใจ	ก. กระหยิ่มใจ รู้สึกว่ามีเกียรติ เช่น เขาภาคภูมิใจในความสำเร็จ
เพลิดเพลิน	เพลิด-เพลิน	ก. สนุกสนานไม่รู้จักเบื่อ สนุกสนานจนลืมกังวล
อดทน	อด-ทน	ก. บึกบึน ยอมรับสภาพความยากลำบาก
อุปสรรค	อุป-ปะ-ลัก	น. เครื่องขัดข้อง ความขัดข้อง เครื่องขัดขวาง
สุจริต	สุต-จะ-หริต	น. ความประพฤติดี, ความประพฤติตามคลองธรรมความประพฤติซื่อตรงต่อหน้าที่
คอมพิวเตอร์	คอม-พิว-เต้อ	น. เครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ทำหน้าที่เสมือนสมองกล ใช้สำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อน โดยทางวิธีทางคณิตศาสตร์
ขุ่ม	ชะ-อุ่ม	ว. ขุ่ม สดชื่น เช่น เขียวขุ่ม
เกม	เกม	น. การแข่งขันที่มีกฎกติกาที่กำหนด เช่น เกมกีฬา การเล่นเพื่อความสนุก

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
		เช่น เกมคอมพิวเตอร์ การแสดงเพื่อ สาธิตกิจกรรม เช่น เกมการบริหาร โดยปริยายหมายถึงการแสดงที่ใช้ กลวิธีหรือเล่ห์เหลี่ยมเพื่อหักล้างกัน เช่น เกมการเมือง ลักษณะนามเรียก การแข่งขันหรือการเล่นที่จบลงด้วย การแพ้ชนะครั้งหนึ่ง ๆ เช่น เล่น แบดมินตัน ๓ เกม
อนุรักษ์	อะ-นุ-รัก	ก.รักษาให้คงเดิม

ตอบได้ไหมเอ่ย

๑. หนูดาวช่วยคุณยายทำสิ่งใด

ตอบ

๒. หนูดาวมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ช่วยคุณยาย

ทำขนมขาย

ตอบ

๓. คุณยายสอนให้หนูดาวเป็นคนอย่างไร

ตอบ

๔. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

อย่างไร จงอธิบาย

ตอบ

๕. หลังจากที่คุณยายและหนูดาวทำขนมเสร็จ คุณยายและ หนูดาวนำขนมไปไหน

ตอบ

เรื่องเล่า ของคุณยาย

“คุณพ่อกำลังทำอะไรอยู่หรือคะ” หนูถามด้วยความสงสัย

“พ่อเพาะเมล็ดทานตะวันอยู่จ๊ะ” พ่อตอบ

“คุณพ่อเพาะเมล็ดทานตะวันทำไมคะ”

“พ่อเพาะไว้ให้แม่ปรุงอาหารจ๊ะ”

“รับประทานได้ด้วยหรือคะ” หนูถามด้วยความสงสัย

“ได้จ๊ะ เราจะเรียกว่าต้นอ่อนทานตะวัน ซึ่งได้รับความนิยมในหมู่คนรักสุขภาพเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอีกหนึ่งพืชผัก ที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหาร และยังสามารถนำมาปรุงอาหารได้หลากหลายทั้งผัด ต้ม หรือจะรับประทานสด ๆ ก็ยังได้”

“โห หนูอยากรับประทานบ้างจัง แต่ทำไมคุณพ่อเพาะเมล็ดทานตะวันเยอะจังเลยคะ”

“พ่อเพาะไปเพื่อให้คุณยายทานด้วย เพราะเป็นผักที่มีประโยชน์มาก จะช่วยลดความดันเลือดดีต่อหัวใจ อุดมไปด้วย วิตามินบี และวิตามินอี ที่จะทำงานร่วมกับวิตามินซี มีแหล่งโปรตีนสูงกว่าผักกาดเขียว ถึงสองเท่า ช่วยเสริมสร้างกระดูกให้แข็งแรง บำรุงสมอง ผิวพรรณ และสายตา”

“สรรพคุณมากจังเลยคะ เดี่ยวหนูดาวช่วยนะคะ”

“ได้สิจ๊ะลูก”

“พ่อลูกทำอะไรกันอยู่จ๊ะ”

“เพาะเมล็ดทานตะวันค่ะคุณแม่ คุณพ่อจะเพาะไปให้คุณยาย ด้วยค่ะ”

“ถ้าอย่างนั้น เราไปหาคุณยายกันวันนี้เลยดีไหมจ๊ะ แม่จะได้ไปช่วย
คุณยายดูแลสวนด้วย”

“ได้เลยค่ะ เราไปหาคุณยายกันนะคะคุณพ่อ”

“ได้สิจ๊ะ แต่พ่อขอเพาะเมล็ดทานตะวันอีกประเดี่ยวนะ เราจะได้
นำไปฝากคุณยายกัน”

“ถ้าอย่างนั้นแม่ช่วยอีกแรงจ๊ะ จะได้เสร็จเร็ว ๆ”

หลังจากที่ทุกคนช่วยกันเพาะเมล็ดทานตะวันเสร็จ ก็นำเมล็ด
ทานตะวันที่เพาะไว้ไปมอบให้แก่คุณยาย เมื่อคุณยายเห็นก็รู้สึกดีใจมาก

จากนั้นพ่อและแม่ก็เข้าไปช่วยคุณยายผักให้คุณยาย ส่วนหนูดาวก็ นั่ง
คุยอยู่กับคุณยาย

“ดีจังเลยที่หนูดาวมาเที่ยว ยายจะได้ไม่เหงา”

“หนูดาวจะมากหาคุณยายบ่อย ๆ นะคะ” คุณยายจับแก้มหนูดาว หอมเข้าไป
ไปสองครั้ง

“ชื่นใจจริง ๆ” คุณยายนั่งยิ้มด้วยความดีใจ

“คุณยายคะ หนูดาวอยากฟังเรื่องเล่าของคุณยายอีก เรื่องที่คุณยายเล่า
ให้หนูดาวฟังสนุกทุกเรื่องเลยคะ คุณยายช่วยเล่าให้หนูดาวฟังอีกได้ไหมคะ”

“ได้สิจ๊ะ ยายจะเล่าให้ฟัง”

“เรื่องอะไรหรือคะ หนูอยากรู้จังเลย” หนูดาวถามด้วยความสงสัย

“เรื่องเด็กยอดกตัญญูจ๊ะ ชื่อว่าปลายฟ้าเขาเป็นเด็กที่กตัญญูมาก ฐานะ ที่บ้านของเขาลำบาก ปลายฟ้าเธออาศัยอยู่กับแม่แค่สองคน ซึ่งเป็นบ้านหลังเล็ก ๆ วันหนึ่งแม่ปลายฟ้าเกิดล้มป่วยหนัก ปลายฟ้าคอยช่วยเหลือแม่ แม่เป็นไข้สูง ตัวร้อนมาก ปลายฟ้าจึงช่วยแม่เช็ดตัว ป้อนข้าว ป้อนยาให้แม่ ยาที่มีอยู่ก็เริ่มหมดลง ทุกที ข้าวสารก็แทบจะไม่เหลือแล้ว ตอนเข้าไปโรงเรียน พอกลับจากโรงเรียนก็ต้องรีบไปทำงานพิเศษ โดยการรับจ้างล้างจาน เพื่อแลกกับเงิน ไปซื้อยารักษาอาการป่วยของแม่ ”

“น่าสงสารปลายฟ้าจังเลยคะ เธอเป็นเด็กที่น่าสงสารและยังกตัญญูอีกแล้วแม่ของเธอหายจากอาการป่วยไหมคะคุณยาย”

“หายจ๊ะ แต่ก่อนที่แม่ของเธอจะหายจากอาการป่วยนั้น เธอต้องหุงหาอาหาร ป้อนข้าว และป้อนยาให้แม่ก่อนไปโรงเรียน เธอต้องไปโรงเรียนสาย ทำให้ไปเข้าแถวไม่ทันเคารพธงชาติ”

“นำเอกสารเธอจ้ะเลยนะคะคุณยาย แล้วจะ โคนคุณครูที่โรงเรียนคุณเอาไปไหมคะ”

“โคนครูประจำชั้นว่ากล่าวตักเตือนจ้ะ แต่เมื่อครูสอบถามเรื่องการมาสาย ทำให้ได้ทราบว่า สาเหตุที่เธอมาโรงเรียนสายนั้นเพราะต้องดูแลแม่ที่กำลังป่วยหนัก แม่ต้องอยู่บ้านคนเดียว ฐานะทางบ้านก็ลำบากมาก ครูประจำชั้นจึงตามไปที่บ้านของเธอ เมื่อเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดก็เกิดความสงสาร จึงนำเรื่องไปบอกแก่ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน ภายหลังปลายฟ้าได้รับทุนการศึกษาจากทางโรงเรียน เธอจึงแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปรักษาอาการป่วยของแม่จนแม่ของเธอหายเป็นปกติ”

“เป็นเพราะความดี ความกตัญญูของปลายฟ้า ทำให้เธอได้สิ่งที่ดี ๆ เป็นการตอบแทนนะคะคุณยาย”

“ใช่แล้วจ๊ะ หนูดาวรู้ไหมลูก บุคคลที่รู้จักคุณของผู้อื่นแล้วรู้จักตอบแทน บุคคลนั้นย่อมเป็นที่ยกย่องนับถือของคนทั่วไป เพราะอำนาจของความกตัญญูกตเวที เป็นเครื่องหมายของคนดี บุคคลที่มีคุณและสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่เรานั้นมีมากมาย ยกตัวอย่างเช่น พ่อ แม่ ครูอาจารย์ พระมหากษัตริย์ ได้สร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ จึงนับว่าเป็นผู้มีคุณ และสมควรอย่างยิ่งที่ทุกๆ คน ควรที่จะตอบแทนคุณ”

เมื่อหนูดาวได้ฟังคำสอนของคุณยาย หนูดาวสัญญาว่าจะเป็น เด็กดี ตั้งใจเรียน กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ คุณยายได้ยื่นคำพูดของหนูดาว จึงดีใจและภูมิใจในตัวหนูดาวมาก

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
กัตัญญ	กะ-ตัน-ยู	น.รู้อุปการะที่ท่านทำให้
ผู้อำนวยการ	ผู้-อำ-นวย-กาน	น.ตำแหน่งหน้าที่บริหารสูงสุดของหน่วยงาน
ฐานะ	ถา-นะ	น.สภาพความเป็นอยู่
ทุนการศึกษา	ทุน-กาน-สิก-สา	น.เงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่บุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ บริจาคให้ เพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์
สัญญา	สัน-ยา	น.ข้อตกลงระหว่างบุคคล ๒ ฝ่ายหรือหลายฝ่ายว่าจะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
งานพิเศษ	งาน-พิ-เสด	น.งานที่ทำนอกเหนือจากงานประจำ
ผิวพรรณ	ผิว-พัน	น.สีเนื้อ
เสริมสร้าง	เสิม-สร้าง	ก.ทำให้มีให้เกิดขึ้น, เพิ่มให้ดี หรือมั่นคงขึ้น
สุขภาพ	สุก-ชะ-พาบ	น.ความเป็นสุข, ความมีอนามัยดี

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ต้นอ่อน ทานตะวัน	ต้น-อ่อน-ทาน-ตะ-วัน	น.ต้น ไม้เล็ก ๆ ที่นอกจากการ เพาะเมล็ดทานตะวันเป็นเวลา ๗-๑๑ วัน จะได้ต้นอ่อนที่มีใบ เลี้ยงคู่ สีเขียว
โปรตีน	โปร-ตีน	น.สารประกอบอินทรีย์เชิงซ้อน ของไนโตรเจน มีโมเลกุล ขนาดใหญ่ประกอบด้วยกรดแ มิโนหลายชนิดเชื่อมโยงกัน เป็น สารประกอบที่สำคัญยิ่งต่อ สิ่งมีชีวิตทุกชนิดซึ่งจำเป็นต้อง ใช้เพื่อสร้างเนื้อเยื่อของร่างกาย

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. เรื่องเล่าของคุณยาย มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมด้านใด

ตอบ

๒. ปลายฟ้าได้รับสิ่งใดเป็นการตอบแทนจากการทำความดี

ตอบ

๓. ปลายฟ้าทำอะไรก่อนไปโรงเรียน

ตอบ

๔. หลังเลิกเรียนปลายฟ้าต้องทำอะไร

ตอบ

๕. เพราะเหตุใดแม่ของปลายฟ้าจึงหายจากอาการป่วย

ตอบ

เที่ยว สวนสัตว์

เช้าวันอาทิตย์ที่สดใส หนูดาวตื่นขึ้นมาเพื่อช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเป็นกิจวัตร เธอเดินออกจากห้องนอนไปเจอพ่อและแม่ จึงถามพ่อและแม่ว่า

“คุณพ่อ คุณแม่คะ หนูดาวตื่นแล้วนะคะ มีอะไรให้หนูดาวช่วยไหมคะ”

“ตื่นแล้วหรือลูก ทำไมวันนี้ตื่นไวจัง” พ่อถามหนูดาว

“หนูอยากช่วยงานบ้านค่ะ ได้แบ่งเบาภาระของคุณพ่อและคุณแม่”

“น่ารักจริงๆ เลยลูก ถ้าอย่างนั้นช่วยแม่ล้างจานในครัวให้หน่อยนะคะ”

แม่บอกหนูดาว

“รับทราบค่ะ” หนูดาวตอบอย่างรวดเร็ว

เมื่อเวลาผ่านไป งานล้างจานของหนูดาวได้เสร็จลง

“คุณพ่อคุณแม่คะ หนูดาวล้างจานเสร็จแล้วนะคะ”

“ขอบใจนะลูก เพื่อเป็นรางวัลในการช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน พ่อและแม่จะพาหนูดาวไปเที่ยวสวนสัตว์”

“จริงหรือคะ เย้ๆ” หนูดาวรู้สึกตื่นเต้นและดีใจมาก

“จริงสิลูก ไปอาบน้ำแต่งตัวให้เสร็จเรียบร้อยนะ เดี่ยวพ่อและแม่พาไปจ๊ะ”

หลังจากที่หนูดาวอาบน้ำแต่งตัวเสร็จ พ่อและแม่ก็พาหนูดาวออกเดินทางมุ่งหน้าไปที่สวนสัตว์

“พ่อคะ สวนสัตว์อยู่ไกลไหม”

“ไม่ไกลลูก ใกล้ถึงแล้วนะ”

“แล้วในสวนสัตว์มีหมีแพนด้าไหมคะ”

“มีจ๊ะ หมีแพนด้ามันตัวใหญ่กว่าหนูอีก” พ่อพูดพลางหัวเราะ“โหน่ากลัวจัง มันคูไหมคะ”

“ไม่คูลูก เถมน่ารักอีกต่างหาก หนูเห็นแล้วจะชอบมันเลยล่ะ”

“หนูดาวอยากไปคูเร็ว ๆ จังเลยคะ”

เมื่อพ่อขับรถมาถึงสวนสัตว์ หนูดาวรู้สึกตื่นเต้นมาก จึงรีบเปิดประตูลงจากรถ

“หนูดาวกับแม่ยืนรอตรงนี้ก่อนนะ เดี่ยวพ่อจะไปซื้อตั๋วเข้าสวนสัตว์”

“หนูอยากไปซื้อด้วยคะ” หนูดาวอาสาไปช่วยพ่อ

“มาสิลูก เดี่ยวพ่อสอน” เมื่อถึงเคาน์เตอร์ชำระค่าตั๋วเข้าสวนสัตว์

“เอาตั๋วสามใบคะ มีพ่อ แม่ แล้วก็หนูดาว”

“ราคาทั้งหมดสองร้อยห้าสิบบาทคะ ผู้ใหญ่คนละหนึ่งร้อยบาท เด็กห้าสิบบาท” พนักงานขายบอกแก่หนูดาว

พ่อยื่นเงินให้แก่พนักงานสามร้อยบาท แล้วหันไปถามหนูดาวว่า
 “พ่อให้เงินพนักงานสามร้อยบาท ค่าตัวสองร้อยห้าสิบบาท เขาต้อง
 ทอนเงินให้พ่อเท่าไรลูก”

“ห้าสิบบาทค่ะ” หนูดาวตอบด้วยความรวดเร็ว

“เก่งมากจ๊ะลูก” พ่อเอ่ยปากชมหนูดาว หนูดาวยิ้มด้วยความ
 ดีใจเมื่อทุกคนเดินเข้าไปในสวนสัตว์ ก็เห็นสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ ยีราฟ สิงโต ช้าง
 หมูแพนด้า หนูดาวรู้สึกตื่นเต้นกับการมาเที่ยวสวนสัตว์มาก

“เจอหมูแพนด้าแล้ว เย้ ๆ คุณพ่อคุณแม่ดูนั่นสิคะ หมูแพนด้ากำลังกิน
 ใบไม้ สงสัยมันคงจะหิวมากเลย” หนูดาวยิ้มดีใจที่ได้เห็นหมูแพนด้า

“หมูแพนด้าตัวใหญ่กว่าหนูดาวอีก”

“แต่ถ้าหนูดาวกินจุกว่านี่มีหวังอ้วนกว่าหมูแพนด้าแน่เลยค่ะ” พ่อและแม่
 หัวเราะคำพูดของหนูดาว

เมื่อเวลาผ่านไป พ่อแม่และหนูดาวเดินดูพวกสัตว์ต่าง ๆ จนทั่วสวน สัตว์ระหว่างทางมีรถไอศกรีมผ่านมา หนูดาวจึงนำเงินในกระเป๋าสตางค์ที่เก็บสะสมไว้เป็นเงินออมของตนเองซื้อไอศกรีม ส่วนพ่อและแม่เดินดูสินค้าตามร้านค้าต่าง ๆ ในขณะที่เธอซื้อไอศกรีมอยู่นั้น ก็ได้ยินเสียงร้องของเด็ก จึงหันไปเห็นน้องตัวเล็ก ๆ ทำไอศกรีมตกพื้นและร้องไห้ หนูดาวจึงถามว่า

“เป็นอะไรจะน้อง ร้องไห้ทำไมหรือ”

เด็กน้อยจึงตอบด้วยอาการเสียใจว่า

“หนูทำไอศกรีมตกพื้นค่ะ” หนูดาวเกิดความสงสาร จึงได้บอกเด็กไปว่า

“โอ้ ๆ อย่าร้องนะจ๊ะ เดี่ยวพี่แบ่งไอศกรีมให้นะ”

เมื่อน้องได้ไอศกรีมที่หนูดาวแบ่งให้ จึงหยุดร้อง เธอดีใจมากและพูดกับหนูดาวว่า

“ขอบคุณมากนะคะพี่ พี่ใจดีมากเลย”

เมื่อหนูดาวได้ยื่นคำพูดน้องจึงรู้สึกดีใจมาก เธอจึงรีบเดินไปบอกพ่อและแม่

“หนูดาวทำไมไปซื้อไอศกรีมนานจังเลยลูก” พ่อถามหนูดาว

“หนูไปเจอน้องทำไอศกรีมหล่นพื้นค่ะ ก็เลยแบ่งไอศกรีมที่หนูซื้อมาให้น้องทาน น้องดีใจมากเลยคะ”

“เก่งจังเลยลูก” พ่อและแม่เอ๋ยปากชมหนูดาว

“ลูกช่างมีน้ำใจกับน้อง รู้จักการแบ่งปัน มีความจริงใจ แสดงถึงความรู้สึกที่เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน” แม่กล่าว

“หนูรู้ไหมลูก ความมีน้ำใจเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะได้มาซึ่งทรัพยากรต่าง ๆ ในสังคมอาจส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลายเป็นผู้มีจิตใจแข็งกระด้าง ใส่ใจแต่เพียงความต้องการของตนเองแต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่ได้จิตใจเอื้ออาทร หากปัญหานี้เกิดขึ้นในสังคม จะทำให้สังคมนั้น ๆ ดำเนินต่อไปได้ยาก” พ่อกล่าว

“แต่ถ้าคนเรารู้จักความเอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกันสังคมนั้นก็จะอยู่อย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้นะลูก” แม่กล่าวเสริม

“แล้วที่หนูดาวแบ่งไอศกรีมให้น้องถือว่ามีน้ำใจใช่ไหมคะ”

“ใช่แล้วจ๊ะลูก การที่ลูกแบ่งไอศกรีมให้น้องถือเป็นการแสดงออกถึงความมีน้ำใจทางกำลังทรัพย์ ช่วยเหลือให้น้องพ้นกับความทุกข์ที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งนอกจากความมีน้ำใจทางกำลังทรัพย์แล้ว ยังมีทางกาย ได้แก่ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย ทางวาจา ได้แก่ การให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น ช่วยเจรจาให้ธุระของผู้อื่นสำเร็จ ทางสติปัญญา ได้แก่ ช่วยแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหา และทางจิตใจ ได้แก่ การฝึกจิตใจให้ตนเองมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น”

“หากคนเรามีน้ำใจที่ดีงาม รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ผู้คนในสังคมก็จะมีแต่ความสงบสุข”

“หนูดาวเข้าใจคำพูดของคุณพ่อคุณแม่แล้วค่ะ หนูดาวจะจดจำคำสอนของคุณพ่อคุณแม่ และจะนำไปประพฤติปฏิบัติค่ะ”

พ่อและแม่ รู้สึกภาคภูมิใจในตัวหนูดาวมาก จึงชื่นชม หนูดาวที่เธอเป็นเด็กดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม ต่อไปในอนาคตเธอจะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ มีน้ำใจ พร้อมช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
สวนสัตว์	สวน-สัตว์	น.สถานที่ขนาดใหญ่สำหรับเลี้ยงสัตว์ให้อยู่ใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจ
ไอศกรีม	ไอ-สะ-กรีม	น.ของกินทำด้วยน้ำหวาน กะทิ หรือนม เป็นต้น ทำให้ชื่นด้วยความเย็น
เงินออม	เงิน-ออม	น.ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต
ตื่นเต้น	ตื่น-เต้น	ก.รู้สึกดีใจ แปลกใจ
เก็บสะสม	เก็บ-สะ-สม	ก.การเก็บรวบรวมสิ่งของชนิดใดชนิดหนึ่งไว้เป็นจำนวนมาก
สันติสุข	สัน-ติ-สุข	น.ความสุขอันเกิดจากความสงบ เช่น รัฐบาลบริหารประเทศเพื่อสันติสุขของประชาชน
ทรัพย์ากร	ทรัพย์-อะ-กอน	น.สิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์, สิ่งทั้งปวงอันมีประโยชน์หรือมีคุณค่า
ตัว	ตัว	น.บัตรหรือเอกสารแสดงสิทธิบางอย่างของผู้ใช้ เช่น ตัวรถ ตัวหนังสือ
กิจวัตร	กิจ-จะ-วัตร	น.กิจที่ทำเป็นประจำ, กิจที่ทำอยู่เป็นนิสัย

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
เอื้อเฟื้อ	เอื้อ-เฟื้อ	ก.อุคหนุน เจริญงาน แสดงน้ำใจดีต่อผู้อื่น บางที่ใช้เข้าคู่กับคำอื่น เช่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเกื้อหนุน
พนักงาน	พะ-นัก-งาน	น.หน้าที่ เช่น เรื่องนี้เป็นพนักงานของฉัน, ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงาน เช่น พนักงาน รัฐวิสาหกิจ

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. การที่หนูดาวแบ่งไอศกรีมให้น้อง แสดงว่าหนูดาวมี
คุณธรรมข้อใด

ตอบ

๒. หนูดาวนำเงินของใคร ไปซื้อไอศกรีมที่สวนสัตว์

ตอบ

๓. ทำไมหนูดาวจึงแบ่งไอศกรีมให้แก่้อง

ตอบ

๔. พ่อและแม่พาหนูดาวไปเที่ยวที่ไหน

ตอบ

๕. น้องรู้สึกอย่างไรที่หนูดาวแบ่งไอศกรีมให้แก่้อง

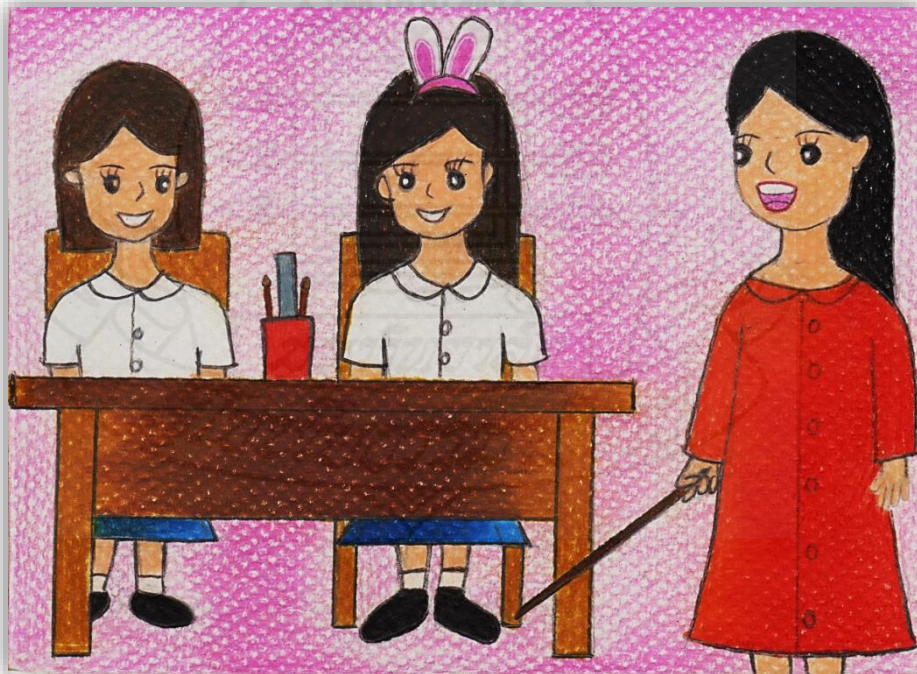
ตอบ

หนูดาวมี วันัย

ในเวลาตอนเย็น ชั่วโมงสุดท้ายก่อนเลิกเรียน เด็ก ๆ กำลังนั่งเรียนอยู่นั้น หนูดาวชวนเพื่อนโต๊ะข้าง ๆ คอย ครูหันไปเห็นพอดี

“หนูดาว มีอะไรหรือเปล่าจ๊ะ ครูเห็นหนูคุยไม่หยุดเลยในขณะที่ ครูสอน”

“เปล่าค่ะคุณครู” หนูดาวตอบ

“หากครูสอนหนูดาวต้องฟังครูก่อนนะคะ ถ้าหนูมัวแต่หันไปชวนเพื่อนคุย หนูก็จะไม่เข้าใจที่ครูสอน ถ้าหนูสงสัยอะไรก็ค่อยยกมือถามครู”

“ค่ะคุณครู”

“ถึงเวลาเลิกเรียนแล้วค่ะ เจอกันพรุ่งนี้นะคะ แล้วอย่าลืมทำการบ้านที่ครูสั่งนะเด็ก ๆ”

นักเรียนบอกลาครู และรีบเดินออกจากห้องเรียนเพื่อกลับบ้าน หนูดาวเธอรีบวิ่งไปที่รถของคุณพ่อ

“สวัสดิ์ดีค่ะ คุณพ่อ”

“เป็นอย่างไรบ้างจะวันนี้ เรียนสนุกไหมลูก” พ่อถาม

“ไม่ค่อยสนุกเท่าไรค่ะ”

“อ้าว ! ทำไมล่ะลูก”

“หนูดาวโดนคุณครูตักเตือนมาด้วยค่ะ”

“คุณครูตักเตือนเรื่องอะไร ไหนลองบอกพ่อซิ”

“เอ่อ... หนูดาวชวนเพื่อนในห้องคุยตอนที่คุณครูกำลังสอนอยู่หน้าห้องเรียนค่ะ”

“พ่อว่าคุณครูทำถูกแล้ว หนูไม่ควรขยขนะที่คุณครูกำลังสอนอยู่ เพราะ หนูอาจจะเรียนไม่เข้าใจ และจะทำให้ไม่มีสมาธิในการฟังอีกด้วย คุณครูสั่งอะไรลูกก็จะทำไม่ถูก”

“คะ คุณพ่อ หนูดาวจะไม่ทำแล้ว หนูดาวจะตั้งใจเรียนให้มากกว่านี้คะ”

“ดีมากจ๊ะลูก”

เมื่อพ่อขับรถมาถึงบ้าน หนูดาวรีบเปิดประตู แล้วลงจากรถจากนั้น เธอเดินเข้าไปในบ้าน ทิ้งกระเป๋าไว้บนพื้น ไม่เก็บให้เรียบร้อย หนูดาวเข้าไปในห้องนอนของตนเอง แล้วรีบหยิบของเล่นขึ้นมาเล่น เมื่อเล่นเสร็จแล้วหนูดาวก็ไม่เก็บ ทิ้งไว้เกลื่อนกลาด

“เจ้าพี่หมีอยู่ไหน ออกมาหาหนูดาวหน่อย” หนูดาวร้องของเล่นจนทำให้ของเล่นกระจัดกระจายเต็มห้อง

“เจ้าพี่หมีอยู่ไหน ออกมาเร็ว ๆ” หนูดาวเธอหาตุ๊กตาตัวโปรด ซึ่งหาเท่าไรก็หาไม่เจอ

“นี่ไง เจอแล้ว เย้ ๆ” หนูดาวส่งเสียงดังขึ้นด้วยความดีใจ

“โอย !” หนูดาวส่งเสียงร้องดังขึ้น

“หนูดาวเป็นอะไรหรือลูก” แม่รีบมาที่ห้องของหนูดาวแล้วถามด้วยความตกใจ

“หนูดาวสะดุดของเล่นแล้วล้มคะคุณแม่”

“หนูเล่นของเล่นแล้วไม่เก็บให้เป็นที่ เห็นไหมลูกต้องมาเก็บตัวเลย”

“คะ หนูดาวจะเก็บของให้เป็นที่คุณแม่”

หลังจากหนูดาวเล่นของเล่นแล้วไม่เก็บให้เข้าที่ ทำให้เธอต้องสะดุดแล้วหกล้ม เธอจึงรีบเก็บของเล่นให้เข้าที่และเป็นระเบียบ

“เดี๋ยวแม่ช่วยเก็บนะลูก เห็นหรือยังถ้าหากห้องรกก็จะดูไม่สะอาดและไม่สบายตา และอาจจะมีแขกไม่ได้รับเชิญมาอยู่ด้วยก็ได้นะ”

“ใครหรือคะคุณแม่ แขกไม่ได้รับเชิญ”

“พวกสัตว์มีพิษต่าง ๆ เช่น งู แมงป่อง ตะขาบ สัตว์พวกนี้อาจเข้ามาโดยไม่ได้รับเชิญก็ได้นะลูก”

“น่ากลัวจังเลยคะ”

“ถ้าลูกไม่ยอมให้พวกสัตว์มีพิษต่าง ๆ เข้ามาอาศัยอยู่ด้วย ลูกก็ต้องรู้จักเก็บของเล่นให้เข้าที่ และเป็นระเบียบเรียบร้อยนะจ๊ะ”

“คะคุณแม่ หนูดาวจะเก็บของให้เป็นระเบียบ ไม่ทิ้งกระจัดกระจายอีกแล้วค่ะ”

“หนูดาวต้องรู้จักมีวินัยต่อตนเองนะลูก ซึ่งหากลูกยึดมั่นในระเบียบแบบแผน มีวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม ปฏิบัติตนในขอบเขต เพื่อจะได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุข ซึ่งการมีวินัยมีหลายรูปแบบ เช่น การเดินทางในการจราจร หรือกฎระเบียบ การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบการเข้าแถวรับบริการตามลำดับ ซึ่งทุกคนจะต้องเรียนรู้ะลูก”

“แล้วการที่หนูดาวเก็บของให้เป็นระเบียบ แบบนี้ถือว่าเป็นการมีวินัยไหมคะคุณแม่”

“การที่หนูเก็บของให้เป็นระเบียบถือว่ามีวินัยเหมือนกันจะ เป็นการมีวินัยต่อตนเอง”

“คะ ต่อไปนี้หนูดาวจะมีวินัยต่อตนเองให้มากขึ้นคะคุณแม่”

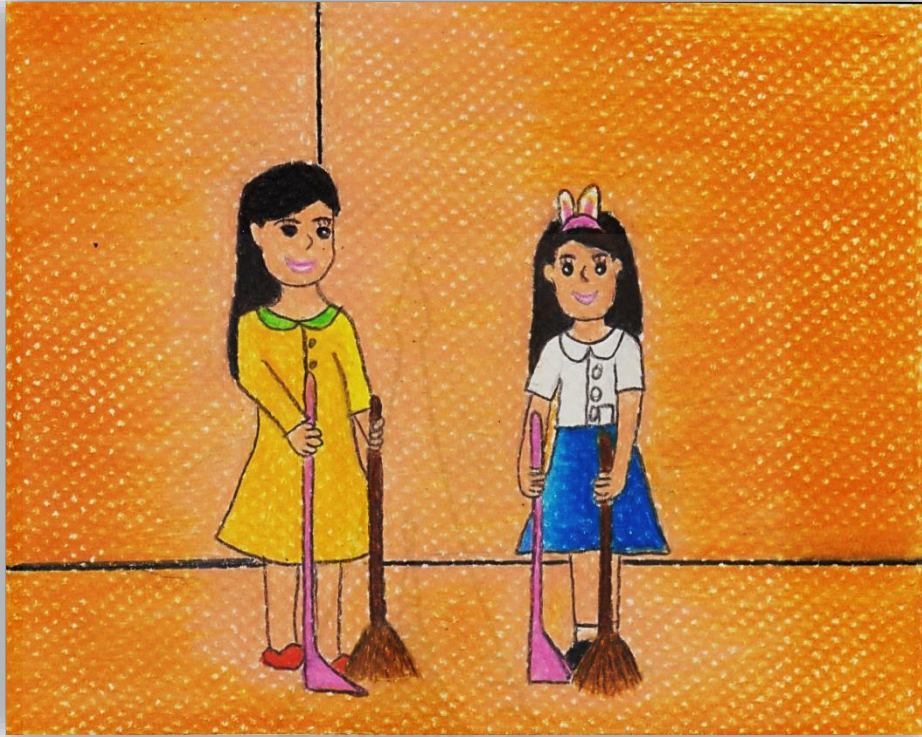
“เก่งมากเลยจ๊ะลูก”

หลังจากที่แม่สอนให้หนูดาวรู้จักมีวินัย เธอก็ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่ชวนเพื่อนคุยในขณะที่ครูสอน รู้จักเก็บของเล่นและของใช้ให้เป็นระเบียบ

เช้าวันรุ่งขึ้นหนูดาวไปถึงโรงเรียนก็รีบไปจัดสิ่งของในโต๊ะเรียนของตนเอง และหยิบไม้กวาดมาทำความสะอาดห้องเรียนของตนเอง เมื่อครูมาเห็นขณะที่หนูดาวกวาดขยะอยู่นั้นก็กล่าวชื่นชมหนูดาว ทำให้เธอรู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก

“เก่งจังเลยหนูดาว วันนี้หนูมาโรงเรียนตั้งแต่เช้าตรู่ แล้วมาช่วยครูกวาดห้องเรียน โดยที่ไม่ใช่เวรประจำวันของตนเอง หนูเป็นเด็กดีมากเลยจ๊ะ”

“ขอบคุณคะคุณครู” หนูดาวตอบด้วยน้ำเสียงที่ดีใจ

เมื่อถึงเวลาเที่ยงวันหนูดาวรีบไปที่โรงอาหาร เพื่อรับประทานอาหาร กลางวัน นักเรียนเข้าแถวซื้ออาหารอย่างเป็นระเบียบและมีวินัย เมื่อหนูดาว รับประทานอาหารเสร็จก็รีบไปจัดห้องเรียนของตนเอง เธอจัดสิ่งของและหนังสือ ภายในห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ ครูเห็นแล้วจึงกล่าวชื่นชมหนูดาว

“เก่งมาเลยจ๊ะหนูดาว ครูดีใจที่หนูเป็นคนมีระเบียบวินัยในตนเอง เพราะการที่เราอยู่ร่วมกับคนอื่น หากขาดระเบียบวินัย ต่างคนต่างทำตาม อารมณ์ ความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น ทำให้เราใช้ชีวิตอย่างไม่สงบสุข แต่ถ้าหากเราสามารถรักษาวินัยของตนเองได้ เราก็จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข”

“คะคุณครู หนูจะจดจำคำสอนของคุณครู และจะนำไปปฏิบัติค่ะ”

ครูกล่าวชื่นชมหนูดาว และรู้สึกภูมิใจที่หนูดาวรู้จักปรับปรุงตัวเองให้ เป็นคนที่มีวินัย มีความเป็นระเบียบ ตั้งใจเรียน และปฏิบัติตนให้อยู่ใน กฎระเบียบของโรงเรียน

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ตักเตือน	ตัก-เตือน	ก.สั่งสอนให้รู้สำนึกตัวพุด เพื่อให้ปรับปรุงตัว
สมาธิ	สะ-มา-ที	น.ความสำรวมใจให้แน่วแน่ไม่ ฟุ้งซ่านเพื่อให้จิตใจสงบ หรือ เพื่อให้เกิดปัญญาเห็นแจ้ง
เกลื่อนกลาด	เกลื่อน-กลาด	ว.เกลื่อน
รื้อ	รื้อ	ก.แยก ถอด หรือทำลายสิ่ง ที่เป็นรูปเป็นก้อนอยู่แล้วให้หลุด ออกจากกัน
กระจัดกระจาย	กระ-จัด-กระ-จาย	ว.ขจัดขจาย, เร็ยรายไป, ซ่าน เซ็นไป, แดกกันไปคนละทิศละ ทางไม่รวมอยู่ในพวกเดียวกัน
วินัย	วิ-ไน	น.ข้อปฏิบัติ, ระเบียบแบบแผน และข้อบังคับ
กฏระเบียบ	กค-ระ-เบียบ	น.ข้อบังคับ ที่อยู่ในความเป็น จริง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย ต่อทรัพย์สินและ ชีวิต ระเบียบ วินัย นั้นเป็นสิ่งซึ่งมี ความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะกับ นักเรียนหรือเยาวชน อันจะเป็น

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
		กำลังอย่างมากในการพัฒนา เพื่อที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ ความรุ่งเรืองได้
ปรับปรุง	ปรับ-ปรุง	ก.เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น, แก้ไข ให้ดีขึ้น
พฤติกรรม	พริต-ติ-กำ	น.การกระทำ หรือกิริยาอาการ ที่แสดงออกทางร่างกาย ความคิด หรือความรู้สึกเพื่อ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
ยึดมั่น	ยึด-มั่น	ก.ยึดถืออย่างหนักแน่นไม่ เปลี่ยนแปลง
ระเบียบแบบ แผน	ระ-เบียบ-แบบ-แผน	น.การยึดถือประเพณี การ ปฏิบัติที่มีมาตั้งแต่ดั้งเดิม และ มักจะไม่มีเปลี่ยนแปลงใดๆ มีมาตรฐาน จรรยาบรรณ หลักเกณฑ์ต่างๆ รวมไปถึงข้อ ปฏิบัติที่คงเดิม มีความเป็น ระเบียบให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เพื่อ ไม่ให้ระเบียบแบบแผนพวกนี้ ถูกละเลยไป และเพื่อรักษา ความเป็นหนึ่งเดียวของ หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
จราจร	จะ-รา-จอน	น.การเคลื่อนไปตามทางของ ขบวนคน หรือสัตว์พาหนะ, เรียกผู้มีหน้าที่ควบคุม การจราจรให้เป็นไปอย่าง เรียบร้อยว่า ตำรวจจราจร

ตอบได้ไหมเอ่ย

๑. ใครเป็นผู้มารับหนูดาวกลับบ้านหลังจากเลิกเรียน

ตอบ

๒. เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น หลังจากที่หนูดาวเก็บข้าวของไม่เป็นระเบียบ

ตอบ

๓. หนูดาวสามารถปรับปรุงตนเองได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ

๔. คุณครูได้สอนให้หนูดาวมีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร
จงอธิบาย

ตอบ

๕. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง จากการอ่านเรื่องหนูดาว
มีวินัย

ตอบ

สามัคคี คือพลัง

เช้าวันจันทร์ หนูดาวรีบตื่นแล้วลุกออกจากเตียงนอน และรีบไป
อาบน้ำแปรงฟัน จากนั้นเธอก็มาแต่งตัวเพื่อไปโรงเรียน

“หนูดาว แต่งตัวเสร็จหรือยังจ๊ะ” เสียงแม่เรียกถามจากหน้าห้อง

“เสร็จแล้วค่ะคุณแม่”

“แม่ทำอาหารเข้าไว้ให้หนูเสร็จแล้ว รีบมารับประทานอาหารเช้าก่อน
นะลูก เดี่ยวอาหารจะเย็นหมด”

“ค่ะคุณแม่”

เมื่อหนูดาวรับประทานอาหารเช้าเสร็จ เธอก็รีบไปโรงเรียน ซึ่งพ่อเป็นผู้ขับรถไปส่งที่โรงเรียน

“ตั้งใจเรียนนะลูก” เสียงพ่อพูดกับหนูดาวก่อนที่พ่อจะขับรถไปทำงาน

“คะคุณพ่อ หนูจะตั้งใจเรียนค่ะ” หนูดาวตอบ

“เก่งมากเลยลูก”

เมื่อหนูดาวมาถึงห้องเรียนของตนเอง เธอก็รีบวางกระเป๋าแล้วไปช่วยครูกวาดห้องเรียน ครูเห็นพฤติกรรมของหนูดาวจึงกล่าวชื่นชมที่หนูดาวเป็นเด็กดี ทำให้หนูดาวรู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก

กริ่ง ๆ “เสียงสัญญาณเข้าแถวดังแล้ว หนูดาวรีบไปเข้าแถวซะ เหลืออีกนิดเดียวแล้ว เดี่ยวครูกวาดเองก็ได้จ้ะ” ครูกล่าวกับหนูดาว

“คะคุณครู ถ้าอย่างนั้นหนูดาวรีบไปเข้าแถวก่อนนะคะ”

“จ้ะ รีบไปเถอะ”

หนูดาวนำไม้กวาดไปเก็บ จากนั้นเธอก็รีบวิ่งไปเข้าแถว เพื่อทำพิธีเคารพธงชาติ และสวดมนต์ไหว้พระในตอนเช้า หลังจากทำพิธีเสร็จหนูดาวก็รีบเข้าห้องเรียน

“เอากล่องดินสอของเราคืนมานะ” เสียงหนูดาวดังขึ้น

“ถ้าอยากได้ก็ตามมาเอาสิ” แมนกล่าว

ด้วยความโมโหที่แมนเอากล่องดินสอของหนูดาวไปเล่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหนูดาวจึงปาดินสอไปโดนหน้าแมน

“โอ๊ย ! เจ็บนะ” แมนส่งเสียงร้อง

“อยากมาเล่นของคนอื่นทำไมล่ะ โคนแบบนี้จะได้จำ”

“หยุดนะ เสียงดังไปถึงห้องด้านหลัง พวกเธอทำอะไรกัน”

“หนูดาวกับแมนทะเลาะกันครับ” ตีน้อยบอกครู

“ทะเลาะกันเรื่องอะไร ไหนบอกครูซิ”

“แมนเอากล่องดินสอหนูไป หนูขอกคืนเขาไม่ให้ หนูเลยปาดินสอไป โคนหน้าแมนค่ะคุณครู”

“ผมจะลื้อหนูดาวเล่นเล่นครับคุณครู” แมนกล่าว

“เราอยู่ห้องเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน อย่าทะเลาะกันสิ ครูมีเรื่องจะเล่าให้ ฟังนะ ถ้าพวกเราตั้งใจฟังก็จะเข้าใจคำสอนของครู”

เมื่อคุณครูพูดเสร็จก็เล่าเรื่อง รู้รักสามัคคีให้เด็ก ๆ ฟังว่า

“มีคุณยายคนหนึ่ง อาศัยอยู่ในบ้านหลังใหญ่ ช้าง ๆ บ้านเต็มไปด้วย ต้นไม้ที่มีความร่มรื่น คุณยายจะชอบทำสวนปลูกพืชผักรับประทานเอง และแบ่งอีก ส่วนไว้แจกเพื่อน ๆ ช้างบ้าน

ในบ้านของคุณยายมีสมาชิกทั้งหมดสี่คนคือ คุณยายและหลาน ๆ อีก
สามคน หลาน ๆ ของคุณยายต่าง
ไม่มีความรักใคร่สามัคคีกัน
ชอบหาเรื่องทะเลาะกันอยู่เสมอ
ทำคุณยายรู้สึกเสียใจ
กับพฤติกรรมของหลาน ๆ”

“สงสารคุณยายจังเลยครับ หลาน ๆ ไม่น่าทะเลาะกันเลย ทำให้ คุณยายเสียใจ เป็นบาปนะครับคุณครู” เสียงตื้น้อยหัวหน้าห้องกล่าว

“ใช่แล้วจ๊ะ ทำให้ผู้มีพระคุณ บุญการีที่เลี้ยงดูเรามาเสียใจจะทำให้เป็นบาปเหมือนที่ตื้น้อยพูดเลย แต่ภายหลังคุณยายคิดวิธีแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นภายในบ้านให้หลาน ๆ มีความรัก ความสามัคคีกันมากขึ้น คุณยายจึงหัน ไปเห็นกิ่งไม้ ทำให้คุณยายคิดหาวิธีแก้ปัญหาก็จึงตัดไม้หลายกิ่งมามัดรวมกันไว้เป็นสามกองแล้วนำไปแบ่งให้หลาน ๆ ทั้งสามคนหัก

แต่หลาน ๆ ไม่สามารถหักไม้ออกจากกันได้ คุณยายจึงหยิบไม้มา
หนึ่งกิ่ง แบ่งให้หลาน ๆ คนละกิ่งหัก ทำให้ไม้สามารถหักออกอย่างง่ายดาย

“ทุกคนรู้ไหมว่าทำไมถึงไม่ถึงไม้หัก” คุณครูถาม

“เพราะว่ากิ่งไม้มันมัดรวมกันหลายกิ่งคะคุณครู มันเลยไม่หัก” หนู

ดาวตอบ

“ใช่แล้วจ๊ะ ที่ครูต้องการบอกแก่พวกเราก็คือ การรวมเป็นน้ำหนึ่งใจ
เดียวกันพลังของเราก็จะมากขึ้น มากกว่าคนคนเดียว และหากเรารวมใจกันเป็น
กลุ่มก็จะไม่มีใครมาแยกเราออกจากกันได้”

“ผมเข้าใจที่คุณครูสอนแล้วครับ”

“เก่งมากเลยจ๊ะแมน”

“เราต้องขอโทษหนูดาวด้วยนะ”

“ไม่เป็นไรจ๊ะ หนูดาวก็ขอโทษแมนด้วยนะ”

เด็กทั้งสองได้ปรับความเข้าใจกัน ทำให้คุณครูและเพื่อน ๆ ในห้องเรียนดีใจเป็นอย่างมาก

“ถ้าทุกคนมีความกลมเกลียว ประองคองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน มีความเคารพซึ่งกันและกัน เราก็จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ จำไว้ นะจ๊ะเด็ก ๆ” คุณครูกล่าว

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
เคารพ	เคา-รบ	ก.แสดงอาการนับถือ ให้ความสำคัญ และไม่ล่วงละเมิด
สามัคคี	สา-มก-คี	น.ความปรองดองกัน ความพร้อมเพรียงกัน
ร่มรื่น	รุ่ม-รืน	ว.รู้สึกเย็นสบายเพราะมีร่มเงา ต้นไม้ปกคลุม
สงสาร	สง-सान	ก.รู้สึกเห็นใจในความ เดือดร้อน หรือความทุกข์ของ ผู้อื่น รู้สึกห่วงใยด้วยความ เมตตากรุณา
บุพการี	บุบ-พะ-กา-รี	น.ผู้ที่ทำอุปการะมาก่อน ได้แก่ บิดา มารดา
รักใคร่	รัก-ใคร่	ก.ชอบพอ, พึงใจ
น้ำหนึ่งใจเดียว	น้ำ-หนึ่ง-ใจ-เดียว	ว. พร้อมเพรียงกัน พร้อมใจกัน
ความกลมเกลียว	ความ-กลม-เกลียว	ว.ที่เข้ากันได้เป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันที่สามัคคีปรองดอง กัน
บรรลุ	บัน-ลุ	ก.ลุ่ลวง, ถึง, สำเร็จ

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ปราศจาก	ปราด-สะ-จาก	ก. ไม่มี, ไร้
วิวาท	วิ-วาด	ก. ทะเลาะ โต้เถียง มีปากเสียงกัน
เอาเปรียบ	เอา-เปรียบ	ว. พยายามให้ตนเองได้รับ ประโยชน์มากกว่า
สงบ	สะ-สงบ	ก. ยั้ง, ระวัง, หยุดนิ่ง
ปรองดอง	ปรอง-ดอง	ก. ออมชอม, สามัคคีกัน, ยอมกัน, ประนีประนอม, ไม่แก่งแย่งกัน, ตกลงกันด้วยดี

ตอบได้ไหมเอ่ย

๑. เมื่อหนูดาวไปถึงโรงเรียนในตอนเช้า หนูดาวได้ช่วยคุณครูทำสิ่งใด
ตอบ
๒. ทำสิ่งใดที่ทำให้หนูดาวโกรธ
ตอบ
๓. คุณครูทำสิ่งใดเพื่อให้หนูดาวและแมนกินดีกัน
ตอบ
๔. คุณยายใช้วิธีใดในการแก้ปัญหาเพื่อไม่ให้หลาน ๆ ทะเลาะกันอีก
ตอบ
๕. หากคนในสังคมมีความรักกลมเกลียว ประองคองกัน จะทำให้สังคมเป็นอย่างไร จงอธิบาย
ตอบ

พรจาก นางฟ้า

บรรยากาศยามค่ำคืนที่แสนสงบ มองเห็นพระจันทร์ดวงโตอยู่บน
ท้องฟ้า หมู่ดาวบนฟากฟ้าที่ต่างส่องแสงระยิบระยับแข่งกัน ท้องฟ้าในค่ำคืนนี้
เจิดจรัสสวยงาม

“ท้องฟ้าคืนนี้สวยจังเลย” เสียงหนูดาวพูดก่อนที่เธอจะหลับตาลง

“นี่เจ้าอ้วน จะไปไหนหนูดาวไปด้วยสิ แพรว่าไอ้เจ้าตัวพอมจะไปเล่น
ที่ไหนหนูดาวไปเล่นด้วยคนสิ”

หนูดาวพูดกับเพื่อนในห้องเรียนแต่เพื่อนก็ไม่ยอมพูดกับหนูดาวเลย
สักคน

“นี่ ๆ ใจดำปากเปิดหยุดคุยกับหนูดาวก่อนสิ หนูดาวจะไปเล่น ด้วย
คน”

เพื่อน ๆ ในห้องต่างก็หนีหนูดาวกันไปหมดทุกคน ไม่มีใครยอมพูด
กับหนูดาวเลยสักคน

“เป็นอะไรกันไปหมดนะ ทำไมไม่มีใครยอมพูดกับหนูดาวเลย”

หนูดาวเดินไปที่สนามเบดมินตัน เธอเห็นเพื่อน ๆ ในห้องกำลังเล่น
เบดมินตันกันอย่างสนุกสนาน จึงเดินเข้าไปหาเพื่อน ๆ

“ไอ้ตัวเล็กมีแรงแค่นี้เองจะเล่น ไหวหรือ ออกมาเลยมา ๆ เดี่ยวหนูดาว
เล่นเอง”

“อย่าให้เธอเข้ามานะ ใครก็ได้ช่วยจับที” เสียงเพื่อน ๆ ในห้องตะโกน
ร้องพร้อม ๆ กัน

“ปล่อยเดี๋ยวนี้แหละ” เสียงหนูดาวพูดดังขึ้น

“ไม่มีใครอยากเล่นกับเธอหรอก เธอพูดไม่ดีใส่เพื่อน ๆ ในห้อง เธอมัน
นิสัยไม่ดี คนไม่ดี” เสียงเพื่อนพูดกับหนูดาว

หนูดาวพูดไม่ดีกับเพื่อนในห้องเรียนทำให้ไม่มีใครอยากเล่นกับเธอ
ด้วย เธอจึงเดินไปเจอกับแม่มด

“เจ้าแม่มดตัวดำ หลีกไปนะ อย่ามาขวางทางเดินหนูดาว”

“ถ้าเจ้ายังพูดไม่น่าฟังแบบนี้ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่มีความสุขภาพ ข้าขอให้เจ้ากลายเป็นคนที่มีหน้าตาอัปลักษณ์ ขอให้ตัวของเจ้าเต็มไปด้วยตุ่มหนอง หากเมื่อไหร่ที่เจ้าสำนึกได้ เจ้าก็จะหายเป็นปกติ และมีแต่คนรักใคร่”

เมื่อแม่หมดพูดเสร็จก็หายตัวไป ทำให้หนูดาวคิดว่ามันคงไม่ใช่ความจริง แต่แล้วเจ้าตุ่มก็ค่อย ๆ ขึ้นมาจากตัวของหนูดาว ทำให้เธอรู้สึกตกใจเป็นอย่างมาก

“อะไรกันนี้ ไม่จริงนะ ไอ้ตุ่ม ๆ นี่มาจากไหนกัน ออกไปนะ หนูดาวไม่อยากมีตุ่มแบบนี้ ไม่นะ ไม่จริง นี่หนูดาวฝันไปแน่เลย”

“คุณพ่อ คุณแม่ ช่วยหนูด้วย หนูดาวไม่อยากมีหน้าตาอัปลักษณ์แบบนี้”

“ไม่มีใครช่วยเจ้าได้หรอก”

“นั่นเสียงใคร” หนูดาวถามด้วยความสงสัย

“ข้าเอง แมวน้อยผู้น่ารัก”

“ทำไมเจ้าถึงพูดได้ เจ้าแมว”

“มีนางฟ้าใจดีเสกมนต์ให้ข้าพูดได้ แล้วเจ้าทำไมรูปร่างหน้าตาถึงได้เป็นแบบนี้ล่ะ”

“หนูดาวโดนแม่มดใจร้ายสาปแช่งมา ก็เลยกลายเป็นแบบนี้”

“เจ้าช่างมีรูปร่างน่าเกลียดเสียจริง ๆ”

“หนูดาวน่าเกลียดมากเลยหรือ” หนูดาวพูดพร้อมกับร้องไห้ไปด้วย

“เจ้าช่วยพาหนูดาวไปหานางฟ้าหน่อย หนูดาวอยากให้นางฟ้าเสกให้ หนูดาวหายเป็นปกติ หนูดาวไม่อยากมีหน้าตาอัปลักษณ์น่าเกลียดน่ากลัว แบบนี้เลย”

“เจ้าลองคิดดูสิ ถ้าเจ้าไม่ไปว่าคนอื่น พูดยาไม่ดีใส่คนอื่น เจ้าก็คงไม่ โคนแม่มดเสกให้เป็นแบบนี้หรอก”

“ใช่ หนูดาวสำนึกได้แล้วหนูดาวไม่นำไปว่าคนอื่นเลย ผลกรรมเลย ตามทัน ถ้าย้อนเวลากลับไปได้หนูดาวจะเป็นเด็กดี จะคิดก่อนพูด จะมีความสุขอ่อนน้อมมากกว่านี้”

เมื่อหนูดาวพูดจบ เจ้าตุ่มที่ขึ้นตามใบหน้าและลำตัวก็ค่อย ๆ หายไป

“เอ๊ะ ! เจ้าตุ่มหายไปแล้ว เจ้าแมวคูหนูดาวสิ”

เมื่อหนูดาวพูดจบเจ้าแมวก็กลายร่างเป็นนางฟ้าผู้เลอโฉมปรากฏอยู่ตรงหน้าหนูดาว ทำให้หนูดาวรู้สึกตกใจมาก

“ท่านคือนางฟ้าหรือ” หนูดาวถามด้วยความสงสัย

“ใช่แล้ว ฉันคือนางฟ้าผู้ใจดี”

“แสดงว่าท่านก็คือแม่ मदด้วยใช่ไหมคะ”

“ใช่แล้วจ๊ะ และที่ฉันมาปรากฏต่อหน้าหนู ฉันอยากให้หนูรู้จักปรับปรุงตัวเองให้เป็นคนดี มีสัมมาคารวะ พุดจาไพเราะ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน หนูก็จะได้รับสิ่งดีๆ เป็นการตอบแทน”

“หนูดาวจะปรับปรุงตัวเองค่ะ หนูรู้ตัวเองแล้วว่าทำไมไม่มีใครอยากเป็นเพื่อนกับหนูดาวเลย ต่อไปนี้หนูดาวจะไม่ว่าคนอื่น จะไม่ดูถูกคนอื่น อีกแล้วค่ะ”

“เก่งมากเลยจ๊ะ หนูรู้ไหมว่า ความสุภาพเป็นสิ่งที่เราคนไทยควรยึดถือเป็นเครื่องมือปฏิบัติในสังคม ความสุภาพย่อมหมาหมายถึงกิริยามารยาท การพุดจาทักทาย ที่ผู้ปฏิบัติได้แสดงออกมาให้เห็นถึงคุณลักษณะภายในอันดีงาม ได้แก่การอ่อนน้อมถ่อมตน การพุดคุยด้วยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน ไม่มีคำหยาบคายเจือปน ถ้าหนูปฏิบัติตนอยู่ในความสุภาพ สังคมของเราก็ย่อมมีความสุขร่มเย็น น่าอยู่อาศัย”

“หนูดาวจะจดจำคำพูดของนางฟ้าไว้ และต่อไปนี้หนูดาวจะประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน พุดคุยด้วยคำที่ไพเราะอ่อนหวานค่ะ”

“ดีมากเลยจ้ะ” เมื่อนางฟ้าพูดจบประโยค ก็ได้หายตัวไปหลังจากนั้น หนูดาวก็ขอโทษเพื่อน ๆ ที่เคยพูดจาไม่ดีใส่เพื่อน ๆ ทุกคนให้อภัยหนูดาว ทำให้เธอรู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก

กริ่ง ๆ เสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น เมื่อหนูดาวได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกก็ตกใจ คิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องจริง เธอจึงรีบวิ่งไปดูกระจก แล้วจับหน้าตาของตัวเอง

“นี่หนูดาวฝันไปหรือ ทำไมเหมือนเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงเลย” หนูดาวครุ่นคิดอยู่ครู่หนึ่งและจดจำกับคำพูดของนางฟ้า

“หนูดาวจะเชื่อฟังคำพูดที่นางฟ้าสอนนะค่ะ” หลังจากที่เธอคิดทบทวนคำพูดของนางฟ้าเสร็จจึงรีบอาบน้ำแต่งตัวและไปโรงเรียน

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
พระจันทร์	พระ-จัน	น.ดวงจันทร์
ระยิบระยับ	ระ-ยิบ-ระ-ยับ	ว.ระยับ, ยิบ ๆ ยับ ๆ, วิบวับ
จรัส	จะ-หรั๊ด	ว. แจ่มแจ้ง รุ่งเรือง สว่าง
สัมผัสการวะ	สัมผัส-มา-คา-ระ-วะ	น.ความเคารพนบถนอบ, ความนอบน้อม
ความสุภาพ	ความ-สุ-พาบ	ว.เรียบร้อย อ่อนโยน, นุ่มนวล, ละมุนละม่อม
อัปลักษณ์	อัป-ปะ-ลัก	ว.ชั่ว, ไร้เก๋รูปร่างหน้าตา, มีลักษณะที่ถือว่าไม่เป็น มงคล, ไม่งาม, ไม่น่าดู
เสก	เสก	ว.รำมนต์เพื่อทำให้ ศักดิ์สิทธิ์
สาปแช่ง	สาบ-แช่ง	ก.กล่าวมุ่งร้ายให้เป็น อันตรายร้ายแรง หรือมีอัน เป็นไป
เลอโฉม	เลอ-โฉม	ว.มีรูปร่างมาก
ปรากฏ	ปรา-กค	ก.แสดงออกมาให้เห็น, เห็นชัด, เห็นแจ่มแจ้ง

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
มารยาท	มา-ระ-ยาด	น. กิริยาวาจาที่ถือว่าสุภาพ เรียบร้อยถูกกาลเทศะ
คุณลักษณะ	คุณ-นะ-ลัก-สะ-หนะ	น. สิ่งที่ยบ่งบอกความดี หรือ ลักษณะประจำตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
รุ่มเย็น	รุ่ม-เย็น	ว. สุขสบาย, มีความสุข
ให้อภัย	ให้-อะ-ไพ	ก. ยกโทษ, ไม่ถือโทษ
แบดมินตัน	แบด-มิน-ตัน	น. ชื่อกีฬาชนิดหนึ่ง ผู้เล่นแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ใช้แร็กเกตตีลูกขนไก่ข้ามตาข่ายโต้กันไปมา ฝ่ายใดรับลูกไม่ได้ หรือตีลูกออกนอกเขตเป็นฝ่ายเสียแต้ม มีทั้งประเภทเดี่ยวและประเภทคู่

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. เพราะเหตุใด เพื่อน ๆ จึงไม่อยากเล่นกับหนูดาว

ตอบ

๒. ทำไมหนูดาวจึงกลายเป็นคนที่มีหน้าตาอัปลักษณ์
ตามใบหน้าและลำตัว เต็มไปด้วยตุ่มหนอง

ตอบ

๓. ตุ่มที่ขึ้นตามใบหน้าและลำตัวของหนูดาวหายไป
อย่างไร

ตอบ

๔. สิ่งใดบ้างที่ถือว่าเป็นการกระทำที่มีความสุภาพ
จงอธิบาย

ตอบ

๕. หากมีเพื่อนมาพูดไม่ดีใส่ นักเรียนจะอย่างไร และทำไม
ถึงทำเช่นนั้น

ตอบ

หนูนวดาว

รักสะอาด

เช้าวันอาทิตย์หนูนวดาวรีบตื่น แล้วอาบน้ำแปรงฟัน รักษาความสะอาดของร่างกาย แล้วรีบออกจากห้องนอนของตนเองมาช่วยคุณพ่อและคุณแม่ทำความสะอาดบ้าน

“เดี๋ยวหนูนวดาวช่วยกวาดบ้านนะคะคุณแม่”

“ได้สิจ๊ะ” แม่ตอบ

หนูนวดาวช่วยแม่กวาดบ้าน และถูบ้านจนพื้นบ้านสะอาด และเป็นเงาวาว

“คุณแม่ระวังลิ้นนะคะ หนูนวดาวถูพื้นไว้อย่างไม่แห้งเลยล่ะ”

“จ๊ะ วันนี้ลูกเก่งจังเลย รีบตื่นตั้งแต่เช้ามาช่วยแม่ทำงานบ้าน”

“คุณครูสอนไว้ว่าอย่านอนตื่นสายล่ะ เดี่ยวจะติดเป็นนิสัย และเมื่อตื่นแล้วให้ช่วยงานบ้านคุณพ่อคุณแม่ล่ะ”

“เก่งมากเลยจ๊ะลูก”

“แล้วคุณพ่อ ไปไหนคะ ตั้งแต่หนูนวดาวออกมาจากห้องนอนยังไม่เห็นคุณพ่อเลย”

“คุณพ่ออยู่ที่สวนหลังบ้านจ๊ะ กำลังเก็บพริกอยู่”

“ถ้าอย่างนั้นดีเลยหนูนวดาวได้ช่วยคุณพ่ออีกแรงล่ะ”

“ได้สิจ๊ะลูก”

“หนูนวดาวไปช่วยคุณพ่อนะคะ”

“จ๊ะ” แม่กล่าวตอบด้วยความดีใจที่หนูนวดาวเป็นเด็กดี”

หลังจากนั้นหนูดาวได้เดินไปที่สวนหลังบ้านเพื่อช่วยพ่อเก็บพริก
ในสวน หนูดาวมีความสุขมากที่ได้ช่วยเหลือพ่อ

“คุณพ่อปลูกพริกไว้เยอะเลยนะคะ”

“พริกชี้หนูจัดว่าเป็นสมุนไพร ที่มีสรรพคุณในการบำรุงร่างกาย
ป้องกันโรคร้ายแรงได้หลายชนิด มีส่วนช่วยในการลดน้ำหนัก ช่วยให้อารมณ์
สดใส ทำให้เจริญอาหาร และลดการปวดเมื่อย บำรุงสายตาและทำให้เราหายใจได้
สะดวกขึ้นนะลูก

“โอ้โฮ พริกชี้หนูมีประโยชน์มากเลยนะคะ แต่หนูดาวรับประทานได้
ไม่เยอะเพราะว่ามันเผ็ด”

พ่อหัวเราะลูกสาว “ใช่แล้วจะหนูเป็นเด็ก รับประทานแต่พอประมาณ แต่หากรับประทานเข้าไปเยอะ ๆ ก็จะส่งผลไม่ดีต่อร่างกายเช่นกัน” พ่อลูกนั่งสนทนากันในสวน

“อาหารเข้าเสร็จแล้วนะคะ”

“คุณแม่มาตามแล้ว เราไปกินข้าวกันเถอะคะคุณพ่อ”

“ก่อนไปกินข้าวเข้าลูกอย่าลืมล้างมือก่อนนะ เพราะว่ามือเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ได้ เมื่อเราใช้มือหยิบจับอาหารหรือสิ่งของต่าง ๆ สามารถนำเชื้อโรคไปปนเปื้อนสิ่งของรอบ ๆ ตัวหรือทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ การล้างมือให้สะอาดอย่างถูกวิธีจึงมีความสำคัญมาก”

“ถ้าอย่างนั้นหนูดาวไปล้างมือก่อนนะคะ คุณครูสอนให้หนูดาวรู้จักการล้างมือให้สะอาดก่อนหยิบจับอะไรเสมอค่ะ หนูดาวมีเจ็ดวิธีล้างมือให้สะอาดด้วยนะคะ”

“ทำอย่างไรบ้างล่ะลูก” พ่อถามหนูดาว

“หนึ่งล้างมือด้วยน้ำสบู่ใช้ฝ่ามือถูกัน สองฝ่ามือถูหลังมือและนิ้วถูซอกนิ้ว สามฝ่ามือถูฝ่ามือและนิ้วถูซอกนิ้ว สี่หลังนิ้วมือถูฝ่ามือ ห้าถูนิ้วหัวแม่มือโดยรอบด้วยฝ่ามือ หกใช้ปลายนิ้วมือถูขวางฝ่ามือ และเจ็ดถูรอบข้อมือค่ะ”

“เก่งมาเลยลูก หนูไปเอาวิธีการล้างมือมาจากไหน”

“คุณครูที่โรงเรียนสอนค่ะ” หนูดาวตอบ

“คุณครูสอนเก่งจัง หนูจำได้ทุกข้อเลย” หนูดาวยิ้มดีใจที่พ่อกล่าวชื่นชม

เมื่อหนูมารับประทานอาหารเสร็จเธอก็รีบไปแปรงฟัน และมาช่วยแม่
ล้างจาน

“คุณแม่ดูฟันของหนูสิคะ สะอาดไหม”

“ไหนลองยิ้มสวย ๆ สิจ๊ะ แม่จะได้เห็นฟันของหนูชัด ๆ”

“โอ้โฮ ฟันลูกสาวใครขาวมาก ๆ สวยด้วย ไหนลองบอกแม่หน่อยซิ ว่าทำอะไรฟันถึงได้ขาวขนาดนี้”

“แปรงฟันอย่างถูกวิธีค่ะคุณแม่ เพราะการแปรงฟันจะช่วยกำจัดเศษอาหารและคราบสิ่งสกปรกตามฟัน ซึ่งเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของเชื้อแบคทีเรียภายในช่องปาก โดยน้ำตาลหรือคาร์โบไฮเดรต ที่รับประทานเข้าไปจะกลายเป็นอาหารให้กับเชื้อแบคทีเรีย หากไม่ทำความสะอาด เชื้อแบคทีเรียจะปล่อยกรดออกมาทำลายเคลือบฟัน การแปรงฟันอย่างถูกวิธีจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการรักษาสุขภาพปากและฟันค่ะ”

“เก่งจริง ๆ เลยลูกสาวแม่” แม่ยิ้มด้วยความดีใจ

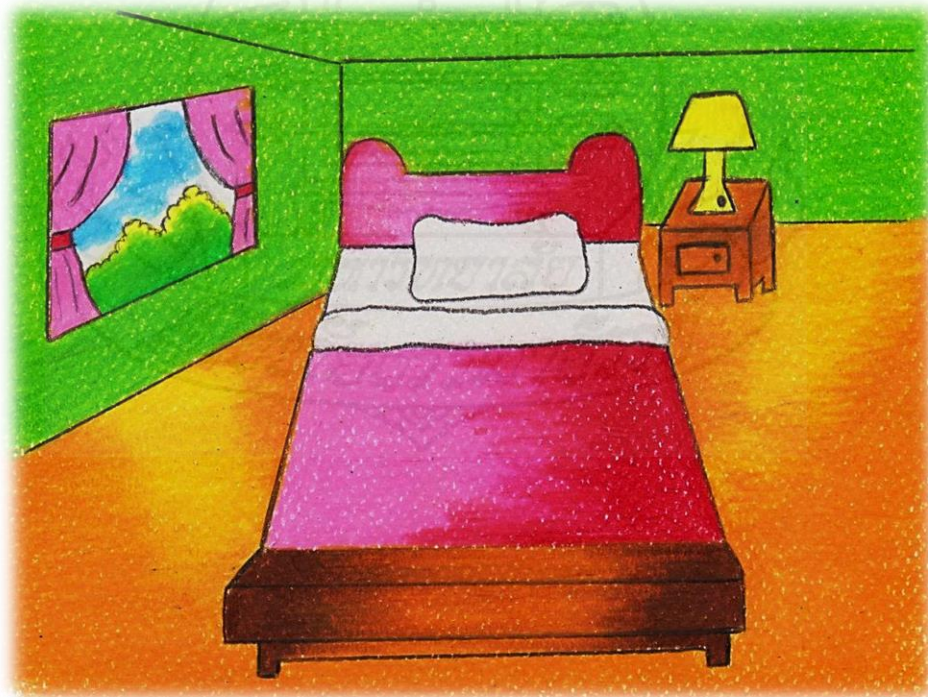
“หนูดาวอ่านเจอในหนังสือค่ะ กลัวว่าฟันจะผุหนูดาวจึงดูแลรักษาสุขภาพปากและฟันเป็นอย่างดี”

หนูดาวยืนพูดกับแม่จนล้างจานเสร็จ จากนั้นเธอก็ขึ้นไปในห้องนอนของตนเองเพื่อทำความสะอาด หนูดาวนำปลอกหมอน ผ้าปูที่นอน ผ้าห่มไปซัก จากนั้นก็มากวาดพื้นในห้องและเช็ดถู จนห้องนอนของตนเองสะอาดดูแล้วสบายตา เมื่อแม่เห็นจึงกล่าวชื่นชมหนูดาว

“เก่งมากเลยลูกที่หนูรู้จักทำความสะอาด ซึ่งการทำความสะอาดเป็นการปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความโปร่งใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น ผู้ที่มีความสะอาด คือผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามสุขลักษณะฝึกฝนจิตใจไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ”

“ต่อไปนี้หนูดาวจะรักษาความสะอาดให้มากขึ้นค่ะคุณแม่ เพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดีและเกิดความสบายใจค่ะ” เมื่อแม่ได้ยินคำพูดของหนูดาวก็ยิ้มด้วยความดีใจ

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
สมุนไพร	สะ-หมุน-ไพร	น.ผลิตผลธรรมชาติได้จากพืช สัตว์ และแร่ธาตุ ที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค อาการเจ็บป่วยต่าง ๆ หรือบำรุงร่างกาย
สรรพคุณ	สั๊บ-พะ-คุณ	น.คุณสมบัติของสิ่งที่เป็นยา โดยปริยายหมายถึงคุณสมบัติ
ป้องกัน	ป็อง-กัน	ก.ขวางกั้นไว้เพื่อต้านทานหรือคุ้มครอง
เจริญอาหาร	จะ-เริน-อา-หาน	ก.บริโภคอาหารได้มาก ว.ที่ทำให้บริโภคอาหารได้มาก
พอประมาณ	พอ-ประ-มาน	ว.ปานกลาง, ไม่มาก หรือน้อยเกินไป
ปนเปื้อน	ปน-เปื้อน	ก.ผสมอยู่, รวมอยู่, ปะปนอยู่
สะอาด	สะ-อาด	ว.ไม่สกปรก, ไม่เปื้อน
กำจัด	กำ-จัด	ก.ขจัด, ทำให้หมดไป
คราบ	คราบ	น.เรียกสิ่งที่มาห่อหุ้มหรือปกปิด

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ขุ่นมัว	ขุ่น-มัว	ว. ไม่แจ่มใส
แบคทีเรีย	แบก-ที-เรีย	น. สิ่งมีชีวิตชั้นต่ำเซลล์เดียว ไม่มีเยื่อหุ้มนิวเคลียส ขนาดเล็กมาก ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า มีรูปร่างกลม เป็นแท่ง หรือเกลียวบางชนิดเป็นสาเหตุของโรคในคน พืช และสัตว์
คาร์โบไฮเดรต	คา-โบ-ไฮ-เดรด	น. ชื่อกลุ่มสารประกอบอินทรีย์ ซึ่งประกอบด้วยธาตุคาร์บอน ไฮโดรเจน และออกซิเจน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือ น้ำตาล และพอลิแซ็กคาไรด์ เป็นสารอาหารที่สำคัญมากประเภทหนึ่ง
เคลือบฟัน	เคลือบ-ฟัน	น. ผิวนอกของฟันที่หุ้มเนื้อฟันอยู่
กรด	กรด	น. สารอย่างหนึ่ง ปกติมีรสเปรี้ยวกลั่นจืด บางชนิดมีฤทธิ์กัดกร่อนทำลายสิ่งอื่นได้

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ความมัวหมอง	ความ-มัว-หมอง	ว.ไม่บริสุทธิ์, มีมลทิน, มีราคะ
ความผ่องใส	ความ-ผ่อง-ใส	ว.สะอาด, สุขใส, บริสุทธิ์
สุขลักษณะ	สุข-ชะ-ลัก-สะ-หนะ	น.ลักษณะที่ถูกต้องตามหลักปฏิบัติ เพื่อความปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
แจ่มใส	แจ่ม-ใส	ว.ผ่องใสไม่ขุ่นมัว, ปลอดโปร่ง, สดใส
สุขภาพ	สุข-ชะ-พาบ	น.ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
เชื้อโรค	เชื้อ-โรค	น.สิ่งที่มีชีวิตจำพวกจุลินทรีย์ เมื่อเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ หรือ สัตว์แล้วทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้
สกปรก	สก-กะ-ปรก	ว.เปราะเปื้อนด้วยสิ่งปฏิกูล หรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์, เลอะเทอะ

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. หนูดาวช่วยพ่อทำสิ่งใดที่สวนหลังบ้าน

ตอบ

๒. การกระทำสิ่งใดบ้างที่ถือว่าการรักษาความสะอาด

ตอบ

๓. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่องหนูดาวรักสะอาด และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ตอบ

๔. การทำจิตใจให้ปราศจากความมัวหมอง นักเรียนเข้าใจประโยชน์ว่าอย่างไร จงอธิบาย

ตอบ

๕. เจ็ดวิธีการล้างมือให้สะอาด ต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง
จงอธิบาย

ตอบ

ตั้งใจ ไม่เรียนรู้

ไต้เติ้ล กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เขาเป็นเด็กที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ เมื่อกลับถึงบ้านก็จะรีบไปเปลี่ยนผ้าและวิ่งเล่นทันที ไม่ชอบทบทวนบทเรียน คุณแม่จะสั่งให้ไต้เติ้ลอ่านหนังสืออยู่เสมอ แต่ไต้เติ้ลก็ทำตาม คำสั่งบ้างเป็นบางครั้ง เพราะเขาไม่ชอบอ่านหนังสือเรียน ภายหลังคุณครูแจ้งข่าวว่าอีกสามสัปดาห์จะมีการสอบปลายภาคเรียน ทำให้เด็ก ๆ เกิดอาการตื่นเต้นมาก

“จะสอบแล้วหรือ เหลือเวลาน้อยจัง ต้องอ่านหนังสืออีกแล้ว ไม่อยากสอบเลย จี้เก็จอ่านหนังสือ” เด็กชายไต้เต็ลกล่าว

“จะสอบแล้ว ต้องอ่านหนังสือเยอะ ๆ นะ ไต้เต็ล ถ้ามันแต่เล่นอยู่เดียว จะอ่านหนังสือไม่ทันนะ” หนูดาวกล่าว

“แต่เราจี้เก็จอ่านหนังสือ เราไม่ชอบอ่านหนังสือเลย มันง่วงมากเลยนะเวลาที่อ่านหนังสือ”

“ไต้เต็ลก็ต้องหาเวลาที่ร่างกายได้พักผ่อนเต็มที่สิ เลือกเวลาที่สมองของเราปลอดโปร่ง จะทำให้ไม่ง่วงนอน และหนูดาวรู้มาอีกนะว่าการเคี้ยวหมากฝรั่งจะช่วยทำให้ร่างกายตื่นตัว เพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ เลือดจึงสูบฉีดไปเลี้ยงสมองมากขึ้น และส่งผลให้เพิ่มความจำอีกด้วย”

“เรายังไม่อยากก่อน ค่อยอ่านก่อนสอบวันสุดท้ายก็ยังทัน”

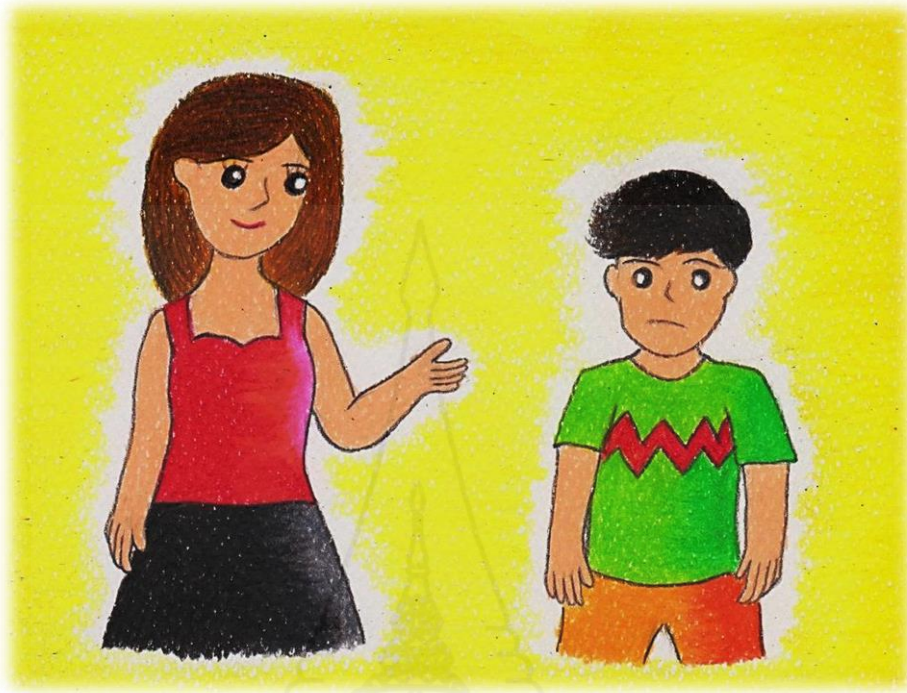
“ถ้าไต้เต็ลอ่านก่อนสอบเธอจะอ่านทันหรือ เนื้อหาในบทเรียน มีเยอะนะ”

หนูดาวพยายามพูดกับไต้เต็ล แต่ไต้เต็ลไม่ยอมฟัง เขามัวแต่เล่นอยู่คนเดียว พอเวลาหลังเลิกเรียนไต้เต็ลก็เล่นแต่เกม โดยไม่สนใจอ่านหนังสือ บางวันเมื่อกลับไปถึงบ้านก็นั่งเปิดโทรทัศน์ดูอย่างสบายใจ เมื่อแม่สังเกตเห็นพฤติกรรมของไต้เต็ลจึงถามลูกว่า

“ไหนลูกบอกว่าใกล้สอบแล้ว ทำไมไม่อ่านหนังสือบ้างล่ะจ๊ะ”

“ยังมีเวลาเหลืออีกหลายวันนะครับ อ่านตอนไหนก็ได้ ก่อนสอบก็ยังทันครับ”

“แต่แม้ว่าลูกน่าจะทยอยอ่านนะจ๊ะ อ่านหลาย ๆ รอบจะทำให้จำได้แม่นนะ”

“ไม่เอา ผมจะดูการ์ตูน” แม่พยายามพูดกับ ไตเติ้ลแต่ ไตเติ้ล ไม่ยอมฟัง และไม่นำหนังสือเรียนขึ้นมาอ่าน

หลายวันผ่านไป เพื่อน ๆ ในห้องตั้งใจอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ

หนูดาวหันไปเห็น ไตเติ้ลพอดี จึงชวน ไตเติ้ลมาอ่านหนังสือด้วยกัน

“ไตเติ้ลมาอ่านหนังสือด้วยกันไหม เดี่ยวสอบอาทิตย์หน้า ทำไม่ได้นะ”

ไตเติ้ลรู้สึกลังเลแต่อยากเล่นมากกว่า

ระหว่างนั้น แพรวเดินเข้ามาหา ไตเติ้ล พร้อมกับไม้เบดมินตันในมือ

“ไตเติ้ลไปเล่นเบดมินตันด้วยกันไหม”

ไตเติ้ลคิดว่าแพรวก็ไม่อ่านหนังสือเช่นกัน เหลือเวลาอีกตั้งหลายวัน ค่อยอ่านก่อนสอบก็ยังทัน ไตเติ้ลจึงตัดสินใจไปเล่นกับแพรว

เมื่อหนูดาวเห็นเหตุการณ์ก็อดเป็นห่วงไตเติ้ลไม่ได้ กลัวว่าเขาจะสอบตก จึงเข้าไปเตือนไตเติ้ลด้วยความหวังดี แต่ไตเติ้ลก็ไม่ยอมฟังมัวแต่เล่นอย่างเดียว หลังจากนั้นไตเติ้ลก็ปล่อยให้เวลาผ่านไปเรื่อย ๆ โดยสนใจแต่เล่นอย่างเดียวจนถึงวันสุดท้ายก่อนสอบ เขาก็หยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน

“ทำไม่วงนอนอย่างนี้นะ ยิ่งอ่านยิ่งตาลาย” ไตเติ้ลอ่านหนังสือจนคิกลงและผลอหลับไป

พอรุ่งเช้าถึงวันสอบ ไตเติ้ลทำข้อสอบไม่ได้ เพราะไม่ได้อ่านหนังสือ เมื่อผลสอบออกมาไตเติ้ลสอบตก ทำให้ตนเองรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก เมื่อคุณแม่เห็นว่าไตเติ้ลมีอาการเปลี่ยนไป ไม่เล่นเกม ไม่ดูโทรทัศน์ มัวแต่นั่งซึม จึงถามไตเติ้ลอย่างเป็นทางการว่า

“เป็นอะไรไปหรือไตเติ้ล ลูกไม่สบายหรือว่ามีเรื่องอะไรที่โรงเรียนบอกแม่ได้นะ”

“ถ้าผมบอกคุณแม่ คุณแม่รับปากว่าจะไม่โกรธผมนะครับ”

“จ๊ะ แม่ไม่โกรธลูกหรอก เมื่อลูกมีเรื่องไม่สบายใจ แม่ก็พร้อมที่จะรับฟัง และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้จ๊ะ”

ไต้เตีลหิบบผลการสอบให้คุณแม่ดู และบอกแม่ว่าต้องสอบซ่อมกับเพื่อน ๆ ที่สอบตกหลังเลิกเรียน คุณแม่เข้าใจว่าไต้เตีลสำนึกแล้วจึงไม่โกรธและดูไต้เตีลอีก

“เห็นไหมจ๊ะลูก การที่เราเพิ่งมาอ่านหนังสือต้องใช้เวลาในการจำ ยิ่งได้อ่านทบทวนหลาย ๆ รอบ จะช่วยให้เราจำได้ขึ้นใจ”

“ครับคุณแม่ ต่อ ไปนี้ผมจะตั้งใจเรียนครับ”

หลังจากนั้นไต้เตีลก็ตั้งใจเรียน โดยเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน ก็ จะคอยถามหนูดาว ซึ่งหนูดาวเป็นคนที่สามารถสอบได้ลำดับที่หนึ่งของห้องเรียน

“หนูดาวดีใจนะที่ไต้เตีลหันมาตั้งใจเรียน ขยันอ่านหนังสือ รู้จักปรับปรุงตัวเอง หนูดาวเชื่อว่าไต้เตีลสอบแก้ตัวรอบนี้ผ่านอยู่แล้ว”

“เราทำผิดไปแล้ว คราวหลังจะไม่ทำอีก หนูดาวช่วยสอนเราหน่อยนะ”

“ได้สิจ๊ะ หากไต้เตีลไม่เข้าใจตรงไหนเดี๋ยวหนูดาวช่วยสอนเองจ๊ะ”

“ขอบใจมากจ๊ะ” ไต้เตีลกล่าวด้วยความซาบซึ้งในน้ำใจของหนูดาว

“ไต้เตีลรู้ใหม่ว่า การที่เราใฝ่เรียนรู้จะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยการใฝ่รู้ สืบหาข้อมูลอย่างเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไต้เตีลสามารถใช้อุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีที่มีได้ง่ายเลย”

“สื่ออะไรหรือหนูดาว” ไตเติ้ลถามด้วยความสงสัย

“ก็อุปกรณ์สมาร์ตโฟนสิจ๊ะ เดี่ยวนี้มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามา เราอยาก
รู้อะไรก็สามารถเข้าไปดูได้” หนูดาวกล่าว

“เราก็มี แต่ส่วนใหญ่จะเอาไว้เล่นเกม แต่ต่อจากนี้ไปเราจะตั้งใจเรียน
และใช้สื่อที่มีให้เป็นประโยชน์ ไม่ใช่เล่นเกมอย่างเดียวแล้ว”

“ดีมากเลยไตเติ้ล การที่เราได้เรียนรู้จะทำให้เราได้เรียนรู้
ประสบการณ์ใหม่ ๆ ก่อให้เกิดจินตนาการ กล้าคิดและริเริ่มการตัดสินใจ มี
สมาธิในการทำสิ่งต่าง ๆ อย่างไม่ย่อท้อนะ”

เมื่อหนูดาวได้ช่วยสอนวิชาที่ไตเติ้ลไม่เข้าใจและคอยให้กำลังใจ
ไตเติ้ล ทำให้ไตเติ้ลสอบซ่อมผ่านไปได้ด้วยดี

“ขอบคุณนะหนูดาวที่คอยช่วยเหลือเรา ทำให้เราสอบผ่าน” ไตเติ้ล
รู้สึกดีใจมาก

“หนูดาวยินดีช่วยเสมอจ๊ะ เป็นเพราะความพยายามและความตั้งใจ
ของไต่เติ้ล ทำให้ไต่เติ้ลได้รับสิ่งดี ๆ เป็นการตอบแทน”

หลังจากที่ไต่เติ้ลสอบผ่าน เขานำผลสอบไปให้แม่ดูทำให้แม่ภูมิใจในตัวไต่เติ้ลมาก ไต่เติ้ลได้ให้สัญญาว่าจะเป็นเด็กดี ใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาความรู้ให้เป็นประโยชน์ จะไม่ย่อท้อและไม่เบื่อหน่ายกับการเรียน เห็นคุณค่าในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

“เก่งมากจ้ะลูก แม่ดีใจมากเลยที่ไต่เติ้ลรู้จักใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจเรียน และเป็น
คนดีของสังคม แม่ภาคภูมิใจในตัวลูกมากนะ” แม่กล่าวและยิ้มด้วยความดีใจ

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ใฝ่เรียนรู้	ใฝ่-เรียน-รู้	ว. คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
สัปดาห์	สัปดาห์, สัปดาห์-ปะ-ดา	น. รอบ ๗ วัน เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ถึงวันเสาร์, ระยะ ๗ วัน
ปลอดภัย	ปลอดภัย-ไป-ร่ง	ว. โล่ง, แจ่มใส, ไม่มีความขุ่นมัว
สมอง	สะ-หมอง	น. มันทสมอง,สติปัญญา,ปัญญาความคิด
บทเรียน	บท-เรียน	น. คำสอนหรือเรื่องที่กำหนดให้เรียน, ข้อที่ใช้เป็นคติเตือนใจ, เครื่องเตือนสติ
เกม	เกม	น. การแข่งขันที่มีกฎกติกา, การเล่นเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน
สอบซ่อม	สอบ-ซ่อม	ก. สอบซ้ำเพื่อให้ผ่านวิชาที่เคยสอบตก
ทบทวน	ทบท-ทวน	ก. ย้อนทำซ้ำอีกเพื่อให้ถูกต้องแม่นยำ พิจารณาใหม่อีกครั้ง

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ซาบซึ้ง	ซาบ-ซึ้ง	ว.อาการที่รู้สึกจับใจมาก, อาการที่รู้สึกปีติยินดีอย่างที่สุด
เทคโนโลยี	เทก-โน-โล-ยี	น.วิทยาการที่นำเอาความรู้ทาง วิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ให้ เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ และอุตสาหกรรม
อุปกรณ์	อุป-ปะ-กอน	น.เครื่องมือ, เครื่องใช้, เครื่องสำหรับช่วย, เครื่องประกอบ
สมาร์ทโฟน	สมั๊ด-โฟน	น. โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความ สามารถที่เพิ่มเติม นอกเหนือจากโทรศัพท์มือถือ ทั่วไป ซึ่งสมาร์ทโฟนได้ถูก มองว่าเป็นคอมพิวเตอร์พกพาที่ ทำงานในลักษณะของ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยสามารถ เชื่อมต่อความ สามารถหลัก ของโทรศัพท์มือถือ
ประสบการณ์	ประ-สบ-กาน	น. ความชำนาญที่เกิดจากการ ฝึกฝน หรือพบเห็นมาก่อน

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ความพยายาม	ความ-พะ-ยา-ยาม	ก. พากเพียร, ตั้งมั่น, ตั้งใจ, มานะ, บากบั่น
การ์ตูน	กา-ตูน	น. ภาพล้อ, ภาพตลก, ภาพที่วาดไม่เหมือนจริง, หนังสือที่ดำเนินเรื่องโดยมีรูปภาพและคำบรรยาย ปรากฏอยู่ในช่องหน้ากระดาษ

ตอบได้ไหมเอ๋ย

๑. เพราะเหตุใดไตเต็ลจึงสอบไม่ผ่าน

ตอบ

๒. ใครเป็นคนที่ช่วยให้ไตเต็ลสอบซ่อมผ่าน

ตอบ

๓. การที่หนูดาวสอบผ่านแสดงว่าหนูดาวเป็นคนที่มีความ
ลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร

ตอบ

๔. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่องตั้งใจ
ใฝ่เรียนรู้

ตอบ

๕. นักเรียนมีวิธีใดบ้างที่ทำให้การอ่านหนังสือ
จำได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

ตอบ

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหाराชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1.2.1 หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหाराชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นงานเขียนประเภทนิทาน ที่ผู้ศึกษาเป็นผู้แต่งขึ้นเอง ประกอบด้วยนิทานคุณธรรม จำนวน 10 เรื่อง ลักษณะการประพันธ์เป็นร้อยแก้ว มีการกำหนดเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร ตลอดจนกลวิธีการดำเนินเรื่อง นิทานแต่ละเรื่องมีการสอดแทรกคุณธรรม มีภาพสีประกอบ และกิจกรรมท้ายเรื่อง

1.2.2 มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญ ด้านการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก และเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน

1.2.3 มีการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน

1.3 แนวทางการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างหนังสือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.3.1 กำหนดลักษณะของหนังสือและโครงสร้างของเนื้อหา ผู้ศึกษากำหนดแนวการเขียนประเภทนิทานที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นเอง โดยพิจารณาจากความสนใจในการอ่านของผู้่านกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นเด็กอายุประมาณ 9-10 ปี ซึ่งเป็นเด็กระดับประถมศึกษาตอนปลาย เนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน และแฝงไว้ด้วยข้อคิดคติเตือนใจ ซึ่งในหนังสือนิทานมีบทบรรยาย และภาพประกอบ ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควร และเรื่องมีขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5×26 ซม. ในแนวตั้ง

1.3.2 การสร้างและพัฒนาหนังสือ มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างและพัฒนาหนังสือ อยู่ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างหนังสือ ขั้นการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพหนังสือตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตรวจสอบคุณภาพหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อดำเนินการประเมินตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขั้นการสร้างหนังสือ

(1) ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(2) ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

(3) กำหนดโครงสร้างของหนังสือ โดยนำผลการศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ

(4) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของหนังสือ เป็นแบบประเมินแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 3 ระดับ

(5) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

2) ขั้นการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

(1) นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ

(2) นำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยปรับเนื้อหาในบางตอน แก้ไขคำที่สะกดผิด ปรับการเว้นวรรคให้ถูกต้องและไม่พิมพ์ผิดคำ ปรับเปลี่ยนคำพูดของตัวละคร

(3) นำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

3) ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

นำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียน มหาราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อสอบถามความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านมีรายละเอียด ดังนี้

1.4.1 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน มีรายการประเมิน ด้านเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดมีค่าเท่ากับ 4.72 คือด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมา ด้านภาพประกอบ ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ ด้านเนื้อเรื่อง ตามลำดับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 4.24 คือด้านสำนวนภาษา ผลการประเมินคุณภาพหนังสือโดยรวมมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.44

1.4.2 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยให้นักเรียนในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถามมีรายการประเมิน ด้านเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดมีค่าเท่ากับ 2.73 คือด้านภาพประกอบ รองลงมาคือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ ด้านสำนวนภาษาตามลำดับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 2.62 คือด้านเนื้อเรื่อง ส่วนผลการประเมินคุณภาพหนังสือโดยรวมมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามาอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อเรื่อง

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าชื่อเรื่องมีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีการกำหนดแก่นเรื่องอย่างชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน มีการสอดแทรกความรู้ ข้อคิดหรือคุณธรรมมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน สนุกชวนให้

ติดตาม ความยาวแต่ละเรื่องเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และมีคำถามท้ายเรื่องให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าเนื้อเรื่องชวนสนุกน่าติดตาม ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ในแต่ละเรื่องมีข้อคิด คติสอนใจและมีคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่องจบแล้วสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้ศึกษาได้นำเสนอรูปแบบและเนื้อหาที่มีความสอดคล้อง และมีความสัมพันธ์กับการสร้างหนังสือสำหรับเด็กในวัย 9-10 ปี เด็กในวัยนี้จะสนใจในเรื่องที่สนุกสนานเพลิดเพลิน มีภาพประกอบที่จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ยิ่งขึ้น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเด็กในวัย 9-10 ขวบ ที่ชอบอ่านนิทาน สนใจเกี่ยวกับชีวิตจริง สร้างบุคลิกลักษณะของตัวละคร โน้มน้ำใจเด็ก ให้เกิด เจตคติที่ดี มีความเมตตา กรุณา กล้าหาญ เก่งในการผจญภัยปราบศัตรู เอาชนะอุปสรรคได้ (จินตนา ไบกาชูยี. 2534, น.37-40) ด้านความยาวของเนื้อเรื่อง ผู้ศึกษาได้สร้างให้มีขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา ไบกาชูยี (2542, น.17) ที่กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีขนาดแปดหน้ายก จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า ดังนั้นเนื้อเรื่องในหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้น มีความสนุกและแฝงไว้ด้วยคุณธรรม คติสอนใจ เป็นงานเขียนที่ผู้อ่านมีความสนใจ

2.2 ด้านสำนวนภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสำนวนและภาษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์มาก สำนวนภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านมีความเหมาะสมมาก อ่านแล้วเข้าใจง่าย ใช้สำนวนภาษา สละสลวยน่าอ่าน สะกดคำได้ถูกต้องในระดับมาก สามารถเว้นวรรคและย่อหน้าได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ อรอนงค์ โชกสกุศล และศรีอัมพร ประทุมรัตน์ (2546, น.10-12) ที่กล่าวถึงสำนวนภาษาว่า ลักษณะการเขียนประโยคในหนังสือเด็ก สำนวนภาษาและประโยคที่จะนำมาเขียนในหนังสือเด็กจะต้องเป็นภาษาง่าย ๆ อ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมายได้โดยไม่ต้องนำมาแปลอีกครั้ง และการเขียนทุกคำจะต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาเด็ก ๆ จะได้นำไปใช้อย่างถูกต้องทั้งในด้านการเขียนและนำไปใช้ต่อไป โดยสรุปสำนวนภาษามีความเหมาะสมมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าสำนวนภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความสละสลวยน่าอ่าน ซึ่งเป็นผลมาจากผู้ศึกษาใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย

2.3 ด้านภาพประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าภาพประกอบมีความสวยงามชวนให้น่าอ่าน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในเรื่อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้นมาก จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ภาพประกอบสวยงามชวนให้น่าอ่าน สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น จำนวน

ภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ดังนั้นผู้ศึกษาสรุปได้ว่า ภาพประกอบมีความสำคัญในการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพราะเด็กจะเกิดจินตนาการ และภาพจะต้องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิริยะ สิริสิงห์ (2537, น.23-26) ที่ได้เสนอว่า ภาพประกอบ เป็นสิ่งที่ต้องมีในหนังสือสำหรับเด็ก เด็กจะชอบหรือไม่ชอบเรื่องนั้น ก็เนื่องมาจากรูปประกอบเป็นปัจจัยสำคัญอันดับหนึ่ง เด็กจะชอบภาพสีมากกว่าภาพดำ-ขาว ชอบภาพสวยงามที่ดูเหมือนมีชีวิตจริง ๆ แต่ไม่ใช่ภาพสมจริง ภาพประกอบในเรื่องไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ ต้องให้ปฏิบัติหรือทำอะไร ๆ ได้เหมือนอย่างคน และยังมีความสอดคล้องกับกุศยา แสงเดช (2545, น.26-28) ที่ได้กล่าวถึงภาพประกอบไว้ว่า ภาพประกอบต้องสัมพันธ์กับเนื้อหา ให้ความหมายตรงกับเนื้อหาซึ่งช่วยให้เนื้อหาชัดเจนขึ้น

2.4 ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ

2.4.1 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หน้าปก และปกหลังของหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความสวยงาม เป็นแผ่นเดียวกัน สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างมาก ขนาดของตัวหนังสือเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย เล่มของหนังสือมีขนาดกะทัดรัด สามารถหยิบจับได้สะดวก มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก การจัดภาพและคำบรรยาย มีความเหมาะสมกับการจัดรูปเล่ม ส่วนนักเรียนได้ให้ความเห็นว่า หน้าปกสวยงามมากดึงดูดความสนใจ ขนาดเล่มของหนังสือมีความเหมาะสมมาก ขนาดและรูปแบบตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย โดยรวมแล้วด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีความเหมาะสมมาก การจัดภาพคำบรรยายและการจัดรูปแบบตัวหนังสือ เป็นสิ่งสำคัญมากในการจัดรูปเล่ม เพราะจะทำให้เด็กอ่านข้อความได้ง่าย และอยากอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับภิญญาพร นิตยะประภา (2534, น.1) จินตนา ไบกาชุย (2542, น.17) ที่เสนอไว้ว่า ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษรไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ ควรใช้อักษรที่อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอนปลาย ใช้ขนาด 18-20 พ้อยท์ ซึ่งผู้ศึกษาเลือกใช้นขนาด 18 พ้อยท์ และขนาดหนังสือสำหรับเด็กมักถือเอาตามความสะดวก ควรยึดหลักที่ว่าเด็กสามารถหยิบ ยก เปิดได้สะดวกตามวัยของเด็ก ควรเป็นหนังสือประเภทแนวตั้ง ปกแข็ง กะทัดรัด เปิดง่าย ส่วนการเย็บเล่ม วัสดุที่ใช้เย็บเล่มต้องทนทานและเย็บด้วยความประณีต สำหรับปกหลังนั้น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของปกหน้า เพื่อสร้างความสนใจ การออกแบบปกหน้าและปกหลังนิยมให้เป็นแผ่นเดียวกัน

2.5 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอนได้อีกด้วย

ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า มีคำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น เมื่ออ่านจบแล้วให้ความรู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้อีก เนื้อเรื่องสอดแทรกคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งตรงกับวิวัฒน์ ชัตติยะมาน (2549, น.23) ประภาศรี สีหอำไพ (2550, น.21) ที่ได้เสนอว่าคุณธรรมเป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทาง กายและวาจา ซึ่งเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและการอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างสงบสุขได้ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับจินตนา ไบกาซุย (2534, น.27) ที่ได้กล่าว ไว้ว่าการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน จะช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ช่วย พัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึง ประารถนา ให้บังเกิดแก่เด็ก ช่วยให้เด็กรู้จักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง เกิดนิสัย รักการอ่าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เด็กต่อไปในอนาคต ในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหา ความรู้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้

3.1.1 ในการใช้หนังสือนอกจากใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านแล้วผู้สอนยังสามารถนำหนังสือไปใช้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีนิสัยรักการอ่าน

3.1.2 ครูให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักเรียน นำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปอ่านในชั้น หรือผู้ปกครองฟัง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านในลักษณะเดียวกัน แต่บูรณาการกับ กลุ่มสาระวิชาอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้แก่นักเรียน

3.2.2 นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา จะชื่นชอบภาพที่สวยงาม และสีสันสดใส ดังนั้นในการสร้างรูปภาพประกอบเนื้อหา ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียน

3.2.3 ครูควรศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือส่งเสริมการอ่านรูปแบบ บทเรียนการ์ตูน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2523). *แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- _____. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2550). *ข้อมูลสถิติพื้นฐานการศึกษาโดยรวมของแต่ละปีการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2553) *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน: ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- กุศยา แสงเดช. (2545). *หนังสือส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). *คลื่นลูกที่ 5 ประชาชนสังคม:สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21*.
กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- จินตนา ไบกาซูยี. (2542). *เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- จินตรา วาจาขำ. (2559). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง นิทานคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา กรุงเทพฯ เขต 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2520). *ภาษาไทยสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2551). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม: การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2544). *การเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเยาวชน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ทศนา แจมมณี. (2549). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม:จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ: เสริมสิน พีริ ซิสเต็ม.
- ธีราพร กุลนานันท์. (2552). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความคิด โดยใช้เหตุผลเชิง
จริยธรรมในการดำเนินชีวิตสำหรับนักศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เชียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2545). *พจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

- นริศา เสาวไพบุลย์. (2542). *อ่านได้ คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- นิภา มิลินทวิสมัย. (2549). *วิธีการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- ประกาศรี สีหอำไพ. (2550). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ ะสี. (2549). *คุณธรรมนำการพัฒนา ยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักบริหารและพัฒนาองค์
ความรู้ (องค์การมหาชน).
- พระธรรมสิงหบุราจารย์. (2551). *กรรมฐาน : พระธรรมเทศนาธรรมะฉบับรวมเล่ม*. กรุงเทพฯ: สถาบัน
บันลือธรรม.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2548). *การพัฒนาที่ยั่งยืน*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- พั้ว อนุรักษ์ราชมณเฑียร ท่านผู้หญิง. (2530). *วัฒนธรรมและประเพณีไทย*. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- พิเชษฐ ยศปัญญา. (2552). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของนักเรียน ด้านความมีวินัยและความใฝ่รู้ใฝ่เรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้าน
ด่านคู่อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- พุทธทาสภิกขุ. (2549). *ช่วยเขาหน่อย อย่าเพ้อคิดตาย หัวใจนิพพาน*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ภาวนา ฤทธิไพโรจน์. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรี่กี จังหวัดปัตตานี. (การศึกษาค้นคว้า
อิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มติชน. (2547). *พจนานุกรม ฉบับมติชน*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- เมทินี สว่างศรี ไวท์. (2550). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เพื่อนรักสี่ขา สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- รชดา สมทรัพย์. (2551). *คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ*. ค้นคืนวันที่ 5 มกราคม 2563. จาก
<http://www.61.7.221.112/PersonalBlog/p=214>.
- รังสิมันต์ ฉิมรักษ์. (2550). *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน และยกตัวอย่างหนังสือส่งเสริมการ
อ่านที่เป็นผลงานทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา
อินเตอร์พริ้นท์.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- _____. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: สิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- รุจิรี ภู่อารยะ. (2543). *การพัฒนาหลักสูตร:ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บิ๊ก พอยท์.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2550). *รายงานการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วทัณญ มุ่งหมาย. (2552). *กลยุทธ์การนำเสนอและพัฒนาบุคลิกภาพ*. ค้นคืนวันที่ 4 มกราคม 2563. จาก <http://www.fara.ksc.th.org/krirk-2cm3103.html>.
- วศิน อินทสระ. (2551). *พุทธจริยศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ทองกาว.
- วิวัฒน์ ชัดดียะมาน. (2549). *การสอนเพื่อพัฒนาความคิด*. กรุงเทพฯ: เทม.
- วินัย พัฒนรัฐ. (2533). *แบบเรียนมาตรฐานฉบับพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม.
- วิริยะ สิริสิงห. (2550). *กว่าจะเป็นหนังสือ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมิต อาชวนิจกุล. (2544). *เครียดเป็นบ้า*. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน์ ปรีณดี้ง.
- สมคิด ไชยยันบูรณ. (2535). *การสอนจริยศึกษา*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร เทพสิทธิธา. (2542). *กรณีศึกษาของเยาวชนต่อประเทศชาติ*. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *ตัวชี้วัดการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- _____. (2551). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2544). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนและเขียนแผนการสอน*. โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545) *หลักวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อนุวัฒน์ แก้วลอย. (2557). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, สุรินทร์.
- อมรรัตน์ เกษมรัตน์พร. (2558). *การสร้างหนังสือการ์ตูนคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2550). *คุณธรรมนำความรู้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์*. กรุงเทพฯ: วิ ทิ ซี คอมมูนิเคชั่น.
- อำนวยการเงิน. (2539). *ชีวิตและผลงานของพระครูภาวนาภิรมย์*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). *พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธี SQ3R*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นางขวัญจิตร รัตนพิบูลย์
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านเขาตากูน อ.ละแม จ.ชุมพร
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 25 ปี
รางวัลที่เคยได้รับ ครูดีศรีละแม
หนึ่งแสนครูดี
2. ชื่อ นางนุสรณ์ จิตพิทักษ์
ตำแหน่งตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์
นครศรีธรรมราช อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 26 ปี
รางวัลที่เคยได้รับ ครูดีในดวงใจ
หนึ่งแสนครูดี
ครูดีศรีเฉลิม
คนดีศรีนครินทร์
ครูดีไม่มีบ้ายมุข
รางวัลยอดเยี่ยมครูรักการอ่าน
บุคลากรต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ รางวัลครูเกียรติยศ
3. ชื่อ นางฉนวนรจณี สัจจ์เพชร
ตำแหน่งตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมราชบ้านแสงอรุณ อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 24 ปี
รางวัลที่เคยได้รับ หนึ่งแสนครูดี
ครูดีไม่มีบ้ายมุข

ภาคผนวก ข

แบบประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ชุดนิทานคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

แบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านนี้ใช้สำหรับประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม

1. แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ
 - ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ
2. วัตถุประสงค์การประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขหนังสือให้มีประสิทธิภาพแบบประเมินคุณภาพ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีหัวข้อประเมินทั้งหมด 5 ด้าน คือ เนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบและคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อเรื่อง					
1.1 ชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน					
1.2 ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
1.3 เนื้อเรื่องมีแก่นเรื่องที่ชัดเจน					
1.4 เนื้อเรื่องสนุกชวนตาม					
1.5 ลักษณะความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง					
1.6 เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ข้อคิด หรือคุณธรรม					
1.7 เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
1.8 คำถามท้ายเรื่องเหมาะสมให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน					
2. ส่วนภาษา					
2.1 ส่วนและภาษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์					
2.2 ส่วนและภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
2.3 ส่วนภาษาสละสลวยน่าอ่าน					
2.4 การสะกดคำถูกต้อง					
2.5 การเว้นวรรคและย่อหน้าถูกต้อง					
3. ภาพประกอบ					
3.1 ภาพประกอบชัดเจน สวยงาม ชวนให้น่าอ่าน					
3.2 ภาพประกอบสื่อความได้ชัดเจน					
3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
3.4 ปริมาณของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง					
3.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
3.6 การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม					
3.7 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน					
4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ					
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน					
4.2 หน้าปกสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อเรื่อง					
4.3 ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้อ่าน					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.4 ขนาดและรูปแบบของตัวอักษร มีความชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
4.5 ปริมาณหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
4.6 การจัดหน้ากระดาษโดยรวมเหมาะสม					
5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
5.1 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
5.2 ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
5.3 ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
5.4 เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียน ครู และผู้สนใจ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ลงในช่องว่าง ตามความคิดของท่าน

1. เนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

2. สำนวนภาษา

.....

.....

.....

3. ภาพประกอบ

.....

.....

.....

4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ

.....

.....

.....

5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แล้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านเนื้อเรื่อง	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน	1	1	1	-	-	4.0	มาก
2. ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	-	-	4.0	มาก
3. เนื้อเรื่องมีแก่นเรื่องที่ชัดเจน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
4. เนื้อเรื่องสนุกชวนตาม	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
5. ลักษณะความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง	1	1	1	-	-	4.0	มาก
6. เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ข้อคิด หรือคุณธรรม	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
7. เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
8. คำถามท้ายเรื่องเหมาะสมให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
รวม	11	11	2	-	-	4.33	มาก

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่าด้านเนื้อเรื่องมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.0 ถึง 4.6 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.33 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านสำนวนภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านสำนวนภาษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. สำนวนและภาษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์	1	1	1	-	-	4.0	มาก
2. สำนวนและภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
3. สำนวนภาษาสละสลวยน่าอ่าน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
4. การสะกดคำถูกต้อง	1	2	-	-	-	4.3	มาก
5. การเว้นวรรคและย่อหน้าถูกต้อง	1	2	-	-	-	4.3	มาก
รวม	5	7	3	-	-	4.24	มาก

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าด้านสำนวนภาษามีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.0 ถึง 4.3 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.24 แสดงว่าด้านสำนวนภาษามีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านภาพประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านภาพประกอบ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1 ภาพประกอบชัดเจน สวยงาม ชวนให้น่าอ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
2 ภาพประกอบสื่อความได้ชัดเจน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	2	-	-	-	4.3	มาก
4 ปริมาณของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
6 การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
7 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
รวม	13	8	-	-	-	4.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ด้านภาพประกอบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.3 ถึง 4.6 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.51 แสดงว่าด้านภาพประกอบมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
2. หน้าปกสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อเรื่อง	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
3. ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
4. ขนาดและรูปแบบของตัวอักษร มีความชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
5. ปริมาณหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1	1	1	-	-	4.0	มาก
6. การจัดหน้ากระดาษโดยรวมเหมาะสม	1	2	-	-	-	4.3	มาก
รวม	9	8	1	-	-	4.4	มาก

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.0 ถึง 4.6 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.4 แสดงว่าด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 5 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
2. ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	3	-	-	-	-	5.0	มากที่สุด
3. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน	3	-	-	-	-	5.0	มากที่สุด
4. เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียน ครู และผู้สนใจ	1	2	-	-	-	4.3	มาก
รวม	17	5	-	-	-	4.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.3 ถึง 5.0 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.72 แสดงว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ.....ชั้น.....

ตอนที่ 1 ประเมินระดับความคิดเห็น

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การตัดสินดังนี้

- 3 หมายถึง นักเรียนคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก
 2 หมายถึง นักเรียนคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
 1 หมายถึง นักเรียนคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. เนื้อเรื่อง			
1.1 ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน			
1.2 เนื้อเรื่องสนุก ชวนติดตาม			
1.3 เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสม			
1.4 คำถามท้ายเล่มช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น			
2. สำนวนภาษา			
2.1 สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย			
2.2 สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน			
3. ภาพประกอบ			
3.1 ภาพประกอบสวยงามชวนให้น่าอ่าน			
3.2 ภาพประกอบสื่อความหมายได้ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น			
3.3 จำนวนของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง			
4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ			
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน			
4.2 ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสม			
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย			

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม	ระดับคะแนน		
	3	2	1
5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ			
5.1 เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้			
5.2 คำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น			
5.3 เมื่ออ่านจบแล้วให้รู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้อีก			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว โปรดเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับลงใน
ช่องว่าง ตามความคิดเห็นของนักเรียน

1. เนื้อเรื่อง

.....

2. สำนวนภาษา

.....

3. ภาพประกอบ

.....

4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

นำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนมหाराชบ้านแสงอรุณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านเนื้อเรื่อง	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน	6	4	-	2.60	มาก
2. เนื้อเรื่องสนุก ชวนติดตาม	7	3	-	2.70	มาก
3. เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสม	5	5	-	2.50	ปานกลาง
4. คำถามท้ายเล่มช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	7	3	-	2.70	มาก
รวม	26	14	-	2.62	มาก

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่าด้านเนื้อเรื่องมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ถึง 2.70 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.62 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 7 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านสำนวนภาษาโดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านสำนวนภาษา	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย	7	3	-	2.70	ปานกลาง
2. สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน	6	4	-	2.60	มาก
รวม	13	7	-	2.65	มาก

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่าด้านสำนวนภาษามีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.60 ถึง 2.70 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.65 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 8 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านภาพประกอบ โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านภาพประกอบ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. ภาพประกอบสวยงามชวนให้น่าอ่าน	8	2	-	2.80	มาก
2. ภาพประกอบสื่อความหมายได้ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	8	2	-	2.80	มาก
3. จำนวนของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	6	4	-	2.60	มาก
รวม	23	7	-	2.73	มาก

จากตารางที่ 8 สรุปได้ว่าด้านภาพประกอบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.60 ถึง 2.80 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.73 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 9 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน	7	3	-	2.70	มาก
2. ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสม	6	4	-	2.60	มาก
3. ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย	7	3	-	2.70	มาก
รวม	23	7	-	2.66	มาก

จากตารางที่ 9 สรุปได้ว่าด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.60 ถึง 2.70 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.66 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 10 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือ คุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	6	4	-	2.60	มาก
2. คำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย มากขึ้น	7	3	-	2.70	มาก
3. เมื่ออ่านจบแล้วให้รู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบ นี้อีก	8	2	-	2.80	มาก
รวม	23	7	-	2.70	มาก

จากตารางที่ 10 สรุปได้ว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.60 ถึง 2.80 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.70 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจันทรา ใจดี
วัน เดือน ปีเกิด	25 มิถุนายน 2533
สถานที่เกิด	อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2558
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนวมราชบ้นแสงอรุณ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	ครู อันดับ คศ.1

